

Strategia Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030

Projekt

Opracowanie:

Urząd Miasta i Gminy Nekla
we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki
i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Ja-
kości.

Strategię Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030
opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu
Miasta i Gminy oraz gminnych jednostek organizacyj-
nych.

Strategia Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030 za-
wiera dane według stanu na 31 grudnia 2020 roku,
o ile nie zaznaczono inaczej.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY NEKLA.....	7
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	10
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	14
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	20
4.1. Ocena sytuacji Gminy	20
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	23
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	30
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY NEKLA	33
1. Misja i wizja	33
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	34
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Nekla oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	51
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.	56
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	63
7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	66
ZAŁĄCZNIKI	68
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Nekla.....	68
Załącznik 2: Wzór ankiety	119
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	124

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030 to najważniejszy dokument do kreowania rozwoju lokalnego, który winien być spójny z pozostałymi programami obowiązującymi w Gminie Nekla oraz z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku oraz Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Nieocenionym źródłem informacji byli również uczestnicy warsztatu strategicznego, w skład którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych i społeczności lokalnej:

- Karol Balicki – Urząd Miasta i Gminy Nekla,
- Anna Mizgajska - Urząd Miasta i Gminy Nekla,
- Katarzyna Nowaczyk – Urząd Miasta i Gminy Nekla,
- Magdalena Banaszkiewicz - Urząd Miasta i Gminy Nekla,
- Robert Lewandowski – Urząd Miasta i Gminy Nekla,
- Katarzyna Zaworska – Urząd Miasta i Gminy Nekla,
- Danuta Abramczuk – Urząd Miasta i Gminy Nekla,
- Roman Kuszak – Rada Miejska Gminy Nekla,
- Mateusz Kubiaczyk – Rada Miejska Gminy Nekla,
- Jan Przybylski – Rada Miasta Gminy Nekla,
- Sławomir Świdurski – Rada Miejska Gminy Nekla,
- Aneta Jasińska – Sołtys Stroszki,
- Weronika Łyskawa – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Aleksandra Kujawa – Nekielski Ośrodek Kultury,
- Magdalena Bielak – Biblioteka Publiczna,
- Aldona Kubacka – Zespół Szkół w Nekli,

- Hanna Migdalska – Zespół Szkół w Targowej Górcie,
- Piotr Michalak – Zespół Szkół w Zasutowie,
- Czesław Kozielski – Uczniowski Klub Sportowy Milesza Targowa Górka,
- Halina Plucińska – Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Nekli,
- Andrzej Stępień – Czysta Nekla,
- Adam Stefaniak – Wrzesiński Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Daniel Waligóra – Ochotnicza Straż Pożarna Targowa Górka,
- Stanisław Hoppe – Stowarzyszenie Strzelecko-Rekreacyjne „Ogończyk”,
- Agata Kubisiak – Stowarzyszenie Pomocna Dłoń,
- Tomasz Chromiński – Fundacja Szansa,
- Waldemar Łyduch – Sołectwo Zasutowo.

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

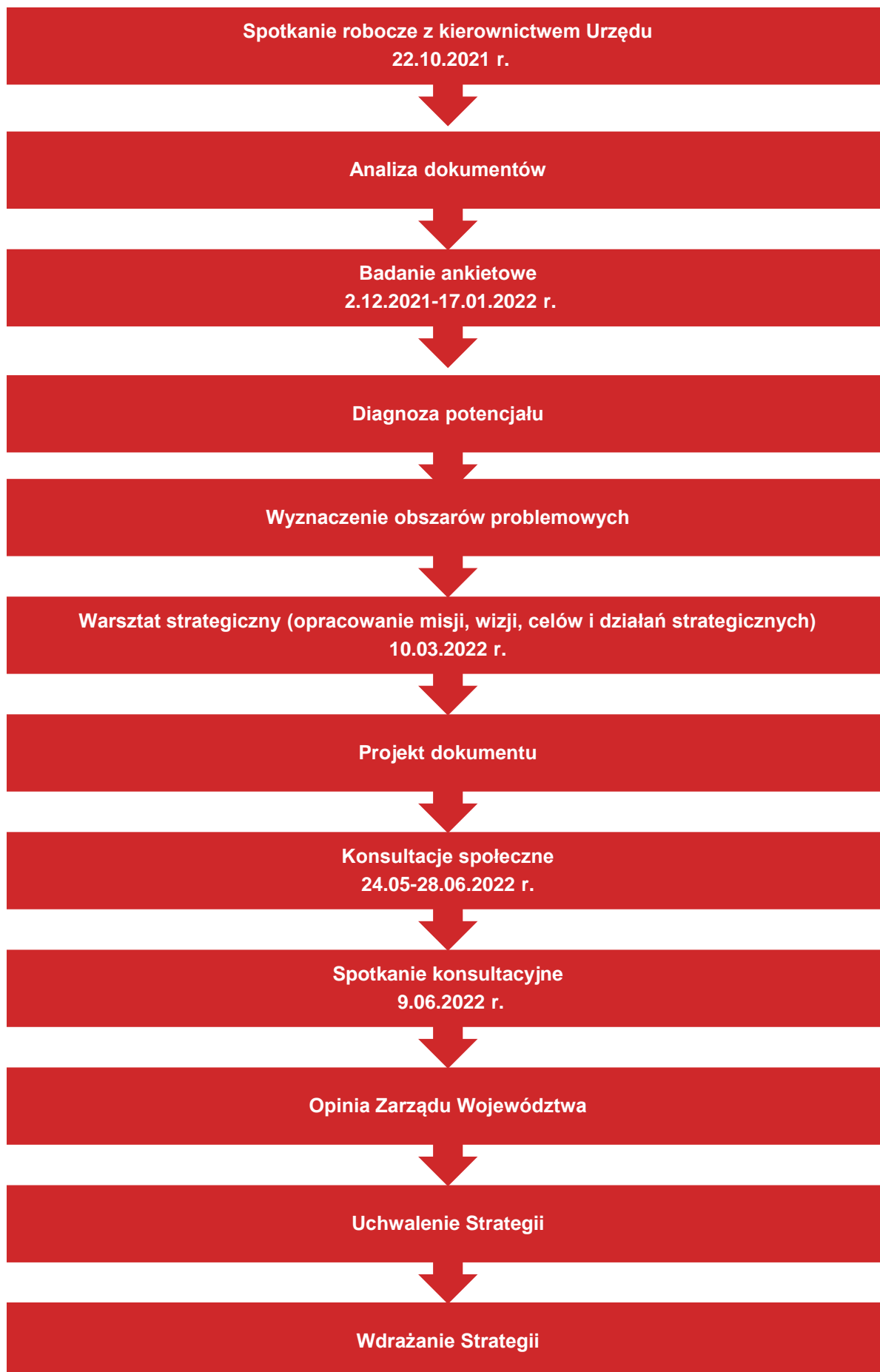
- Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – kierownik zespołu,
- Iwona Nowacka, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – recenzent,
- Dominika Szulc, Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – koordynator prac na dokumencie,
- Klaudia Świrska, Młodsza Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – wsparcie merytoryczne.

Prace nad Strategią rozpoczęto we wrześniu 2021 roku, kiedy to Burmistrz Miasta i Gminy Nekla podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr XXXIII/285/2021 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030, w tym trybu konsultacji.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy dokonanej podczas warsztatów strategicznych z pracownikami Urzędu i mieszkańcami Gminy oraz badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców. Warsztaty z Zespołem strategicznym przeprowadzone zostały metodą design thinking polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy. Efektem tej metody jest wypracowanie niestandardowych rozwiązań i rozwój innowacji. Podczas warsztatów uczestnicy pracowali w grupach nad misją i wizją Gminy Nekla oraz celami operacyjnymi i kierunkami działań w wyznaczonych obszarach problemowych.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1057).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA

Gmina Nekla położona jest zachodniej części powiatu wrzesińskiego, w województwie wielkopolskim. Jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni prawie 96 km², przy czym ponad 64% tej powierzchni stanowią użytki rolne, a 27,5% lasy.

Na terenie Gminy występuje Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Cybiny w Nekielsce, który powstał w celu ochrony wyróżniającego się krajobrazu powstałego w najbliższym sąsiedztwie rzeki Cybiny, której źródło znajduje się w pobliżu wsi Nekielska. Przez teren Gminy przepływa również rzeka Maskawa.

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest wiele zabytków, które w połączeniu z walorami przyrodniczymi Gminy dają potencjał do rozwoju turystyki jednodniowej. Wyróżniającym się w Gminie zabytkiem jest zespół pałacowo-parkowy w Nekli, który mógłby stać się wizytówką Gminy i atrakcją turystyczną, dzięki przeprowadzonej rewitalizacji.

Ponadto w oparciu o historię i walory przyrodnicze Gminy na jej 600-lecie wytyczony został szlak rowerowy Osadnictwa Olęderskiego. W 2012 roku dokonano modyfikacji trasy i oznakowania szlaku w terenie. Szlak ma charakter pętli, który rozpoczyna się i kończy w Nekli, lecz przebiega również fragmentarycznie przez teren powiatu poznańskiego. Na szlaku znajduje się 20 miejsc oznaczonych numerami i tablicami informacyjnymi m.in.: zespół parkowo-dworski w Nekli i Podstolicach, cmentarze ewangelickie, kościoły i pomniki przyrody. Corocznie na szlaku odbywa się rodzinny rajd rowerowy, który oprócz funkcji rekreacyjnej dla mieszkańców Gminy przyciąga także gości i staje się elementem promocyjnym.

Mieszkańcy Gminy zwracają również uwagę na istniejące tereny zielone, wskazując, iż konieczna jest odpowiednia dbałość o nie oraz zwiększanie ich powierzchni w miarę możliwości.

KOMUNIKACJA

Gmina charakteryzuje się bardzo dobrym położeniem komunikacyjnym. Przez jej teren przebiega droga krajowa nr 92 relacji Poznań – Warszawa oraz autostrada A2 Świecko – Poznań – Warszawa (na terenie Gminy nie ma jednak wjazdu na autostradę, lecz najbliższy węzeł zlokalizowany jest zaledwie 10 km od Nekli, we Wrześni, a kolejny w Kleszczewie – około 30 km od Nekli). Dodatkowo wjazd/zjazd na drogę ekspresową S3 zlokalizowany jest w Kostrzynie, w odległości ok. 13 km od Gminy. Przy południowej granicy Gminy przebiega również droga wojewódzka nr 432 Środa Wlkp. – Września. Taki układ komunikacyjny sprawia, iż z obszaru Gminy w łatwy sposób można przemieścić się do innych gmin czy miast, w szczególności do Poznania, zlokalizowanego około 40 km od centrum Gminy.

Na układ komunikacyjny wpływ ma również biegnąca przez teren Gminy linia kolejowa. Stacje zlokalizowane są w Nekli oraz w Podstolicach. Połączenia odbywają się na linii kolejowej nr 3 (E-20/C E-20) Berlin – Kunowice – Poznań – Kutno – Warszawa – Terespol – Moskwa, która

jest elementem transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T i stanowi II paneuropejski korytarz komunikacyjny. Ponadto linia ta zaliczana jest do linii kolejowych o znaczeniu państwowym w sieci międzynarodowej oraz dla transportu kombinowanego jako korytarz główny (AGC oraz AGTC). W ramach Poznańskiej Kolei Metropolitalnej przez teren Gminy w jednym kierunku przejeżdża 20 pociągów dziennie, które umożliwiają mieszkańcom Gminy przemieszczanie się na trasie Poznań – Kutno.

Mimo funkcjonującej kolei, mieszkańcy zwracają uwagę, iż oferta publicznego transportu zbiorowego jest niewystarczająca, brakuje w szczególności połączeń autobusowych z innymi miastami.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Gmina Nekla zaklasyfikowana została do strefy zewnętrznej miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny. Ponadto Gmina została scharakteryzowana jako obszar wiejski uczestniczący w procesach rozwojowych. Obszary te mają szczególne znaczenie dla rozwoju całego województwa oraz najważniejszych miast w sieci osadniczej województwa. Biorąc udział w najbardziej dynamicznych procesach rozwojowych. Bezpośrednie sąsiedztwo z najważniejszymi ośrodkami regionu powoduje, że gminy te znajdują się w strefie bezpośredniego oddziaływania potencjału rozwojowego. Przewagę konkurencyjną zyskują również dzięki dobrym połączeniom komunikacyjnym z miastem wojewódzkim czy miastami regionalnymi i subregionalnymi.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego. W Gminie obowiązuje Studium przyjęte w 2021 roku. Wyznacza ono 3 główne strefy struktury funkcjonalno-przestrzenne, tj. strefę przyrodniczą, osadniczą i rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W części południowej Gminy jednostki osadnicze skoncentrowane są równomiernie. W części północnej ze względu na liczne kompleksy leśne zachodzi ograniczony rozwój osadnictwa. Głównym ośrodkiem w strukturze osadniczej Gminy jest miejscowość Nekla, w której skupiają się funkcje usługowe Gminy. Zlokalizowana jest przy drodze krajowej, dzięki czemu charakteryzuje się dobrą dostępnością. Na zabudowę poszczególnych wsi w przeważającej części składa się zabudowa zagrodowa, której uzupełnieniem jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz wielorodzinna (częściowo w Targowej Górze oraz Starczanowie).

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W 2022 roku na obszarze Gminy obowiązywało 69 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z czego 10 uchwalonych było przed 2003 r.), a udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosił 15%. Dodatkowo 8 miejscowych planów było w trakcie przygotowania. Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Na terenie Gminy Nekla liczba wydawanych decyzji wzrosła w latach 2016-2021, a w tym ostatnim roku wynosiła 108. Należy mieć na uwadze, iż brak planów miejscowych, a tym samym

korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy może utrudniać racjonalną politykę przestrzenną, ponieważ rodzi to możliwość przypadkowych i rozproszonych lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnych z założonym łańcem przestrzennym.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I RYNEK PRACY

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W Gminie Nekla w 2020 roku zarejestrowanych było 965 przedsiębiorstw, co dało Gminie ponad 10% udział wśród wszystkich firm zarejestrowanych w powiecie. Liczby te corocznie wzrastają. Ponadto obserwacja liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy dowodzi tendencji zwiększającej się liczby nowych przedsiębiorstw przy jednoczesnym spadku liczby wyrejestrowywanych firm.

Ponad 60% osób zatrudnionych w Gminie Nekla to osoby pracujące w przemyśle¹. Gmina jest również istotnym ośrodkiem w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego – jest jedną z gmin na terenie których funkcjonują firmy, które wymieniane są wśród przedsiębiorstw o największych w Polsce przychodach ze sprzedaży².

Bliskość Poznania, będącego głównym ośrodkiem wojewódzkim i biegunem wzrostu w tym regionie ma ogromny wpływ na rozwój gospodarczy Gminy. Sprawia, iż Gmina staje się korzystnym miejscem do lokalizacji swoich firm. Kwestie te wiążą się również z rynkiem pracy i możliwością uzyskania zatrudnienia. Z jednej strony zwiększająca się liczba funkcjonujących przedsiębiorstw to nowe miejsca pracy dla mieszkańców Gminy, a z drugiej strony niewielka odległość od Poznania pozwala na codzienny dojazd do pracy. Oprócz Poznania miastem konkurencyjnym pod względem zatrudnienia jest również Września.

Dodatkowo Gmina posiada atrakcyjne dla przedsiębiorców tereny inwestycyjne (są to grunty prywatne lub należące do KOWRu). Niezbędna jest ich odpowiednia promocja, która będzie miała na celu przyciągnięcie nowych inwestorów.

Analizując udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie, zauważyć można, iż Gmina charakteryzuje się niższą liczbą niezatrudnionych niż średnio w powiecie i województwie. Ponadto w ostatnich latach zauważalny był trend zmniejszającej się liczby osób nie podejmujących zatrudnienia, lecz sytuacja ta zmieniła się w 2020 roku – wśród głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia można wskazać pandemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia m.in. zamrożenie gospodarki.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SIECIOWA

Duży wpływ na atrakcyjność danej jednostki pod względem zamieszkania czy prowadzenia swojej działalności ma jakość i dostępność infrastruktury technicznej na jej terenie.

Sieć dróg na terenie Gminy rozmieszczona w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami, lecz charakteryzuje się ona zróżnicowanym standardem

¹ Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania (uchwała nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

² „Lista 2000 największych polskich przedsiębiorstw i eksporterów” – wg rankingu Rzeczypospolitej z dnia 28 października 2014 r.

i stanem technicznym, często wymagającym remontu lub rozbudowy. W przeprowadzonym wśród mieszkańców Gminy badaniu ankietowym bardzo duży nacisk położony został na jakość dróg. Respondenci zaznaczyli, iż największym priorytetem wśród działań inwestycyjnych na terenie Gminy jest poprawa infrastruktury drogowej, przez co rozumie się nie tylko jezdnię, ale również chodniki, ścieżki rowerowe oraz oświetlenie. Mieszkańcy wskazują, iż wąskie drogi, a często brak chodnika czy oświetlenia wpływa na wzrost zagrożenia dla uczestników ruchu drogowego. Oprócz poprawy bezpieczeństwa i komfortu poruszania się mieszkańcy argumentują, iż rozbudowa sieci ścieżek rowerowych podniesie atrakcyjność turystyczną i zapewni mieszkańcom możliwość aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu.

Infrastruktura techniczna to również sieć wodno-kanalizacyjna wraz z obsługującymi ją urządzeniami. Na terenie Gminy wyznaczona została Aglomeracja Nekla, obsługiwana przez mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków komunalnych zlokalizowaną w Nekli, którą zarządza Urząd Miasta i Gminy Nekla poprzez Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Maskawa. Mieszkańcy, którzy nie mają możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków, dla których Gmina Nekla prowadzi inwentaryzację. Sieć wodociągowa zaopatrywana jest z 4 stacji ujęć wody, a korzysta z niej prawie 98% mieszkańców Gminy. Gmina opracowała Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Nekla na lata 2022-2025, który zakłada modernizację oczyszczalni ścieków, SUW z Nekli, Targowej Górcie i Podstolicach oraz rozbudowę sieci kanalizacyjnej i przebudowę sieci wodociągowej w wyznaczonych miejscach. Dostrzega się również konieczność modernizacji infrastruktury melioracji szczegółowej.

Przez teren Gminy przebiega również sieć gazowa – gazociąg wysokiego ciśnienia o średnicy 150/100 mm Poznań – Września. Udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej w 2020 roku wynosił 31,5%. Jest to więcej niż średnio w innych gminach powiatu. Mimo to udział ten jest niski, a brak możliwości podłączenia się do sieci gazowej występuje w szczególności na terenach wiejskich.

W obliczu świata, w którym coraz więcej usług przenoszonych jest do Internetu, a wiele osób pracuje lub studiuje zdalnie, niezbędne jest zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości Internetu. Głównym operatorem i dostawcą Internetu na obszarze Gminy jest INEA, Servcom S.A (Serv-net) oraz Orange. Mimo, iż w większości miejsc w Gminie jest dobry dostęp do sieci, to jednak wyróżnia się kilka miejsc wykluczonych cyfrowo. Również mieszkańcy dostrzegają problem w tym zakresie. Dalszy rozwój sieci szerokopasmowej uzależniony jest od planów inwestycyjnych w/w operatorów.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej antropopresji zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb. W związku z niską jakością powietrza (w szczególności w okresie grzewczym) Gmina Nekla włączyła się w realizację programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do

atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. Ponadto Gmina podjęła działania związane z montażem instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej.

Ważnym jest podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców, zachęcania ich do stosowania proekologicznych rozwiązań (montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, paneli fotowoltaicznych, wymiana źródeł ciepła na ekologiczne) i zmiany zachowań na służące środowisku (np. segregacja odpadów, oszczędzanie wody, prądu etc.). W związku z tym Gmina Nekla udziela dotacji dla mieszkańców na wymianę istniejącego źródła ciepła nie spełniającego wymagań klasy energetycznej, co przyczynia się do obniżenia stężeń zanieczyszczeń powietrza, w szczególności pyłów zawieszonych, benzo(a)pirenów i dwutlenku węgla. Gmina dofinansowuje również budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenach gdzie budowa zbiorczej sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie nieuzasadniona. Poza tym Gmina angażuje się również w pomoc rolnikom w usuwaniu odpadów pochodzących z ich działalności, a także finansuje usługi transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest. W trosce o środowisko, mając na celu poprawę bioróżnorodności lokalnych ekosystemów oraz umożliwienie bytowania na nich owadów zapylających, Gmina Nekla regularnie zwiększa areał roślin miododajnych poprzez realizację nasadzeń drzew miododajnych. Wymienione zadania realizowane są budżetu własnego Gminy oraz z pozyskanych środków zewnętrznych.

Gmina realizuje także dokumenty związane z ochroną środowiska, takie jak:

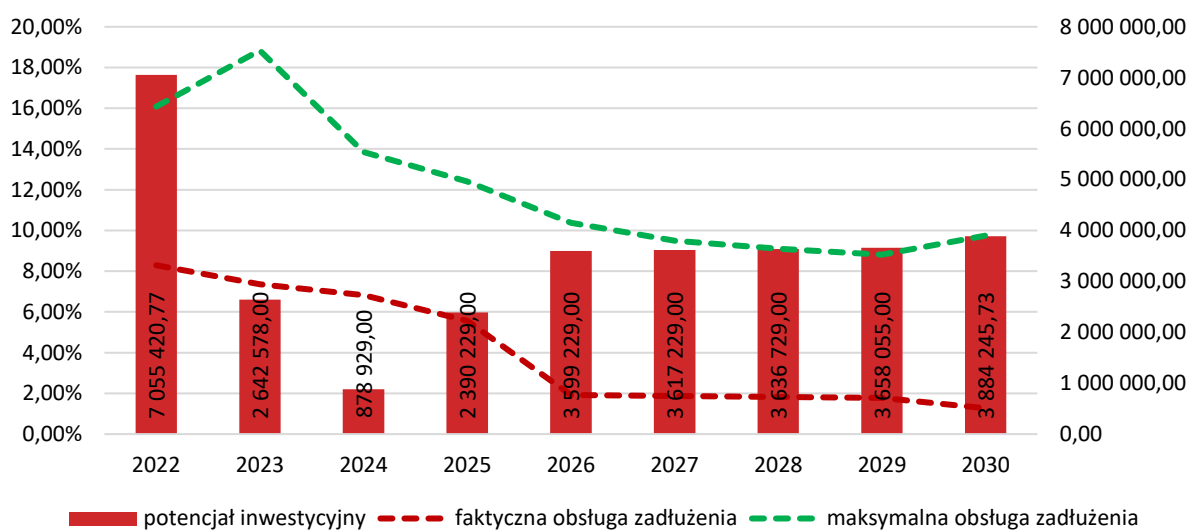
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nekla na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku,
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Nekla,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nekla na lata 2021-2027.

Z działaniami w zakresie ochrony środowiska wiążą się również kwestie związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Firmy odbierające, transportujące i zagospodarowujące odpady komunalne z terenu Gminy Nekla wyłaniane są zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych. Na przestrzeni ostatnich lat zwiększyła się masa odpadów odbieranych od mieszkańców Gminy. Zwiększa się również udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie odpadów, co jest sytuacją korzystną. Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (przy oczyszczalni ścieków), do którego mieszkańcy mogą bezpłatnie dostarczać odpady zbierane w sposób selektywny. Mieszkańcy zgłaszają jednak problemy w zakresie gospodarowania odpadami na terenie Gminy. Problem ten dotyczy w szczególności wysokiego kosztu odbioru odpadów od mieszkańców. Ponadto nie wszyscy mieszkańcy postępują z odpadami w sposób prawidłowy. Konieczne jest zatem prowadzenie edukacji mieszkańców i to nie tylko w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, ale także zachęcanie do zmiany postaw na proekologiczne.

GOSPODARKA BUDŻETOWA

W latach 2016-2020 dochody Gminy Nekla corocznie się zwiększały z poziomu 30,9 mln zł w 2016 roku do 47,5 mln zł w 2020 roku. Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2016 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 27,6 mln zł i do 2020 roku wzrosły o ponad 14 mln zł. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Nekla w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 2,6 mln zł w 2016 roku do poziomu 3,7 mln zł w 2020 roku, co świadczyło o stabilnej sytuacji finansowej Gminy. Nastąpi jednak spadek dochodów Gminy w latach następnych w związku z obniżeniem podatku dochodowego PIT, którego udział przypadający gminie był największym dochodem Gminy Nekla.

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Nekla na lata 2022-2030 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2022-2032. Jego kształt pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań. Wykres informuje również o potencjale inwestycyjnym Gminy, rozumianym jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach realizacji dokumentu. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie obowiązywania Strategii wyniesie prawie 31,3 mln zł.

Ryc. 1. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Nekla na lata 2022-2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXXVI/302/2022 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta i Gminy Nekla na lata 2022-2032.

Należy jednak mieć na uwadze, iż inwestycje w Gminie Nekla realizowane są również ze środków zewnętrznych, których znaczenie rośnie w sytuacji ograniczonych zdolności inwestycyjnych budżetu. W sytuacji, gdy nie będzie możliwości pozyskania środków na realizację pożądanego zadania, może to wpłynąć na brak możliwości jego wykonania. Przykładem może być tutaj brak środków finansowych na dokończenie rewitalizacji zespołu pałacowo-parkowego w Nekli.

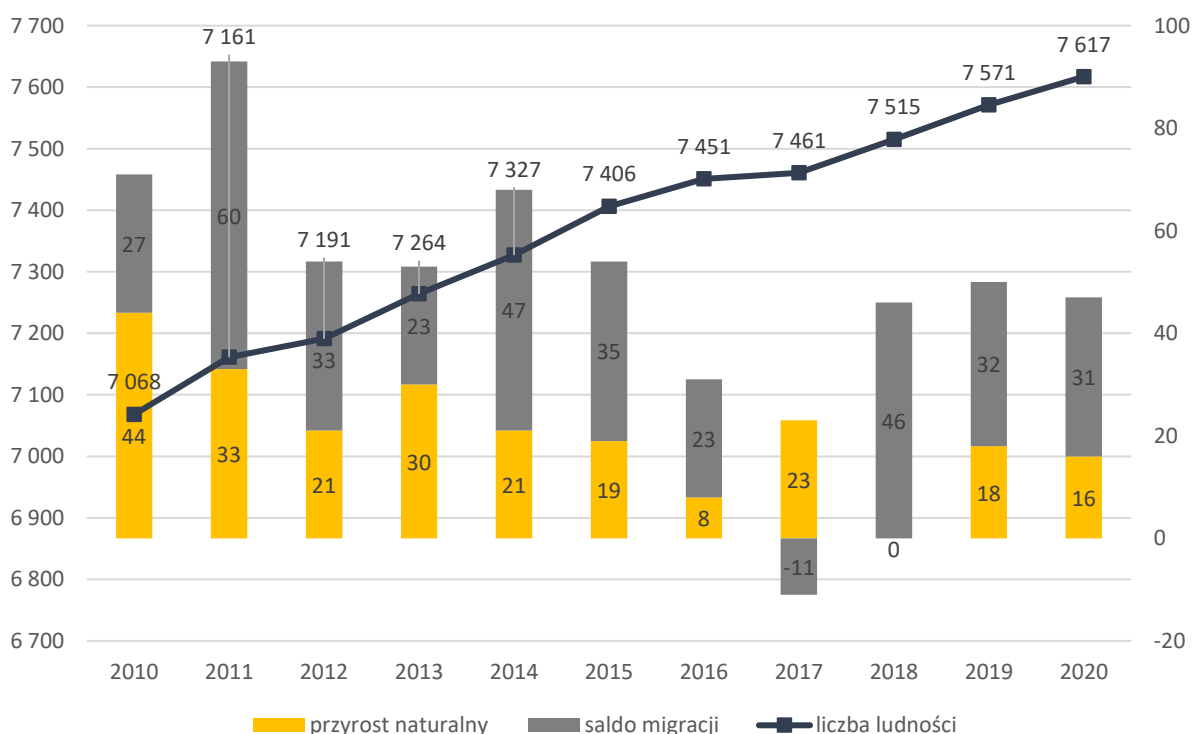
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

DEMOGRAFIA

Gmina Nekla w roku 2020 liczyła 7 3617 mieszkańców³, co stanowiło 10% społeczeństwa powiatu wrzesińskiego. Analizując zmiany liczby ludności w latach 2010-2020 zauważalna jest tendencja wzrostowa. Oznacza to napływ ludności na teren Gminy. W powiecie wrzesińskim taką sytuację obserwuje się jedynie w Gminie Nekla oraz Września – w pozostałych gminach liczba mieszkańców się zmniejsza.

Za wzrost liczby mieszkańców na terenie Gminy Nekla odpowiadają dodatnie wartości dwóch wskaźników – przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Gmina charakteryzuje się najwyższymi wartościami tych wskaźników w powiecie. Wpływ na to ma z pewnością bliskość dużej aglomeracji miejskiej – Poznania, która jako ośrodek charakteryzujący się wzrostem gospodarczym oddziałuje na Gminę, wspomaga jej rozwój oraz sprawia, iż staje się ona „sypialnią” dla osób pracujących w Poznaniu. Wiąże się to ze zjawiskiem suburbanizacji, czyli przeprowadzania się mieszkańców dużych miast na tereny podmiejskie.

Ponadto analiza wydawanych decyzji o warunkach zabudowy pozwala na stwierdzenie, iż od 2016 roku utrzymuje się trend wciąż rozwijającego się budownictwa mieszkaniowego. Należy więc spodziewać się, iż liczba mieszkańców w najbliższych latach będzie dalej wzrastać.

Ryc. 2. Zmiany liczby ludności w Gminie Nekla w latach 2010-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

³ dane na podstawie GUS, nie uwzględniają osób, które mieszkają na terenie Gminy i nie są zameldowane

Analizując bardziej szczegółowo strukturę demograficzną Gminy obserwuje się jednak również negatywne trendy. Wyraźnie zmniejsza się w niej odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym, czyli ludności w wieku 25-34 lat, którzy stanowią główną siłę napędową jednostki. Dynamika wzrostu tego wskaźnika zmniejsza się, choć nadal wolniej niż w powiecie i województwie, co jest sytuacją korzystną. Należy jednak zwrócić uwagę na wymiar długofalowy, w efekcie, którego zmniejszy się liczba osób młodych, wchodzących na rynek pracy, co może mieć negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy.

Ważnym wskaźnikiem pozwalającym na ocenę sytuacji demograficznej gminy jest liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Dynamika zmian tego wskaźnika wynosi 125%, co oznacza szybko rosnącą liczbę seniorów. Z uwagi na to wyzwaniem będzie rozwój opieki i usług społecznych skierowanych do osób starszych.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

Do form opieki nad dziećmi do lat 3 zalicza się żłobki oraz kluby dziecięce. Na terenie Gminy Nekla nie funkcjonują publiczne placówki tego typu, lecz działa jedna niepubliczna placówka „Akademia Malucha”, do której uczęszczać może 20 dzieci.

Dzieci powyżej 3 roku życia mają możliwość uczęszczania do przedszkoli publicznych. Na terenie Gminy Nekla funkcjonują 3 przedszkola publiczne, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nekla: Przedszkole Miś Uszatek w Nekli, Przedszkole w Zasutowie, Przedszkole w Targowej Górcie. Ponadto w Gminie działają 2 przedszkola prowadzone przez organ inny niż JST: Przedszkole Publiczne „Mali Einstein” w Nekli oraz „Akademia Talentów” Przedszkole Publiczne. Gmina charakteryzuje się wyższym odsetkiem dzieci w wieku 3-5 lat objętych opieką przedszkolną niż średnio w powiecie i województwie. Jest to sytuacja korzystna, świadcząca o tym, iż wychowanie przedszkolne zapewniane jest na odpowiednim poziomie. Potwierdza to ocena mieszkańców uzyskana podczas badania ankietowego z której wynika, iż mieszkańcy zadowoleni są z dostępności opieki przedszkolnej.

Edukację na poziomie podstawowym zapewniają 3 szkoły podstawowe, w Nekli, Targowej Górcie oraz Zasutowie, które razem w przedszkolami tworzą zespoły szkół. Do Zespołu Szkół w Nekli należy ponadto szkolne schronisko młodzieżowe w Nekielce. Każda ze szkół wyposażona jest w obiekty sportowe, sale językowe, świetlice, monitoring, parking, gabinet pielęgniarstwa oraz projektory multimedialne i komputery do użytku nauczycieli oraz uczniów. Ponadto we wszystkich szkołach realizowane są zajęcia pozalekcyjne, m. in.: zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia o charakterze terapeutycznym, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedia, fakultety, przygotowanie do egzaminu, praca z uczniem zdolnym, koła zainteresowań, zajęcia sportowe oraz gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna. Ponadto w ramach świetlic środowiskowych funkcjonujących w Opatówku, Stępocinie oraz Targowej Górcie, realizowany jest program zajęć opiekuńczo-wychowawczych, m.in. pomoc dzieciom w nauce.

O poziomie i jakości nauczania na terenie danej jednostki świadczą między innymi uzyskiwane przez uczniów wyniki egzaminów państwowych. W roku szkolnym 2019/2020 uczniowie wszystkich gminnych szkół osiągnęli wyższe niż w średnio w powiecie i województwie wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki oraz języka polskiego (tylko szkoła w Zasutowie uzyskała

średni wynik niższy niż powiat i województwo z języka polskiego). W przypadku języka angielskiego bardzo korzystanie wyróżnia się szkoła w Nekli, której uczniowie uzyskali średni wynik o 10 punktów procentowych wyższy niż powiat. Mniej korzystnie wypadły jednak pozostałe gminne szkoły, których średni wynik kształtował się na poziomie niższym niż w powiecie i województwie. Jeśli sytuacja ta przerodzi się w trend będzie należało zastanowić się czy szkoły te nie będą wymagały dodatkowego wsparcia lub wprowadzenia zmian w zakresie nauczania tego języka, np. podniesienie kompetencji kadry nauczycielskiej lub metod nauczania.

Mieszkańcy Gminy w przeprowadzonym badaniu ankietowym wskazali na niewystarczające wsparcie dla uczniów z problemami w nauce. Jest to niezwykle ważna kwestia, a wsparcie powinno prowadzić do wyrównania szans edukacyjnych słabszych uczniów, co w przyszłości może przełożyć się np. na ich sytuację zawodową.

Corocznie wzrastają wydatki w dziale oświata i wychowanie. Wzrasta również subwencja oświatowa, jednak w sposób niewystarczający, co powoduje zwiększającą się różnicę między subwencją oświatową a wydatkami w tym dziale. Stopień pokrycia wydatków w dziale oświata i wychowanie subwencją oświatową zmniejsza się, a w 2020 roku wyniósł 50%.

KULTURA I SPORT

Na terenie Gminy Nekla funkcjonuje Nekielski Ośrodek Kultury, w którym znajduje się 6 sal: sesyjna, muzyczna, plastyczna, taneczna, konferencyjna oraz widowiskowa (poza tym biura, magazyn, pomieszczenia socjalne, szatnia). W Ośrodku w godzinach popołudniowych realizowane są spotkania, zebrania, szkolenia, wydarzenia dla szkół i przedszkoli oraz zajęcia dla uczestników programu Senior+. Natomiast w godzinach popołudniowych odbywają się zajęcia artystyczne, plastyczne, naukowe, muzyczne, taneczne i sportowe oraz przedsięwzięcia kulturalne skierowane do mieszkańców Gminy Nekla. Ponadto odbywają się próby Orkiestry Dętej i grupy wokalne NOK Band. Organizowane są też zajęcia w okresie wakacji letnich i zimowych oraz wydarzenia kulturalne skierowane do różnych grup wiekowych, tj. koncerty, spektakle czy imprezy i spotkania realizowane z okazji różnych świąt.

Oprócz Ośrodka zadania z zakresu upowszechniania kultury realizowane są także przez Referat Promocji, Kultury, Ochrony Zdrowia, Pożytku Publicznego i Sportu oraz Urząd Miasta i Gminy Nekla. W Gminie funkcjonuje również Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Nekla z filią w Targowej Górze. Mieszkańcy bardzo pozytywnie oceniają działalność Ośrodka Kultury oraz Biblioteki.

W Gminie organizowanych jest kilka wydarzeń kulturalnych i sportowych, których głównym celem jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców w tym zakresie oraz ich integracja. Do wydarzeń tych należą m.in. Powitanie Lata – Wianki, Festiwal Alternatywny Bash, Dożynki, Kiermasz Bożonarodzeniowy z Mikołajkami oraz kiermasz Wielkanocny, Rajd Rowerowy „Śladami Osadnictwa Olęderskiego” czy Rodzinny Bieg Wilczym Śladem.

Obiekty sportowe Gminy stanowią: hala widowiskowo-sportowa przy szkole w Nekli, boisko do piłki nożnej wraz z bieżnią, sale gimnastyczne, kompleksy boisk wielofunkcyjnych i miejsc rekreacji przy wszystkich 3 szkołach, a także w Podstolicach i przy ul. Dąbrowskiego w Nekli, gminny stadion sportowy w Nekli oraz tor motocrossowy w Opatówku. Na terenie Gminy zlokalizowane są również place zabaw oraz siłownie zewnętrzne. Ogólnodostępna infrastruktura

sportowo-rekreacyjna jest w dobrym stanie technicznym, nie wymaga więc działań remontowych.

W 13 sołectwach funkcjonują miejsca rekreacji (z wyjątkiem sołectw gdzie brak gminnej działki do przeznaczenia na ten cel). Miejsca te wyposażone są m.in. w urządzenia placów zabaw, fitnessy, altany oraz grille. Dzięki temu pełnią funkcje miejsc rekreacji, ale również wypoczynku i spotkań dla mieszkańców. Tym samym są alternatywą dla świetlic wiejskich – na terenie Gminy funkcjonują 3 świetlice wiejskie. Wykorzystywane są przez sołectwa na zebrania, spotkania oraz zajęcia dla dzieci, również w ramach świetlicy środowiskowej.

W badaniu ankietowym w obszarze turystyka i rekreacja mieszkańcy Gminy najwyżej ocenili wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych. Mimo to mieszkańcy zwracają uwagę, iż usatysfakcjonowałby ich rozwój obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz utworzenie nowych miejsc, takich jak ogólnodostępna ścianka wspinaczkowa, miejsce do trenowania street workout'u czy wybieg dla psów.

BEZPIECZEŃSTWO

Na obszarze Gminy zlokalizowany jest Posterunek Policji. Oprócz funkcjonariuszy policji za bezpieczeństwo mieszkańców odpowiadają również funkcjonariusze 2 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Obie jednostki ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, co oznacza, iż spełniają wymagania sprzętowe określone w normatywach wyposażenia jednostek OSP. Członkowie jednostek OSP biorą także czynny udział w uroczystościach patriotycznych, gminnych, religijnych i innych o podniosłym charakterze, zabezpieczając je i uświetniając swoją obecnością.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring. Łącznie zamontowane są 83 kamery (64 zewnętrznych i 19 wewnętrznych). Punkty monitoringu zlokalizowane są w różnych miejscach na terenie miasta Nekla oraz przy świetlicy w Stępcinie, przy Schronisku Młodzieżowy w Nekielskiej i miejscu rekreacji w Podstolicach przy ul. Kasztanowej.

Bliskość Posterunku Policji oraz upowszechniony monitoring mają wpływ na wysokie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców Gminy.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Na terenie Gminy funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych, działających w obszarach pomocy społecznej, ekologii, zdrowia, sportu czy kultury. Działają również 4 Koła Gospodyń Wiejskich. Gmina współpracuje z organizacjami, zlecając im realizację zadań własnych z przekonaniem, że znając potrzeby społeczności lokalnej mogą działać skuteczniej i efektywniej w różnych obszarach życia społecznego. Ponadto Gmina bardzo aktywnie wspiera organizacje, m.in. poprzez: udostępnianie oraz przygotowanie obiektów gminnych, zabezpieczenie techniczne realizowanych przedsięwzięć, przygotowywanie i wykonywanie zaproszeń, plakatów, podziękowań i gratulacji, prezentacji multimedialnych, wsparcie organizacyjne, m.in. pomoc administracyjna, udostępnianie materiałów i urządzeń na potrzeby stowarzyszeń, konsultacje merytoryczne przed złożeniem ofert oraz sprawozdań, jak również w trakcie realizacji zadań publicznych oraz wiele innych działań.

Potwierdzeniem dużej aktywności organizacji pozarządowych na terenie Gminy jest wskaźnik liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Na tle średniej w powiecie i województwie wskaźnik ten jest najwyższy i najszybciej rośnie.

Ponadto Gmina jest też członkiem kilku stowarzyszeń i związków, takich jak: Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych, Stowarzyszenie Samorządowe A-2 Wielkopolska, Związek Międzygminny „Schronisko dla Zwierząt – SCHRONISKO”, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski oraz Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Z Nami Warto”.

PROMOCJA

Od ponad 30 lat Gmina wydaje miesięcznik „Przegląd Nekielski”. Jest to bezpłatny biuletyn informacji publicznej Gminy Nekla, udostępniany w wersji papierowej oraz elektronicznej, jako jedna z dróg dotarcia do mieszkańców Gminy z najważniejszymi komunikatami i informacjami. Publikowane są w nim zapowiedzi i relacje z prowadzonych inwestycji, wydarzeń kulturalnych i promocyjnych, działalności gminnych szkół, przedszkoli czy organizacji pozarządowych. Ponadto komunikacja z mieszkańcami odbywa się również poprzez strony internetowe i media społecznościowe (gminna strona internetowa, Facebook) oraz system powiadomienia SMS.

Promocja Gminy odbywa się również dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi i opiera się na wzajemnej promocji oraz tworzeniu pozytywnego wizerunku. Organizacje pozarządowe przyczyniają się do promocji Gminy poprzez udział w wydarzeniach i informowanie o otrzymanych dotacjach w ramach otwartego konkursu ofert. Z kolei Gmina promuje stowarzyszenia poprzez udostępnianie informacji o wydarzeniu danej organizacji, publikując plakaty, artykuły i relacje fotograficzne.

Gmina posiada wiele gadżetów promocyjnych, które udostępniane są organizatorom imprez, odbywających się pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Nekla (np. zawody sportowe, konkursy, akcje realizowane przez koła i stowarzyszenia). Gadżety te stanowią również produkt lokalny, są znakowane. Należą do nich m.in. Nekielska Kawa, Nekielska herbata, Nekielskie krówki, miód, leżaki, body dla dzieci, gra Memory, kolorowanka, torby, plecaki, bidony, kubki oraz wiele innych.

OPIEKA ZDROWOTNA

Opiekę zdrowotną na terenie Gminy zapewnia Przychodnię Zespołu Lekarza Rodzinnego „AMICOR”, zlokalizowana w Nekli. Przychodnia rodzinna posiada gabinet lekarza rodzinnego, gabinet pielęgniarki środowiskowej, gabinet położnej środowiskowej oraz gabinet zabiegowy.

Mieszkańcy Gminy uważają, iż ogólna dostępność do lekarzy pierwszego kontaktu oraz do specjalistów jest niewystarczająca. Zwracają uwagę, iż często muszą udawać się do innych miejscowości (poza obszarem Gminy), aby móc skorzystać z porady lekarskiej lub np. wykonać szczepienie. Mieszkańcy zauważają, iż powstanie drugiej placówki medycznej na terenie Gminy mogłoby rozwiązać ten problem.

Opiekę szpitalną dla mieszkańców Gminy Nekla zapewnia Szpital Powiatowy we Wrześni. Na terenie Gminy działają również 2 apteki. Ponadto Gmina podejmuje współpracę z innymi podmiotami w zakresie programów profilaktycznych.

POMOC SPOŁECZNA

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Nekla odpowiedzialny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nekli. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców corocznie spada w Gminie Nekla i jest niższa niż średnio w powiecie oraz województwie.

W odpowiedzi na rosnącą liczbę seniorów na terenie Gminy utworzony został Klub Seniora. Celem klubu jest przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych, rozwijanie ich sprawności psychofizycznej oraz wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz prowadzeniu samodzielnego życia. Klub zrzesza 30 członków, a poza tym 5 osób zapisanych jest na listę rezerwową. Świadczy to o dużym zainteresowaniu projektem i daje potencjał do rozwoju tego typu usług w Gminie. Należy również pamiętać o wsparciu osób niesamodzielnich. W grupę tą oprócz osób starszych wliczają się także osoby z niepełnośprawnościami. Należy więc rozważyć konieczność rozwoju tego typu usług opiekuńczych i aktywizacyjnych, celem wyeliminowania wykluczenia społecznego tych osób oraz ogólnego podniesienia jakości ich życia.

W gminnym zasobie mieszkaniowym w 2020 roku znajdowało się 25 mieszkań komunalnych oraz 1 mieszkanie socjalne. W tym samym roku na mieszkanie oczekiwało 6 osób, które spełniły wymagane kryteria, aby móc ubiegać się o wynajem takiego lokalu.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Nekla przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Respondenci składali odpowiedzi od 2 grudnia 2021 roku do 17 stycznia 2022 roku.

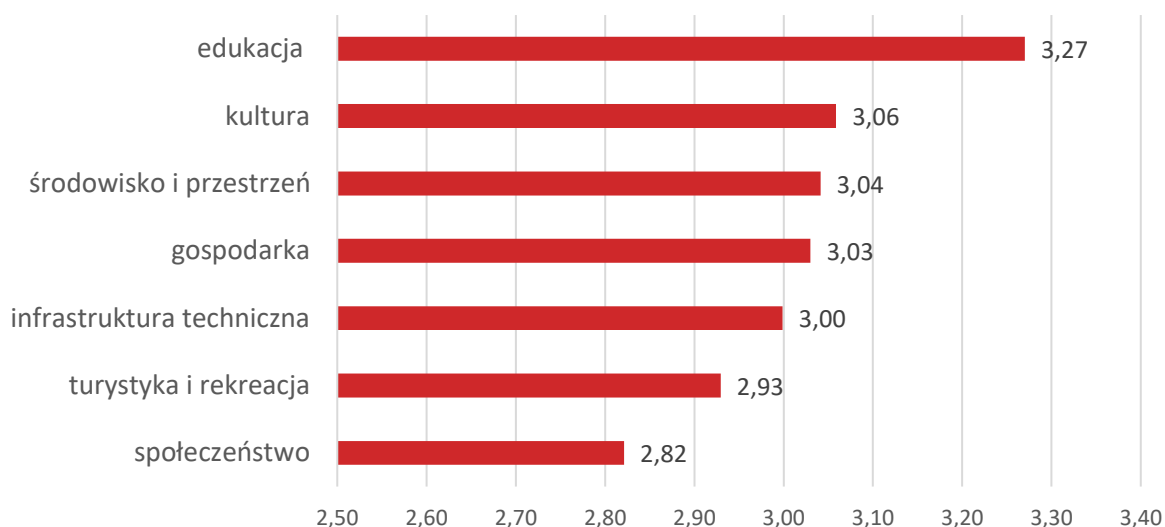
Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 115 ankiet. W badaniu udział wzięło tyle samo kobiet i mężczyzn. Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 26-35 lat (38,6%), a 67,5% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Nekla w skali od 0 do 5, gdzie:

- 0 – nie mam zdania,
- 1 – bardzo źle,
- 2 – źle,
- 3 – dostatecznie/zadawalająco/neutralnie
- 4 – dobrze,
- 5 – bardzo dobrze,

mieszkańcy **najlepiej** oceniają działania w zakresie **edukacji** (średnia ocena wynosiła 3,27), z kolei **najgorzej** obszar **społeczeństwa** (średnia ocena wynosiła 2,82). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,93 do 3,06. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 3,02.

Ryc. 3. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia najlepiej i najgorzej oceniane elementy przez ankietowanych w poszczególnych obszarach. **Najwyżej** oceniona została **dostępność edukacji przedszkolnej** (średnia ocena wyniosła 4,0), **atrakcyjność inwestycyjna** obszaru Gminy (3,67), **wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych** (3,66) oraz **estetyka** Gminy (3,65).

Z kolei **najniżej** oceniona została **dostępność specjalistycznej opieki medycznej** (średnia ocen wyniosła 1,65). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie **funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy** (1,9). Elementy te osiągnęły średnią ocenę poniżej 2, co oznacza, iż najczęściej oceniane zostawały źle lub bardzo źle. Należy zatem w uznać je jako **priorytet** do poprawy w ocenie mieszkańców.

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najlepiej oceniane:	Najgorzej oceniane:
Społeczeństwo	Bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Gospodarka	Atrakcyjność inwestycyjna obszaru Gminy	Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy
Środowisko i przestrzeń	Estetyka Gminy	Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)
Infrastruktura techniczna	Jakość sieci wodociągowej	Stan dróg w Gminie
Turystyka i rekreacja	Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	System ścieżek rowerowych
Edukacja	Dostęp do edukacji przedszkolnej	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji
Kultura	Działalność domu kultury i biblioteki	Działalność świetlic wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Nieco lepiej, ale nadal **źle** ocenione zostały:

- system ścieżek rowerowych (2,25),
- wsparcie osób niesamodzielnych (2,33),
- dostęp do podstawowej opieki medycznej (2,46),
- oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych (2,46),
- infrastruktura melioracji szczegółowej na którą składają się m.in. rowy, sieć drenarska czy przepusty (2,47),
- świadomość ekologiczna mieszkańców (2,5),
- stan dróg (2,59),
- bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych (2,61),
- współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji (2,62),
- działalność świetlic wiejskich (2,66),
- poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (2,66),
- wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w gminnych szkołach (2,66),
- mała infrastruktura drogowa, tj. chodniki, oświetlenie, przystanki (2,72),
- dostęp do żłobków (2,77),
- połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami (2,85),
- współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury (2,85),
- oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci i młodzieży (2,88),
- dostęp usług komercyjnych na terenie Gminy (2,90),
- możliwość uzyskania zatrudnienia (2,90),
- perspektywy rozwojowe działalności rolniczej (2,92),
- czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających (2,93),
- atrakcyjność turystyczna (2,93),
- dodatkowa oferta, np. kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia w gminnych szkołach (2,93),
- wsparcie dla uczniów zdolnych w gminnych szkołach (2,93),
- dostęp do obiektów kulturalnych pod względem m.in. godzin i dni otwarcia, itp. (2,93),
- aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (2,95),
- jakość powietrza (2,96),
- efektywność zagospodarowania przestrzeni (2,96),
- skuteczność działania pomocy społecznej (2,97),
- oferta Gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska (2,98).

Przy czym należy mieć na uwadze, iż elementy dla których średnia ocena wyniosła niespełna 3 ocenione zostają niemalże **dostatecznie**, a ocena ta często przez respondentów traktowana jest neutralnie, w znaczeniu takim, że wskazane aspekty ani zanedo im nie dokuczają, ani ich nie satysfakcjonują. Jednak warto poddać je analizie i uwzględnić przy planowaniu kierunków działań.

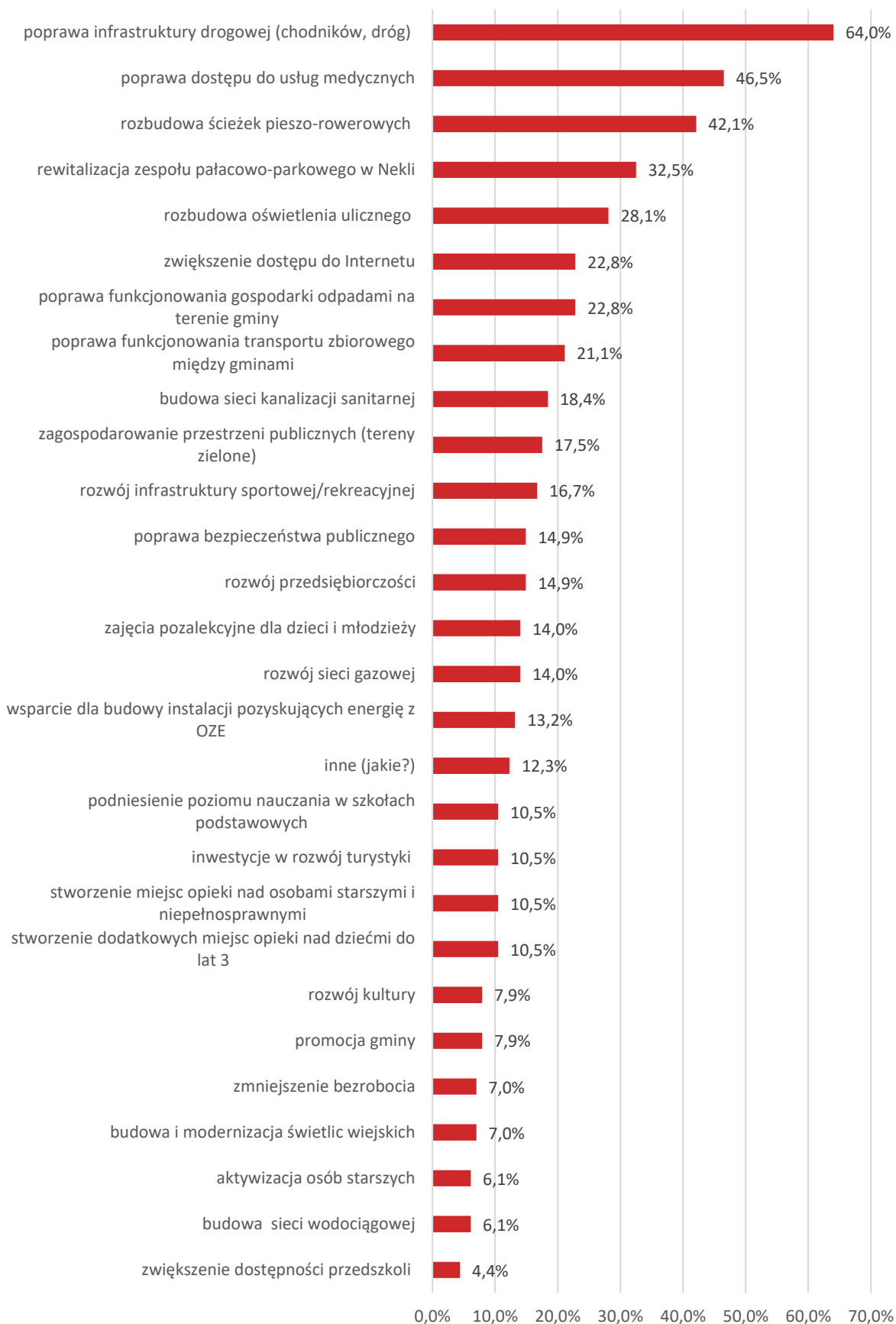
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Zdecydowanie najczęściej wskazywaną odpowiedzią była **poprawa infrastruktury drogowej** – odpowiedź tą zaznaczyło 64% ankietowanych. Wśród innych często pojawiających się odpowiedzi wyróżnia się **poprawa dostępu do usług medycznych** (uważa tak ponad 46% respondentów) i **rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych** (42% ankietowanych wskazało tą odpowiedź). Około 1/3 ankietowanych uważa ponadto, iż ważną kwestią do zrealizowania jest **rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Nekli** (32%) oraz **rozbudowa oświetlenia ulicznego** (28%).

Z kolei najmniej priorytetowe do poprawy komponenty według mieszkańców to: zwiększenie dostępności przedszkoli (odpowiedź tą wskazało 4% respondentów), aktywizacja osób starszych i budowa sieci wodociągowej (6%) oraz zmniejszenie bezrobocia i budowa i modernizacja świetlic wiejskich (7%). Oznacza to, iż część mieszkańców ocenia te komponenty jako funkcjonujące na poziomie zadawalającym w obecnej chwili i nie widzi konieczności ich poprawy lub wdrożenia w przyszłości.

Na kolejnej stronie zamieszczony został szczegółowy wykres przedstawiający poruszone wyżej aspekty, a także inne elementy o których ocenę poproszeni zostali respondenci (Ryc. 3).

Ryc. 4. Główne priorytety rozwoju Gminy Nekla według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

W kolejnym pytaniu respondenci poproszeni zostali o uzasadnienie swoich wyborów z poprzedniego pytania, czyli opisanie dlaczego wskazane przez nich aspekty są według nich priorytetowe do poprawy na najbliższe lata. W tabeli poniżej (Tabela 2) przedstawiono otwarte odpowiedzi mieszkańców udzielane do najczęściej wskazywanych aspektów koniecznych do poprawy.

Oprócz elementów rozpisanych w tabeli mieszkańcy opisywali również sytuację związaną z innymi obszarami funkcjonowania Gminy. Kluczową kwestią jest tutaj konieczność dalszego rozwoju i dofinansowanie wsi. Respondenci zwracali uwagę na kwestię utrudnionego przyjmowania dzieci do przedszkoli oraz żłobków (długi okres oczekiwania na przyjęcie). Pojawiły się również odpowiedzi dotyczące szkolnictwa, a w szczególności podniesienia kompetencji kadry pedagogicznej oraz poszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań. Mieszkańcy dostrzegają również konieczność aktywizacji młodzieży i młodych dorosłych. Część ankietowanych zwróciła również uwagę na dużą liczbę seniorów zamieszkujących teren Gminy i związaną z tym konieczność rozwoju usług opiekuńczych i aktywizujących dla osób starszych oraz upowszechnienie wolontariatu czy pomocy sąsiedzkiej, np. przy zrobieniu zakupów. Przydatne tutaj mogłyby okazać się świetlice wiejskie, które byłyby miejscem spotkań i aktywizacji mieszkańców. Część opisów dotyczyła również infrastruktury technicznej, a w szczególności jakości wody, konieczności rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz doprowadzenia sieci gazowej do wszystkich wsi – miałyby to również wpływ na czystość środowiska naturalnego. Pozostając w temacie ochrony środowiska mieszkańcy zwracają również uwagę na złą jakość powietrza w Gminie, w szczególności zimą, w okresie grzewczym, kiedy część mieszkańców ogrzewa swoje gospodarstwa domowe nieodpowiednimi paliwami. Mieszkańcy zwracają tutaj uwagę na konieczność kontroli opału oraz rozwój alternatywnych źródeł energii. Zanieczyszczenie powietrza wiąże się również z natężonym ruchem samochodowym. Respondenci chcieliby również dbałości o istniejące tereny zielone (*Gmina będzie atrakcyjna jeśli pozostanie dużo naturalnych terenów zielonych*), zwiększania ich powierzchni oraz wykorzystania walorów przyrodniczych na cele rekreacyjne. Ankietowani zauważyli również, iż przydałoby się podnieść poziom przedsiębiorczości w Gminie, przyciągnąć nowych inwestorów, a także związaną z tym konieczność odpowiedniej promocji Gminy. Pozwoli to zwiększyć liczbę miejsc zatrudnienia, tak aby mieszkańcy nie musieli dojeżdżać do pracy do dużych miast.

Mieszkańcy wpadli także na ciekawe pomysły, które mogą urozmaicić lub ułatwić życie w Gminie:

- *Przydałby się jeszcze wybieg dla psów. Dużo świadomych i młodych ludzi potrzebuje takiego miejsca dla swoich milusińskich.*
- *Infrastruktura sportowa, mimo że z roku na rok coraz lepsza to nadal wymaga podniesienia jakości i dbania o to już jest.*
- *Budowa lepszych siłowni np. do Street workout bądź ścianki wspinaczkowej.*
- *Co do przedsiębiorców mogliby być bardziej nagłośnieni w Gminie, darmowe miejsca w gazecie dla utworzenia reklamy, możliwość powieszenia plakatu promocyjnego.*

Tabela 2. Uzasadnienie wyboru najistotniejszych priorytetów rozwoju

PRIORYTET	UZASADNIENIE
<p>➤ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stan dróg na terenach wiejskich wskazuje na konieczność rozpoczęcia działań w tym zakresie. Wąskie drogi, brak oświetlenia i chodników stwarza niebezpieczeństwo dla uczestników ruchu drogowego.</i> • <i>Zależy mi na tym, aby w gminie żyło się bezpiecznie. Zagospodarowanie terenów zielonych i budowa ścieżek pieszko-rowerowych zwiększy natomiast możliwości do wypoczynku i rekreacji mieszkańców.</i> • <i>Szczególnie zależy mi na budowie chodnika lub ścieżki rowerowej ze Stroszek do Nekli.</i> • <i>Uważam, że największe środki gmina powinna przeznaczać i starać się pozyskiwać z różnych dotacji na poprawę jakości dróg, chodników oraz rozbudowę kanalizacji sanitarnych oraz sieci gazowych, ponieważ to w znaczący sposób zwiększa komfort życia mieszkańców. Gmina cały czas się rozbudowuje, młodzi mieszkańcy chętnie zostają, nowi przybywają i budują domy w naszej gminie, ale wiele działek jest nieatrakcyjnych z powodu braku dostępu do tak podstawowych rzeczy jak kanalizacja sanitarna czy gaz.</i> • <i>Bezpieczne dojście/dojechanie do szkoły. Drogi krajowe/powiatowe są niebezpieczne z powodu natężenia ruchu.</i> • <i>Zapotrzebowanie na poprawę jakości niektórych ulic czy chodników / Drogi dojazdowe do nowych osiedli w katastrofalnym stanie / Drogi na terenie gminy są w fatalnym stanie.</i> • <i>W gminie jest wiele dróg, głównie powiatowych i gruntowych, które wymagają poprawy/naprawy oraz brak chodników i ścieżek pieszko-rowerowych, głównie przy drogach powiatowych pomiędzy miejscowościami.</i> • <i>Bardzo ważnym elementem bezpieczeństwa na terenie naszej gminy są drogi i chodniki. Dlatego właśnie należy zwiększyć wydatki na remonty, projektowane i modernizowane.</i> • <i>Bardzo niskie bezpieczeństwo na drogach do miejscowości przyległych do Nekli. Brak ścieżek rowerowych i oświetlenia tych dróg.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dokończenie budowy chodnika oraz modernizacja drogi w miejscowości Gąsiorowo.</i> • <i>Nowe drogi i chodniki nie tylko przy głównych ulicach m.in. poprawi to wygląd estetyczny całego miasta.</i> • <i>Modernizacja drogi gminnej w Gąsiorowie celem poprawy estetyki i przemieszczania się po niej pojazdów samochodowych i sprzętów rolniczych oraz budowa chodnika celem zwiększenia bezpieczeństwa dzieci zmierzających na plac zabaw.</i> • <i>Duży hałas w większości dni w roku z DK92, wpływa na atrakcyjność miasta dla potencjalnych nowych mieszkańców. Ryzyko uszkodzenia aut/wypadku na nieutwardzonych drogach, brak odśnieżania/posypywania dróg zimą.</i> • <i>(...) Droga Gąsiorowo-Chwałszyce była już w poprzedniej strategii ujęta do modernizacji, dlatego postulujemy o ponowne jej ujęcie. Obecna szerokość jest niewystarczająca i zagraża bezpieczeństwu (...).</i>
<p>➤ poprawa dostępu do usług medycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uważam, że dostęp do lekarza w gminie jest mocno ograniczony, mieszkańcy leczą się w miastach sąsiadujących z gminą, wydaje mi się, że jest zapotrzebowanie na dodatkową przychodnię.</i> • <i>Jakość usług medycznych pozostawia wiele do życzenia. Przydałyby się konkurencyjne gabinety, chociaż z lekarzem rodzinnym. Do przychodni trudno się dodzwonić (...).</i> • <i>Bardzo kiepski dostęp do lekarza rodzinnego. Dla osób starszych należy to poprawić jak najszybciej (...).</i> • <i>Usługi medyczne ze strony przychodni „Amikor” pozostawiają dużo do życzenia. Nasi mieszkańcy jeżdżą po wielu miejscowościach, aby się zaszczepić!</i> • <i>Dla mnie najważniejsze obecnie jest zwiększenie dostępności usług medycznych, gdyż wraz z rodziną muszę jeździć do lekarza do Wrześni.</i> • <i>Za mało specjalistów w przychodni.</i> • <i>(...) Potrzebna konkurencyjna przychodnia, co wpłynęłoby na poprawę jakości i dostępu do usług medycznych.</i>

<p>➤ rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stworzenie bezpiecznych ścieżek rowerowych przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na drogach.</i> • <i>Rozwój zdrowego trybu życia i możliwości spędzania czasu na świeżym powietrzu.</i> • <i>Przebudowując ulice w Nekli powinny powstawać ścieżki rowerowe.</i> • <i>Poprawa ścieżek rowerowych biorąc pod uwagę umiejscowienie gminy i aktywność jej mieszkańców jest bardzo istotna w celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników rowerów, hulajnóg, rolek itp.</i> • <i>Zagospodarowanie terenów zielonych i budowa ścieżek pieszo-rowerowych zwiększy możliwości do wypoczynku i rekreacji mieszkańców.</i> • <i>Brak bezpieczeństwa, jeśli chodzi o rowerzystów.</i> • <i>Jako osoba młoda i aktywna byłabym zadowolona z powstania ścieżek rowerowych (w tej chwili nie ma ich wcale, mimo iż sąsiednie gminy rozwijają się w tym zakresie), chciałabym również, aby gmina rozwijała się turystycznie, by ludzie do nas przyjeżdżali, bo mamy piękne tereny i jest się czym pochwalić (...).</i> • <i>(...) Na terenie gminy istnieje zaledwie jedna ścieżka rowerowa z prawdziwego zdarzenia, niezbędnym jest aby poszerzyć ten temat zwłaszcza w kierunku Czerniejewa, wykorzystując tak korzystny teren jakim jest las.</i>
<p>➤ rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Nekli</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>(...) pałac/park mógłby być atrakcją turystyczną i miejscem spotkań mieszkańców w czasie wolnym (...).</i> • <i>(...) Park to ostatnie dobre miejsce ze skoncentrowanym obszarem zielonym. Pałac może być świetnym ośrodkiem kulturalnym. Nie ma lepszego miejsca w naszej gminie.</i> • <i>Park i pałac to największe wyzwanie.</i> • <i>(...) zespół pałacowy jako wizytówka gminy winien pełnić funkcję rekreacyjno-kulturową oraz administracyjną Gminy.</i> • <i>Rewitalizację należy dokończyć (...).</i>

<p>➤ rozbudowa oświetlenia ulicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa nowego oświetlenia ulicznego, na terenie gminy wiejskiej, w celu poprawy bezpieczeństwa. • Wieczorową porą można skręcić kostkę na nekielskich chodnikach w dodatku słabo oświetlonych pobocznych ulicach. Ryzyko potrącenia wskutek braku oświetlenia na drogach. • Oświetlenie dróg z uwagi na bezpieczeństwo mieszkańców (...) • Uzupełnienie oświetlenia ulicznego w miejscowości Gąsiorowo. • (...) oświetlenie uliczne znajduje tylko przy głównych drogach, natomiast w bocznych drogach brak.
<p>➤ zwiększenie dostępu do Internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brak wyboru dobrego światłowodu. • Przede wszystkim budowa bezprzewodowego Internetu z uwagi na problemy w nauce zdalnej dzieci w czasie pandemii. • (...) Chodzi o sieć bezprzewodową, której większość gminy nie posiada (...). • Zwiększenie dostępu do Internetu.
<p>➤ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cena za odpady jest zbyt wysoka. Podczas odbioru gabarytów nie wszystko jest odbierane. • Gospodarka odpadami to obecnie najistotniejszy aspekt, którym należy się zająć z związku z rocznym wzrostem wysokości opłaty. Należy uświadamiać mieszkańców, aby sukcesywnie zmniejszali ilość produkowanych odpadów oraz zwiększyć efektywność ściegłości należności w tej materii.
<p>➤ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego między Gminami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W związku z położeniem Gminy w pobliżu miasta wojewódzkiego i powiatowego, dlatego warto zainwestować w turystykę oraz dojazdy do pobliskich gmin i miast. • Nie ma żadnego połączenia autobusowego z Wrześnią. • W gminie funkcjonuje mało połączeń komunikacyjnych z innymi gminami i miastami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- 1) wnioski z opisu charakterystyki Gminy;
- 2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych;
- 3) wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 2.12.2021 do 17.01.2022.

Analizę SWOT dla Gminy Nekla przedstawia poniższe zestawienie.

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• dobra lokalizacja i połączenia komunikacyjne dzięki przebiegającej przez teren Gminy drodze krajowej i autostradzie oraz bliskości dużych ośrodków gospodarczych, m.in. Poznania,• zaliczenie Gminy do obszarów mających szczególne znaczenie dla rozwoju województwa (w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego),• przebiegająca przez teren Gminy linia kolejowa będąca elementem transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T,• potencjał do rozwoju turystyki jednodniowej (m.in. w oparciu o walory przyrodnicze i istniejący szlak rowerowy Osadnictwa Olęderskiego),• wzrost liczby mieszkańców na skutek rozwoju budownictwa mieszkaniowego,• dobry stan ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne),• szeroko rozwinięta działalność Nekielskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej,• duża liczba aktywnie działających organizacji pozarządowych i dobra współpraca pomiędzy NGO a Urzędem Miasta i Gminy,	<ul style="list-style-type: none">• niewystarczający rozwój sieci drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, ścieżki rowerowe),• wysokie koszty rewitalizacji i rewitalizacji zespołu pałacowo-parkowego w Nekli, przekraczające możliwości budżetu Gminy, a w konsekwencji niewykorzystany potencjał tego miejsca,• niewystarczający poziom bezpieczeństwa drogowego ze względu na zły stan dróg oraz niewystarczające oświetlenie drogowe,• niewystarczająca oferta zbiorowego transportu publicznego,• niekorzystne trendy demograficzne pod względem zwiększającego się senioralnego obciążenia demograficznego i zmniejszające się udziału mieszkańców w wieku kreatywnym w całkowitej liczbie mieszkańców,• niezaspokojone potrzeby mieszkańców w zakresie opieki zdrowotnej (braki w zakresie dostępności

• potencjał tkwiący w organizacjach pozarządowych zrzeszających osoby w wieku senioralnym, • odbywające się ciekawe, cykliczne wydarzenia kulturalne i sportowe oraz gadżety promocyjne udostępniane organizatorom imprez, • członkostwo Gminy w stowarzyszeniach i związkach międzygminnych, • wspieranie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (np. dofinansowania z budżetu Gminy do wymiany źródeł ciepła, uczestnictwo w programie Czyste Powietrze), • bardzo wysoki stopień zwodociągowania Gminy, • atrakcyjność terenów inwestycyjnych, • lokalizacja jednych z większych pod względem wielkości zatrudnienia przedsiębiorstw w powiecie, • zwiększająca się liczba zarejestrowanych w Gminie przedsiębiorstw, • najniższa liczba osób bezrobotnych w porównaniu z innymi gminami powiatu wrzesińskiego, • racjonalna sieć szkół z dobrą infrastrukturą i dobrymi wynikami egzaminów ósmoklasisty na tle powiatu i województwa, • wysoki poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej (odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wyższy niż średnio w powiecie i województwie), • niższa niż średnio w powiecie i województwie oraz zmniejszająca się liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej, • dobrze rozwinięty system monitoringu, • wysokie poczucie bezpieczeństwa wśród społeczeństwa.	• lekarzy specjalistów, trudności z zarejestrowaniem się do placówki medycznej), • nie w pełni zaspokojone potrzeby opieki nad dziećmi do lat 3, • mało atrakcyjna/ograniczona działalność świetlic, • zbyt mało rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu dla osób dorosłych, • wysokie koszty odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów, • niska świadomość mieszkańców w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami i zachowań proekologicznych, • sieć światłowodowa tylko w części miejscowości Gminy, • niska jakość powietrza, w szczególności w okresie grzewczym, • niewystarczająca dostępność sieci kanalizacyjnej i gazowej, w szczególności na obszarach wiejskich, • niezadawalająca jakość infrastruktury melioracji szczegółowej, • subwencja oświatowa pokrywa połowę kosztów związanych z wydatkami w dziale oświata i wychowanie, • niewystarczające wsparcie dla uczniów z problemami w nauce, • niewystarczająca oferta opiekuńcza i aktywizacji skierowana do seniorów, • niewystarczający poziom wsparcia dla osób niesamodzielnych, • niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych i socjalnych.

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

SZANSE

- bliskość dużych ośrodków miejskich napędzających rozwój gospodarczy, dających możliwość zatrudnienia i przyciągających mieszkańców,
- wykorzystanie rosnącego potencjału intelektualnego w Gminie, zaangażowanie zasobów ludzkich mieszkańców do wspólnych działań,
- rozwój oferty rekreacyjnej w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe Gminy,
- stopniowa zmiana mentalnego nastawienia społeczności do współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę, partycypowania i aktywności społecznej,
- programy rządowe,
- pozyskiwanie dofinansowań z perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2021-2027,
- pozyskiwanie zewnętrznych funduszy na finansowanie projektów i inwestycji w obszarze społecznym,
- wsparcie z programów rządowych i z Unii Europejskiej na rzecz ochrony środowiska,
- edukacja ekologiczna mieszkańców, a w konsekwencji proekologiczna zmiana nawyków społeczeństwa.

ZAGROŻENIA

- niestabilna sytuacja na rynku usług oraz wzrost cen,
- obniżenie dochodów własnych Gminy, a w konsekwencji spadek zdolności inwestycyjnych Gminy,
- rosnąca inflacja oraz wzrost wydatków bieżących spowodowany wzrostem cen energii, gazu itd.,
- ograniczone możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych, a w konsekwencji niemożliwość realizowania inwestycji ze względu na brak środków finansowych,
- ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową wojewódzką, krajową, powiatową – potencjalne trudności w skomunikowaniu i modernizacji dróg,
- niewystarczające środki na rozwój infrastruktury technicznej,
- rozwój czynników zanieczyszczających środowisko (wzrost natężenia ruchu drogowego i zakładów przemysłowych),
- silna antropopresja na środowisko przyrodnicze – pogłębiające się zmiany klimatyczne,
- zwiększające się koszty utrzymania szkół i reformy edukacji,
- zmieniające się przepisy prawne dotyczące samorządów, nakładające na samorządy nowe obowiązki, bez konkretnych narzędzi wykonawczych,
- niepewność społeczna i gospodarcza związana z sytuacją polityczną oraz pandemiczną,
- zmiany demograficzne, w szczególności proces starzenia się ludności.

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY NEKLA

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację Gminy. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie strategicznym stworzono misję oraz wizję Gminy Nekla, które stanowiły drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych.

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie co jest naszym priorytetem.

Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Nekla brzmi następująco:

Gmina Nekla jest bezpiecznym miejscem do rozwoju dzięki tolerancji, otwartości i zaangażowaniu jej mieszkańców.

W procesie powstawania dokumentu istotne jest również stworzenie wizji, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Wizja ukazuje Gminę Nekla w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- obrazuje stan docelowy Gminy w 2030 roku,
- ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Wizja Gminy Nekla brzmi następująco:

W 2030 roku Gmina Nekla jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym dla mieszkańców, turystów i inwestorów, gdzie rozwój społeczno-gospodarczy towarzyszy poszanowaniu historii, tradycji i środowiska naturalnego.

Gmina Nekla chce wyróżniać się wysokim poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego, który będzie zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju pod względem ochrony środowiska naturalnego, a także wspierać i kultywować historię i lokalne tradycje. Ponadto zarówno mieszkańcy, jak i interesariusze Gminy będą czuć się w niej bezpiecznie i stabilnie. Gmina Nekla prowadzi również działania mające na celu zwiększenie otwartości, tolerancji i zaangażowania mieszkańców w życie społeczne.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Nekla, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, którymi są:

CELE STRATEGICZNE GMINY NEKLA

- CEL I:** Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Nekla dzięki rozwiniętej infrastrukturze, zapewniającej bezpieczeństwo, ochronę środowiska i spójność przestrzenną
- CEL II:** Rozwój gospodarczy wzmacniający konkurencyjność w regionie
- CEL III:** Bogata oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb wszystkich mieszkańców Gminy Nekla, zapewniająca wysoki poziom edukacji, rozwój kulturalno-sportowy oraz opiekę społeczną na najwyższym poziomie

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNY		
CEL I:	CEL II	CEL III
CELE OPERACYJNE		
I.1. Podniesienie jakości infrastruktury technicznej	II.1 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	III.1. Podniesienie jakości edukacji, wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi do lat 3
I.2. Poprawa spójności przestrzennej i dostępności komunikacyjnej	II.2. Podniesienie znaczenia turystyki i rekreacji w gospodarce Gminy	III.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych
I.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego	II.3. Wzmocnienie działań promocyjnych	III.3. Wzmacnianie aktywności i integracji społecznej

PRZESTRZEŃ

CEL STRATEGICZNY I:

Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Nekla dzięki rozwiniętej infrastrukturze, zapewniającej bezpieczeństwo, ochronę środowiska i spójność przestrzenną

Podstawą do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia. Wysoko rozwinięta infrastruktura techniczna wpływa na poprawę atrakcyjności danego obszaru oraz poprawia jakość życia mieszkańców. Szczególny wpływ na rozwój Gminy ma wysoka jakość dróg i infrastruktury towarzyszącej, która wpływa na bezpieczeństwo i komfort zamieszkania, a także rozwinięta infrastruktura techniczna (wodociągowo-kanalizacyjna) oddziałująca również na jakość środowiska przyrodniczego. W związku z tym konieczna jest ciągła rozbudowa i modernizacja sieci drogowej, która podnosić będzie poziom bezpieczeństwa drogowego oraz zwiększy dostępność przestrzenną. Mieszkańcy Gminy Nekla szczególnie zwracają uwagę na zły stan dróg w Gminie i brak infrastruktury drogowej towarzyszącej, a w związku z tym obniżony poziom bezpieczeństwa drogowego, co dodatkowo czyni tą kwestię priorytetową do realizacji.

Konieczny jest także rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej i związanych z nią obiektów, takich jak oczyszczalnia ścieków czy stacje ujęć wód. Ma to również związek z rozwojem budownictwa i koniecznością podłączania nowych domów i osiedli do sieci.

Obecnie oczekiwania mieszkańców względem dostępu i jakości infrastruktury są coraz wyższe. W szczególności należy pamiętać o zapewnieniu dostępu do wysokiej jakości Internetu, co jest niezbędne m.in. w związku z popularyzacją i upowszechnieniem pracy zdalnej oraz upowszechnieniem świadczenia części usług, w tym usług publicznych, za pośrednictwem sieci internetowej.

W cel ten wpisuje się również dbałość o zachowanie ładu przestrzennego oraz podnoszenie poziomu estetyki i funkcjonalności przestrzeni, co będzie miało wpływ na podniesienie atrakcyjności wizualnej Gminy i zapobieganie chaosowi przestrzennemu. Ciekawym rozwiązaniem, dającym nowe możliwości jest zmiana funkcji istniejących obiektów. Możliwość taką daje rewitalizacja. W Gminie Nekla do rewitalizacji przeznaczony został zespół pałacowo-parkowy w Nekli.

Z kolei na zapewnienie spójności i dostępności przestrzennej wpływ ma odpowiednie skomunikowanie Gminy Nekla z innymi gminami i miastami, zarówno pod względem połączeń drogowych, jak możliwości przemieszczania się za pomocą komunikacji zbiorowej.

Zmiany klimatu i wynikające z nich skutki zmuszają podmioty publiczne do podejmowania działań na rzecz powstrzymania dalszego zanieczyszczania środowiska i ograniczenia skutków zmian klimatycznych. Konieczne jest również przystosowanie się do zmian, które już nastąpiły w wyniku oddziaływania człowieka na środowisko. Zadania te są bardzo trudne, niemniej – bardzo ważne. Gminna polityka ochrony środowiska zakłada działania zmierzające do poprawy jakości powietrza (np. wymiana źródeł ciepła na proekologiczne, termomodernizacja budynków), wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, rozwój sieci kanalizacyjnej, rozwój nowoczesnego rolnictwa). Należy tutaj pamiętać również o rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz prowadzeniu racjonalnej gospodarki wodnej. Działania te będą możliwe tylko przy odpowiednim nastawieniu społeczeństwa i jego świadomości, iż kroki podejmowane przez każdego z nas mają wpływ na jakość naszego życia, np. na stan powietrza, którym oddychamy. Dlatego konieczne jest podejmowanie działań edukacyjnych zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz zmiany ich nawyków w codziennym życiu (np. prawidłowa segregacja odpadów komunalnych).

Wskazany cel strategiczny stanowić będzie podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY I

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
I.1. PODNIESIENIE JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa drogowego dzięki rozwiniętej infrastrukturze drogowej, uzupełnionej o chodniki, odpowiednie oświetlenie, sygnalizację świetlną, oznaczenia drogowe, itp.	Poprawa poziomu bezpieczeństwa drogowego na terenie Gminy Nekla, dzięki dobremu stanowi dróg oraz rozwiniętej infrastrukturze towarzyszącej.	<ul style="list-style-type: none"> długość wyremontowanych dróg (km), długość wybudowanych chodników (km), liczba zamontowanych punktów oświetlenia (szt.), liczba zamontowanych punktów sygnalizacji świetlnej i oznaczeń drogowych (szt.),
	Współpraca z Powiatem Wrzesińskim w zakresie rozbudowy sieci ścieżek rowerowych łączących gminne miejscowości jako alternatywa do transportu samochodowego	Rozwój ścieżek rowerowe umożliwiające sprawne i bezpieczne przemieszczanie się jej użytkowników pomiędzy gminnymi miejscowościami oraz zachęcający do zmiany środka lokomocji się na rower/hulajnogę itp.	<ul style="list-style-type: none"> długość wybudowanych ścieżek rowerowych (szt.),
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i rozwój usług świadczonych na jej bazie	<p>Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy, dostosowany do zwiększających się potrzeb mieszkańców i rozwijającej się zabudowy.</p> <p>Zapewnienie dostępu do infrastruktury wodociągowej wszystkim mieszkańcom Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej (km), długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km), udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej (%), udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej (%),

CEL STRATEGICZNY I

CEL OPE- RACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
		Doprowadzenie sieci kanalizacyjnej również na tereny wiejskie, w miejscach gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie.	
	Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy	<p>Zapewnienie mieszkańcom możliwości podłączenia się do wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy.</p> <p>Rozwój usług cyfrowe w Gminie, dzięki dostępowi do wysokiej jakości Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> długość wybudowanej sieci światłowodowej (km), długość wybudowanej sieci szerokopasmowej (km), średnia prędkość łącza (Gb/s),
	Współpraca z operatorami w zakresie rozwoju sieci gazowej na terenie Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich	<p>Zwiększenie udziału mieszkańców korzystających z sieci gazowej, w szczególności na terenach wiejskich, gdzie brak jest sieci gazowej.</p> <p>Poprawa jakości powietrza i zmniejszenie opłat mieszkańców, dzięki ogrzewaniu gazowemu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> długość wybudowanej sieci gazowej (km), udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej (szt.),
	Kontynuacja wsparcia i zachęcanie mieszkańców do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscach, gdzie nie ma możliwości doprowadzenia sieci kanalizacyjnej.	<ul style="list-style-type: none"> liczba gospodarstw domowych wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków (szt.),
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury melioracji szczegółowej oraz wspierane małej retencji wodnej	Regulacja i utrzymanie odpowiednich stosunków wodno-powietrznych w glebie.	<ul style="list-style-type: none"> liczba działających urządzeń melioracyjnych (szt.), liczba obiektów małej retencji wodnej (szt.).

CEL STRATEGICZNY I

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
I.2. POPRAWA SPÓJNOŚCI PRZESTRZENNEJ DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ	Dbłość o ład przestrzenny poprzez opracowywanie i aktualizację miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP)	Zapobieganie zjawisku rozproszenia zabudowy. Zapewnienie harmonii pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni.	<ul style="list-style-type: none"> liczba obowiązujących MPZP (szt.), udział powierzchni Gminy objętej MPZP (%),
	Podniesienie poziomu estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych m.in. poprzez remonty budynków, utrzymanie zieleni	Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni i estetyki Gminy. Zachowanie harmonii w proporcji elementów architektury, zieleni, rekreacji itd.	<ul style="list-style-type: none"> liczba wyremontowanych budynków (szt.), liczba istniejących barier przestrzennych (szt.),
	Rewitalizacja i rewaloryzacja obszarów zdegradowanych oraz zespołu pałacowo-parkowego w Nekli	Poprawa estetyki i funkcjonalności terenów poddanych rewitalizacji. Wykorzystanie zespołu pałacowo-parkowego w Nekli jako ośrodka kulturalnego i atrakcji Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> liczba obiektów poddanych rewitalizacji/rewaloryzacji (szt.), powierzchnia terenów poddanych rewitalizacji/rewaloryzacji (ha),
	Współpraca z Powiatem Wrzesińskim, Zarządem Dróg Wojewódzkich i Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie rozbudowy i modernizacji dróg o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym przebiegających przez teren Gminy Nekla	Poprawa jakości dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych przebiegających przez teren Gminy. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> długość wyremontowanych dróg powiatowych (km), długość wyremontowanych dróg wojewódzkich (km), długość wyremontowanych dróg krajowych (km),

CEL STRATEGICZNY I

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
I.3. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA NATURALNEGO	Poszerzenie oferty komunikacji publicznej, w tym przejęcie terenu od PKP celem utworzenia centrum przesiadkowego	Zwiększenie liczby połączeń oraz dostępnych środków komunikacji publicznej, dzięki optymalizacji funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> • dobowa liczba połączeń międzygminnych (szt.), • liczba środków transportu komunikacji publicznej oferowana na terenie Gminy (szt.).
	Wspieranie działań na rzecz ograniczenia emisji CO ₂ i innych zanieczyszczeń powietrza, w tym m.in. wymiana kotłów grzewczych, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Podniesienie poziomu jakości powietrza na terenie Gminy, a w konsekwencji zdrowia mieszkańców Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wymienionych kotłów grzewczych na niskoemisyjne (szt.), • liczba budynków poddanych termomodernizacji (szt.), • poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM2,5 (µm),
	Rozwój odnawialnych źródeł energii	<p>Zwiększenie udziału energii elektrycznej i ciepłej pozyskiwanej z odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Rozwój samowystarczalności Gminy pod względem zapewnienia energii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ilość energii wyprodukowanej przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii (J),
	Kształtowanie proekologicznych postaw wśród mieszkańców i zwiększanie ich świadomości ekologicznej	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców i zmiana ich nawyków na proekologiczne, np. oszczędność wody, prądu, poszanowanie terenów naturalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt.),
	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania	Zwiększenie stopnia segregacji odpadów oraz ich odzysku, a w konsekwencji zmniejszenie kosztów gospodarki odpadami.	<ul style="list-style-type: none"> • udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie odpadów (%),

CEL STRATEGICZNY I

CEL OPE- RACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
	nia odpadami komunalnymi, w szczególności poprzez promowanie selektywnej zbiórki odpadów		<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych akcji proekologicznych np. Sprzątanie Świata (szt.),
	Zachowanie obszarów chronionych, terenów cennych przyrodniczo i terenów zieleni	<p>Utrzymanie na terenie Gminy obszarów cennych przyrodniczo podnoszących walory środowiska przyrodniczego.</p> <p>Podnoszenie walorów estetycznych Gminy, dzięki zadbanym terenom zielonym i zieleni miejskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia terenów chronionych (ha), • powierzchnia terenów zieleni na terenie Gminy (ha),
	Podjęmowanie działań adaptacji do zmian klimatu, w tym zapobieganie skutkom suszy	Zabezpieczenie obszaru Gminy przez wystąpieniem niepożądanych skutków zmian klimatycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych działań (szt.).

GOSPODARKA

CEL STRATEGICZNY II:

Rozwój gospodarczy wzmacniający konkurencyjność w regionie

W Gminie Nekla obserwuje się rozwój gospodarczy w oparciu o zwiększający się poziom przedsiębiorczości. Ma na to wpływ kilka czynników, które dają potencjał do dalszego rozwoju Gminy w tym kierunku. Głównym czynnikiem jest bliskość miasta Poznania, będącego głównym ośrodkiem wojewódzkim i biegunem wzrostu w tym regionie, a także Wrześni, która sprawi, iż Gmina Nekla staje się korzystnym miejscem dla inwestorów do lokalizacji przedsiębiorstw. Potwierdzenie tej tezy znajduje się w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, według którego Gmina zaliczona została do obszarów mających szczególne znaczenie dla rozwoju województwa. Nie bez znaczenia pozostaje również dogodne położenie komunikacyjne, przy drogach o znaczeniu ponadregionalnym. Gmina posiada także atrakcyjne tereny inwestycyjne, które wymagają odpowiedniej promocji, w celu przyciągnięcia nowych inwestorów, co przełoży się na dalszy rozwój przedsiębiorczości w Gminie oraz napływ nowego kapitału inwestycyjnego.

Oprócz promowania atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, jej terenów inwestycyjnych i potencjału do dalszego rozwoju przedsiębiorczości ważne jest również promowanie jej walorów przyrodniczych i kulturalnych, możliwości spędzania wolnego czasu i odpoczynku na łonie natury oraz odbywających się na jej terenie imprez i wydarzeń. Działania te mają prowadzić do wzmocnienia rozpoznawalności Gminy w regionie i przyciągnąć do niej nie tylko inwestorów, ale i nowych mieszkańców czy turystów. Specyfikacja Gminy daje jej potencjał do rozwoju turystyki jednodniowej oraz umożliwia rozwój oferty wypoczynkowej dla mieszkańców, w oparciu o szlak Osadnictwa Olęderskiego, gminne zabytki oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy. Konieczny jest jednak rozwój infrastruktury turystycznej oraz ciągłe poszerzanie bazy rekreacyjno-sportowej.

W związku z tym, iż ponad 64% powierzchni Gminy pokryte jest użytkami rolnymi planuje się jego dalszy rozwój, w tym również działania w zakresie promowania nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa oraz wspieranie okołorolniczych działalności gospodarczych. Zmiany w rolnictwie pozwolą na zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł pochodzenia rolniczego, co wpłynie na poprawę czystości wód czy gleb. Rozwój ekologicznego rolnictwa będzie również odpowiedzią na ogólnoświatowy trend przechodzenia na żywność ekologiczną.

Powyższe cele strategiczne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY II

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
II.1. WSPIERANIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w adaptacji do zmian społeczno-gospodarczych i środowiskowych oraz z przewyższaniu kryzysu gospodarczego	Rozwój działalności podmiotów gospodarczych pomimo zachodzących zmian w gospodarce oraz w okresach kryzysu gospodarczego.	<ul style="list-style-type: none"> liczba wyrejestrowanych z rejestru REGON podmiotów gospodarczych (szt.),
	Rozwój uzbrojonych obszarów inwestycyjnych wzdłuż drogi krajowej nr 92 i linii kolejowej oraz ich promocja	<p>Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, przyciągającej nowych przedsiębiorców.</p> <p>Zwiększanie kapitału inwestycyjnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> powierzchnia wyznaczonych terenów inwestycyjnych (ha),
	Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy, w tym zachęty dla inwestorów w postaci ulg i zwolnień z podatków	Zwiększenie atrakcyjności Gminy pod względem lokalizacji inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej.	<ul style="list-style-type: none"> kwota udzielonych ulg i zwolnień (zł), liczba przedsiębiorstw korzystających z ulg i zwolnień (szt.),
	Wsparcie okołorolniczych działalności gospodarczych i promocja nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa	Przejsie na nowoczesne i ekologiczne rolnictwo, mające wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego i rozwinięta działalność przedsiębiorstw związanych z rolnictwem.	<ul style="list-style-type: none"> liczba akcji promujących rolnictwo ekologiczne (szt.),

CEL STRATEGICZNY II

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
II.2. PODNIESIENIE ZNACZENIA TURYSTYKI I REKREACJI W GOSPODARCE GMINY			<ul style="list-style-type: none"> liczba podjętych inicjatyw w zakresie wsparcia okotorolniczych działalności gospodarczych (szt.).
	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o nowe obiekty skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży (Skate Park, ścianka wspinaczkowa, itp.)	Zapewnienie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb i zainteresowań dzieci i młodzieży, zachęcającej do spędzania czasu w sposób aktywny i na świeżym powietrzu.	<ul style="list-style-type: none"> liczba nowopowstałych obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie Gminy (szt.).
	Utrzymanie i bieżąca modernizacja istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej	Poprawa jakości ogólnodostępnej bazy sportowo-rekreacyjnej.	<ul style="list-style-type: none"> liczba obiektów sportowych poddana modernizacji (szt.), liczba obiektów rekreacyjnych poddanych modernizacji (szt.),
	Rozwój turystyki jednodniowej w oparciu o szlak Osadnictwa Olęderskiego, gminne zabytki oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy	<p>Rozwój bazy i infrastruktury turystycznej i zwiększająca się liczba odwiedzających Gminę.</p> <p>Zwiększenie liczby atrakcji i możliwości spędzania czasu dla mieszkańców Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> liczba atrakcji turystycznych (szt.), liczba obiektów gastronomicznych (szt.),
	Rozwój miejsc wypoczynku, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich	Zapewnienie mieszkańcom Gminy bogatej oferty wypoczynkowej i możliwości spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu w niedalekiej odległości od miejsca zamieszkania.	<ul style="list-style-type: none"> liczba miejsc wypoczynku na terenie Gminy (szt.),

CEL STRATEGICZNY II

CEL OPE- RACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
II.3. WZMOCNIENIE DZIA- ŁAŃ PROMOCYJNYCH	Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać	Zwiększenie zainteresowania Gminą i wzrost jej rozpoznawalności, a w konsekwencji napływ nowych mieszkańców, odwiedzających oraz przedsiębiorców.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba pojętych inicjatyw w zakresie kształtowania pozytywnego wizerunku Gminy (szt.),
	Promocja produktów lokalnych i wykorzystanie gminnych gadżetów	Wzrost rozpoznawalności Gminy dzięki wykorzystaniu jej produktów lokalnych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wydarzeń podczas których wykorzystanie zostały gminne gadżety (szt.),
	Promocja lokalnych atrakcji turystycznych, zabytków, miejsc rekreacji	Postrzeganie Gminy jako miejsca odpowiedniego do realizacji turystyki jednodniowej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych akcji promocyjnych (szt.).

SPOŁECZNOŚĆ

CEL STRATEGICZNY III

Bogata oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb wszystkich mieszkańców Gminy Nekla, zapewniająca wysoki poziom edukacji, rozwój kulturalno-sportowy oraz opiekę społeczną na najwyższym poziomie

Cel strategiczny III zakłada, iż Gmina będzie dobrym miejscem do życia dla wszystkich mieszkańców, a rozwinięta oferta usług społecznych spełni oczekiwania interesariuszy z różnych grup społecznych. Szczególnie ważne jest dostosowanie oferty pomocy społecznej do potrzeb mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, osób starszych i niesamodzielnych. Konieczne jest również zapewnienie tym osobom wsparcia, opieki oraz dążenie do ich integracji i zapobieganie ich wykluczeniu społecznemu. Mieszkańcy zwracają również uwagę na konieczność zwiększenia dostępu do opieki zdrowotnej. W Gminie dostrzega się bardzo duże braki

w tym zakresie, w związku z tym planuje się podejmowanie działań zmierzających do rozwoju i poprawy dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym. Jednak ochrona zdrowia to nie tylko łatwy dostęp do lekarzy, ale także profilaktyka zdrowotna i podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia, które to zadania również są planowane do realizacji.

Rozwój nie jest możliwy bez edukacji na wysokim poziomie. Wysoka jakość kształcenia przekłada się na przyszłą sytuację każdego młodego człowieka, ale wpływa także na rynek pracy i kształtowanie się bezrobocia. Podnoszenie jakości infrastruktury szkolnej i bazy dydaktycznej wpływa na wzrost poziomu nauczania. Ważne jest również zapewnienie bogatej oferty atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, które będą odpowiadać oczekiwaniom dzieci i młodzieży oraz wsparcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych (wspomagających rozwój poza podstawą programową) i wymagających dodatkowego wsparcia (wyrównujących szanse dla uczniów z trudnościami w nauce).

Ważne jest również kreowanie grupowej aktywności i integracji społecznej w wymiarze lokalnym, co prowadzić będzie do zwiększenia integracji międzypokoleniowej oraz budowania aktywnego i zaangażowanego w życie Gminy społeczeństwa. Pomoże w tym zapewnienie szerokiej oferty kulturalno-sportowej, która będzie odpowiadała potrzebom i zainteresowaniom różnych grup wiekowych. Wpisuje się w to organizację wydarzeń i imprez kulturalnych i sportowych, organizacja zajęć czy spotkań.

Powyższe cele strategiczne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY III

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
III.1. PODNIESIENIE JAKOŚCI EDUKACJI, WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO I OPIEKI NAD DZIEĆMI DO LAT 3	Rozwój oraz modernizacja infrastruktury oświatowej i sportowej (wraz z ich wyposażeniem i rozwojem bazy dydaktycznej) dedykowanej dzieciom i młodzieży wspomagającej rozwój fizyczny i psychiczny od najmłodszych lat życia	Poprawa jakości bazy oświatowej i sportowej, umożliwiającej edukację na najwyższym poziomie oraz utrzymanie odpowiedniej kondycji fizycznej wśród dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych obiektów (szt.), • liczba nowych obiektów (szt.), • wysokość środków finansowych poniesionych z tytułu wyposażenia bazy oświatowej (zł),
	Opracowanie i wdrożenie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych umożliwiających rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży	Zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych dostosowanej do zainteresowań dzieci i młodzieży, umożliwiającej dodatkowy rozwój.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbywających się zajęć dodatkowych (szt.), • liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych (os.), • liczba godzin zajęć pozalekcyjnych (h),
	Opracowanie i wdrożenie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych	<p>Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z problemami w nauce.</p> <p>Umożliwienie dalszego rozwoju poza podstawą programową uczniów szczególnie uzdolnionych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów wsparcia (szt.), • liczba uczniów otrzymujących dodatkowe wsparcie (szt.),
	Monitoring i dostosowywanie opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wychowania przedszkolnego do potrzeb mieszkańców	<p>Dostosowanie liczby miejsc w placówkach opiekuńczych dla wszystkich chętnych.</p> <p>Umożliwienie rodzicom powrotu na rynek pracy po urodzeniu dziecka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poziom upowszechnienia opieki nad dziećmi do lat 3 (%), • poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego (%)

CEL STRATEGICZNY III

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
III.2. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH I ZDROWOTNYCH	Rozwój gminnej polityki senioralnej uwzględniającej potrzeby aktywnych osób starszych	Rozwój oferty usług skierowanych do seniorów, dostosowanej do ich potrzeb.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbywających się wydarzeń (zajęć, wycieczek, imprez) skierowanych do seniorów (szt.), • liczba uczestników Klubu „Senior+” (os.), • liczba organizacji (np. Uniwersytet III Wiek) działających dla seniorów (szt.),
	Rozwój usług opiekuńczych, skierowanych w szczególności do osób niesamodzielnych, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami	Zapewnienie usług opiekuńczych osobom potrzebującym wsparcia w codziennym życiu.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba opiekunów osób niesamodzielnych (szt.), • liczba osób korzystających z usług opiekuńczych (os.),
	Dążenie do integracji społecznej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób starszych	<p>Zintegrowanie społeczeństwa, zachęcanie do wzajemnego wspierania się.</p> <p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu (szt.),
	Zapewnienie dostępności architektonicznej i cyfrowej dla osób ze szczególnymi potrzebami	<p>Zlikwidowanie barier architektonicznych i umożliwienie osobom ze specjalnymi potrzebami korzystania z budynków użyteczności publicznej i przestrzeni publicznej.</p> <p>Zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba usuniętych barier architektonicznych (szt.), • liczba budynków użyteczności publicznej wymagających usunięcia barier architektonicznych (szt.), • liczba wprowadzonych usprawnień dla osób ze szczególnymi potrzebami (szt.),

CEL STRATEGICZNY III

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
	Rozwój systemu świadczenia usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych, w tym walki z ubóstwem, alkoholizmem, narkomanią, przemocą	Rozwój działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, odpowiadającego potrzebom i problemom społecznym mieszkańców Gminy Nekla.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin/osób objętych wsparciem (os.), • liczba zrealizowanych projektów i programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych (szt.),
	Wsparcie zdrowia mieszkańców poprzez realizację programów profilaktyki zdrowotnej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia	Zwiększenie stopnia świadomości mieszkańców w zakresie dbałości o zdrowie, kondycję fizyczną i konieczność profilaktyki zdrowotnej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.), • liczba mieszkańców biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej (os.),
	Wspieranie działań zmierzających do rozwoju i poprawy dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym	Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kompleksowej opieki medycznej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych inicjatyw (szt.), • liczba placówek medycznych funkcjonujących na terenie Gminy (szt.).
III.3. WZMACNIANIE AKTYWNOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	Rozwój oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych, w tym organizacja zajęć, wydarzeń, imprez	<p>Rozwój oferty kulturalno-sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców.</p> <p>Powstawanie nowych miejsc integracji oraz miejsc spotkań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbywających się zajęć, wydarzeń, imprez kulturalnych (szt.), • liczba odbywających się zajęć, wydarzeń, imprez sportowych (szt.),
	Kreowanie grupowej aktywności i integracji społecznej w wymiarze lokalnym, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, w tym włącznie do użytkowania świetlic wiejskich	<p>Dążenie do międzypokoleniowej integracji społecznej i tolerancji wśród mieszkańców Gminy.</p> <p>Budowanie aktywnego społeczeństwa obywatelskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podejmowanych inicjatyw integracyjnych (szt.), • liczba wydarzeń odbywających się w świetlicach wiejskich (szt.),

CEL STRATEGICZNY III

CEL OPE- RACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
	Kontynuacja dobrych praktyk w zakresie współpracy z organizacjami pożytku publicznego i wspieranie ich działalności	Rozwój współpracy oraz wzajemnej promocji Gminy z organizacjami pozarządowymi.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Gminą (szt.) • liczba wspólnych inicjatyw Gminy i organizacji pozarządowych (szt.),
	Krzewienie wśród mieszkańców poczucia tożsamości lokalnej i poszanowania dla tradycji i dziedzictwa lokalnego	Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie lokalnych tradycji.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podejmowanych inicjatyw zwiększających poczucie tożsamości lokalnej (szt.),
	Upowszechnienie i promocja wolontariatu	Zachęcanie do wspierania się mieszkańców i troski o drugiego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych akcji wolontariackich (szt.), • liczba przeprowadzanych akcji promujących wolontariat (szt.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Nekla oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Gmina Nekla jest Gminą przemysłowo-rolniczą, 64,3% jej terenów pokrywają użytki rolne, które zlokalizowane są w jej centralnej i południowej części. Powierzchnia leśna stanowi natomiast 27,5% terenów Gminy i zlokalizowana jest głównie w jej północnej części. W północno-zachodniej części Gminy mieści się także teren objęty prawnymi formami ochrony przyrody – obszar chronionego krajobrazu „Dolina Cybiny w Niekielce”. Oprócz tego na terenie Gminy wyróżnia się korytarze ekologiczne oraz 12 pomników przyrody. Z kolei uwarunkowania kulturowe stanowią występujące na terenie Gminy zabytki, w tym zabytkowe kościoły, cmentarze, parki, dwory itp.

Gmina Nekla charakteryzuje się korzystnym położeniem komunikacyjnym. Przez jej teren na osi północ-południe przebiegają: droga krajowa nr 92 (skrzyżowania zlokalizowane są w miejscowościach Zasutowo, Nekla, Gierłatowo i Starczanowo) oraz autostrada A2 Świecko – Poznań – Warszawa (węzły znajdują się poza obszarem Gminy, w Gminach Września i Kleszczewo). Ponadto przy południowej granicy Gminy biegnie droga wojewódzka nr 432. Poza tym sieć dróg w Gminie stanowią drogi powiatowe oraz gminne. Rozwój terenów inwestycyjnych stworzy konieczność rozbudowy układu komunikacyjnego, w miejscach, gdzie nie ma możliwości włączenia do drogi krajowej lub autostrady. Są to tereny położone w znacznej odległości od skrzyżowań umożliwiających wjazd na drogę krajową oraz tereny w miejscowości Barczyzna, której układ komunikacyjny tworzą gruntowe drogi gminne.

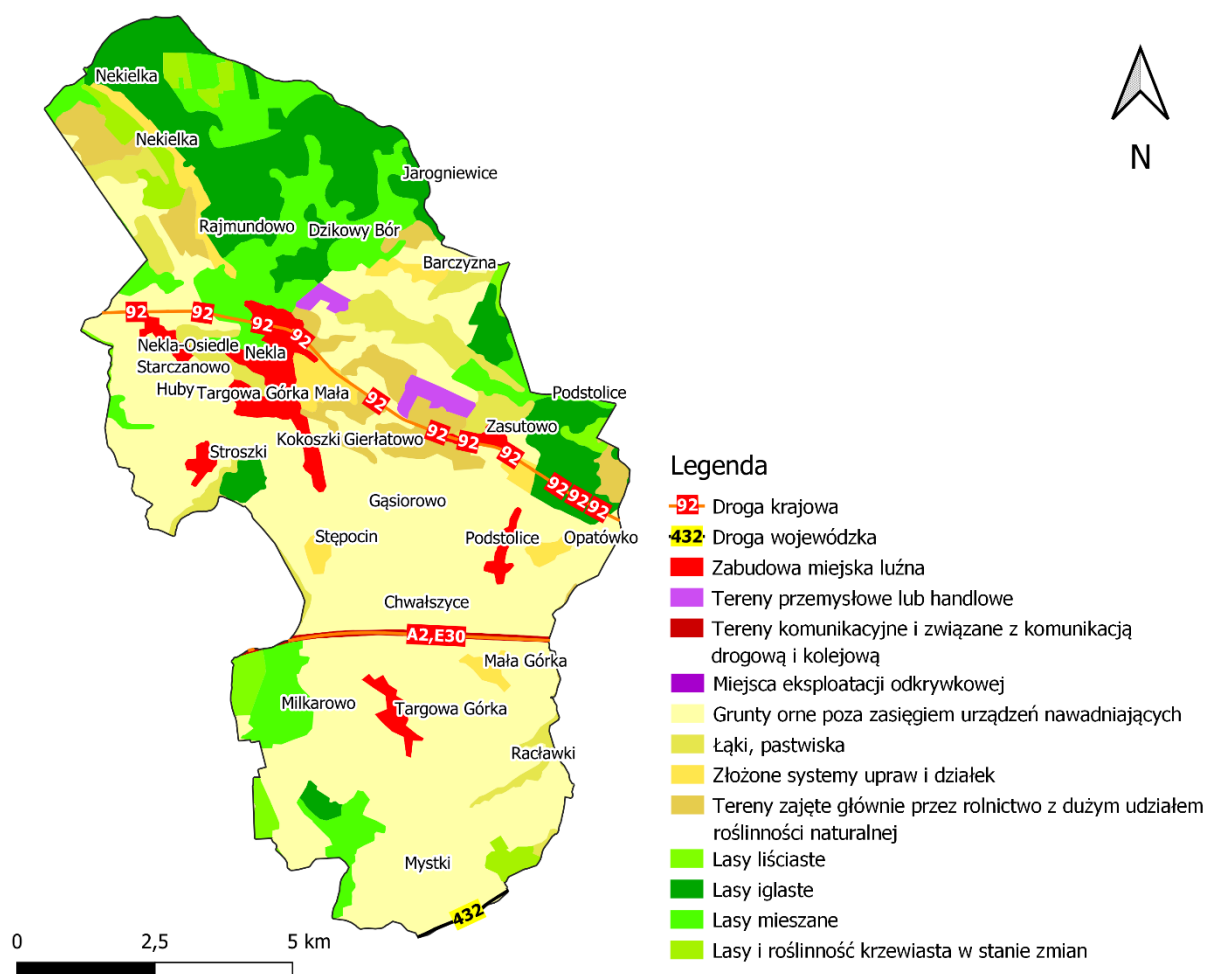
Na dostępność komunikacyjną Gminy wpływ ma również przebiegająca przez jej teren międzynarodowa linia kolejowa E-20 (będąca elementem sieci korytarzy transportowych TEN-T oraz europejskiej sieci kolejowej na obszarze Polski). Plany rozwoju związane z linią kolejową zakładają utworzenie centrum przesiadkowego przy stacji kolejowej w Nekli, a realizując inwestycję w pobliżu terenów kolejowych należy zapewnić ochronę przed hałasem oraz usunąć kolizję z terenami i obiektami kolejowym.

Planowana lub w trakcie realizacji jest rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, które wpłyną na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego przy drogach powiatowych, w szczególności na trasach Nekla-Czarniejewo, Nekla-Kokoszki i Nekla-Stroszki.

W układ przestrzenny Gminy wpisują się tereny zainwestowane oraz nowe tereny rozwojowe. Na terenach dotychczas zainwestowanych rozwój będzie opierał się na poprawie jakości życia mieszkańców, standardów zamieszkiwania, obsługi w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej, poprawę jakości i estetyki środowiska przyrodniczego i kulturowego. Możliwe jest również wypełnianie zabudową wolnych parcel, a także przebudowa i rozbudowa istniejących obiektów. Z kolei nowe tereny przeznaczone pod rozwój wymagają działań planistycznych, które umożliwią ich racjonalne zagospodarowanie.

Głównym ośrodkiem lokalnym Gminy, pełniącym funkcje usługowe oraz kulturowe, jest miasto Nekla, które tym samym stanowi lokalny biegun wzrostu społeczno-gospodarczego. Występuje tutaj główne zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna oraz zabudowa

mieszkaniowo-usługowa. Miasto położone jest przy drodze krajowej, a przez jego południową część biegnie linia kolejowa. Pozostałe miejscowości pełnią role ośrodków uzupełniających. Występująca tam zabudowa jednorodzinna zlokalizowana jest głównie przy drogach gminnych.

Ryc. 5. Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Nekla

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Corine Land Cover*.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nekla wyróżniono strukturę funkcjonalno-przestrzenną w podziale na 3 strefy:

- **przyrodniczą** – stanowi ją północna część Gminy, występują tutaj formy ochrony przyrody oraz większe kompleksy leśne,
- **osadniczą** – zlokalizowana jest w środkowej części Gminy i obejmuje pas zainwestowania wzdłuż głównych tras komunikacyjnych z centralnym punktem w mieście Nekla,
- **rolniczej przestrzeni produkcyjnej** – mieści się w południowej części Gminy i obejmuje pas terenu przeznaczony na cele produkcji rolnej.

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego w hierarchii jednostek osadniczych Gmina Nekla zaklasyfikowana została do pozostałych ośrodków miejskich, miast małych (ośrodki poniżej 5 tys. mieszkańców).

Gmina Nekla jest jednym z 3 ośrodków w wojewódzkie, gdzie ponad 60% udział stanowią pracujący w przemyśle. Ponadto w Nekli odnotowuje się wzmożoną koncentrację podmiotów gospodarczych w sektorze przemysłu – występuje nadwyżka w stosunku do potencjału demograficznego. Gmina jest również istotnym ośrodkiem w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego (na jej terenie występują przedsiębiorstwa o największych przychodach ze sprzedaży w kraju).

Zgodnie z zasadą strefowania rozwoju struktur osadniczych, Gminę zalicza się do stref równoważenia rozwoju, ze względu na zwiększenie dostępności do usług społecznych takich jak dzienne domy pomocy oraz środowiskowe domy samopomocy.

Na terenie Gminy Nekla występują udokumentowane złoża kopalin:

- kruszywa naturalne (złoża: Dzierżnica ŁM II, Gierłatowo, Gierłatowo II, Gierłatowo JK, Gierłatowo KP, Gierłatowo KP I, Gierłatowo-HK, Kokoszki GS, Nekla AMP, Stroszki 1, Stroszki AMP II, Stępocin MGS, Zasutowo),
- torfy (2 złoża Stroszki),

Teren Gminy obejmują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno oraz nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska. Występuje również obszar chronionego krajobrazu Dolina Cybiny w Nekielce. Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych stanowią: Moskawa do Wielkiej (PLRW600016185469), Wrześnica (PLRW60001718389) oraz Cybina (PLRW600017185899). Cybina ponadto zaliczona jest do jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych. Jednolite części wód podziemnych przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi to nr 60 (PLGW600060) oraz nr 61 (PLGW600061).

Na terenie Gminy zlokalizowana jest stacja elektroenergetyczna WN/SN GPZ Nekla, przez obszar Gminy przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV, średniego napięcia 15 kV oraz niskiego napięcia składające się na elektroenergetyczną sieć dystrybucyjną:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV relacji GPZ Nekla – GPZ Swarzędz,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV relacji GPZ Nekla – GPZ Września,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV relacji GPZ Miłosław – RS Chocicza, planowana do modernizacji celem zwiększenia jej przepustowości,
- napowietrzne linie elektroenergetyczne SN 15 kV oraz NN 0,4 kV.

Ponadto przez teren Gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia o średnicy 150/100 mm Poznań – Września, dwie nitki rurociągu naftowego PERN S.A. DN500 i DN800 oraz kabel światłowodowy.

Gmina Nekla należy do II strefy energii wiatrowej korzystnej, co oznacza, że na jej terenie występują korzystne warunki meteorologiczne dla rozwoju tego rodzaju energetyki.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Nekla wynikają również z rekomendacji wskazanych w Planie zagospodarowania

przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Rekomendacje kierowane bezpośrednio do Gminy Nekla zawarte zostały w poniższej tabeli.

I Rozwój funkcji metropolitalnych	Brak wyraźnych predyspozycji dla rozwoju funkcji metropolitalnych
II Kształtowanie zielonego pierścienia metropolii	<p>1. Struktura zielonego pierścienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obszar chronionego krajobrazu Dolina Cybiny w Nekielce, ➤ tereny otwarte - rolnicza przestrzeń produkcyjna, ➤ tereny łąk i pastwisk, ➤ kompleksy leśne i wyspy leśne, ➤ tereny osadnicze.
III Kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego	<p>1. Kluczowe elementy systemu przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obszary węzłowe: <ul style="list-style-type: none"> ▪ obszary o randze europejskiej i krajowej: <ul style="list-style-type: none"> • obszar chronionego krajobrazu Dolina Cybiny w Nekielce, • Lasy czarniejewskie, • płaty leśne, ▪ obszary o randze regionalnej: brak, ▪ obszary o randze ponadlokalnej: brak, ▪ obszary o randze lokalnej: brak, ➤ korytarze ekologiczne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ korytarze dolin rzecznych: <ul style="list-style-type: none"> • regionalny korytarz Moskawa, Cybina, • lokalny korytarz Dopływ spod Orzeszkowa, Wielka, ▪ korytarze lądowe: <ul style="list-style-type: none"> • korytarz krajowy: Lasy Poznańskie - Dolina Warty.
IV Rozwój efektywnego systemu komunikacyjnego	<p>1. Sieć powiązań komunikacyjnych typu głównego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odcinek drogi A2 klasy A, ➤ odcinek drogi nr 92 klasy GP, ➤ linia kolejowa nr 3 (E20). <p>2. Sieć powiązań komunikacyjnych typu uzupełniającego: brak.</p> <p>3. Sieć powiązań komunikacyjnych typu podstawowego</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ drogi i odcinki dróg nr: 2153P, 2933P, 3662P klasy Z
V Rozwój zintegrowanego systemu transportu zbiorowego	<p>1. Strefy funkcjonowania transportu zbiorowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ strefa III obsługi kolejną o częstotliwości połączeń od 30 do 60 minut z udziałem komunikacji ➤ autobusowej. <p>2. Węzły przesiadkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ węzeł Nekla. <p>3. Stacje i przystanki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ istniejące stacje i przystanki kolejowe: Nekla, Podstolice, ➤ planowane stacje i przystanki kolejowe: brak.
VI Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego	<p>1. Strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody: brak.</p> <p>2. Główne zbiorniki wód podziemnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno, ➤ nr 144 Dolina kopalna Wielkopolska. <p>3. ELEMENTY SYSTEMU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ropociąg tranzytowy „Przyjaźń”, ➤ linia elektroenergetyczna 400 kV Plewiska – Konin, ➤ linia elektroenergetyczna 220 kV Czerwonak – Pątnów,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ linia elektroenergetyczna 110 kV Swarzędz – Nekla – Września, ➤ gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100, ➤ gazociąg wysokiego ciśnienia DN 250 Tulce – Kostrzyn – Nekla, ➤ gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 Nekla – SRP Września, ➤ SRP I°. <p>4. Obiekty i kompleksy wojskowe: brak.</p>
VII Efektywna struktura osadnicza	<p>1. Strefy poznańskiego obszaru metropolitalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ strefa zewnętrzna - strefa równoważenia rozwoju (centralna i południowa część gminy), ➤ zielony pierścień metropolii (północna i północno-wschodnia część gminy).

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz kierunki działań ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Nekla. Jednocześnie są one spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej, tj. z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. Komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada *efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym*. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

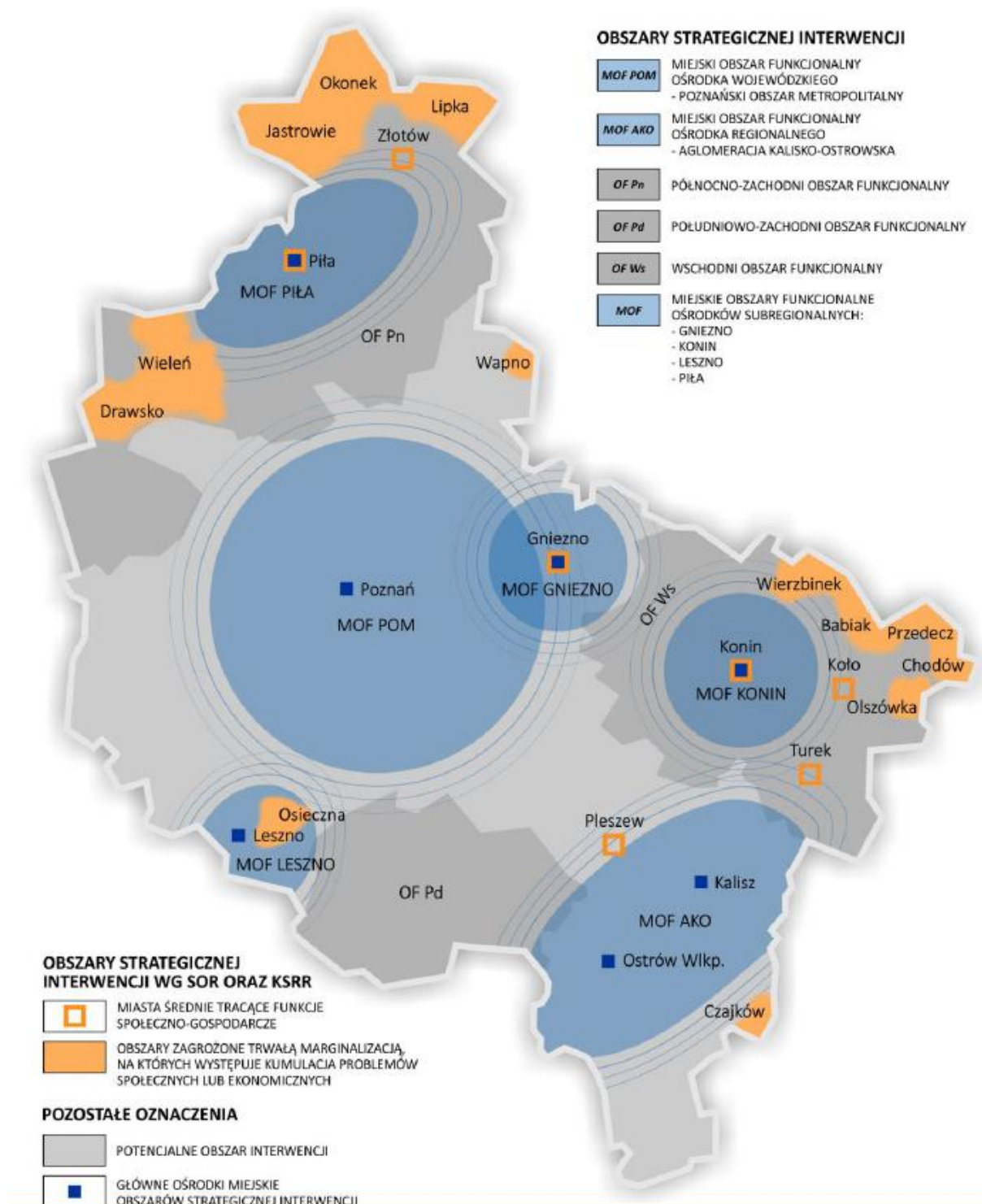
- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Natomiast w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczone cele strategiczne brzmią następująco:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również **obszary strategicznej interwencji** (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku klasyfikuje Gminę Nekla do OSI **Poznański Obszar Metropolitalny**. Jest to główny element struktury przestrzennej województwa, skupiający potencjał rozwojowy i stanowiący o konkurencyjności regionu. Obszar charakteryzuje się bardzo dobrym położeniem pod względem komunikacji, posiada potencjał gospodarczy, kulturowy, turystyczny, naukowo-badawczy i akademicki. Wyróżnia się również niskim poziomem bezrobocia i dużą atrakcyjnością rynku pracy.

Ryc. 6. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz z kluczowymi kierunkami działań wyznaczonymi dla Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Cele		
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Kluczowe kierunki działań dla Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego	Strategia Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030
<p>1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie atrakcyjnego wizerunku POM wśród inwestorów i turystów oraz działania na rzecz wzrostu atrakcyjności osiedleńczej wśród kadry wysoko wykwalifikowanej • rozwój funkcji metropolitalnych, w tym konferencyjnych i kongresowych • podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej jako jednego z elementów kształtujących aktywność gospodarczą i konkurencyjność • zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, przedsiębiorstw sektora TIK, m.in. przez doradztwo, działania sieciujące i kooperację, wsparcie procesów rozwojowych przedsiębiorstw i/lub ich pracowników • rozwój społeczeństwa informacyjnego • rozwój sektora B+R, w tym rozwój infrastruktury B+R, wsparcie w realizacji innowacyjnych projektów badawczo-rozwojowych poznańskich uczelni, instytutów badawczych i jednostek naukowych oraz innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenie efektywności kapitałowej opracowań innowacyjnych przez komercjalizację wiedzy i technologii oraz ich implementowanie do gospodarki regionalnej • rozwój IOB, współpracy sieciowej • rozwój sektorów kreatywnych (działalności gospodarczej związanej z kulturą i technologią, łączących działalność artystyczną z przedsiębiorczością) opartych na akademickich, lokalnych zasobach ludzkich 	<p>Cel strategiczny I Cel operacyjny I.1. Podniesienie jakości infrastruktury technicznej</p> <p>Cel strategiczny II Cel operacyjny II.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Cel strategiczny III Cel operacyjny III.1. Podniesienie jakości edukacji, wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi do lat 3</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie atrakcyjności lokalnego rynku pracy jako narzędzia przeciwdziałającego emigracji zarobkowej • podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej szkół do lokalnego rynku pracy, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej wysokiej jakości, upowszechnienie kształcenia ustawicznego • wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu • wspieranie rozwoju POM jako ośrodka akademickiego zdolnego do konkurencji na arenie międzynarodowej • podnoszenie jakości życia ludzi młodych stanowiących potencjał (zasoby pracy) dla rozwoju gospodarki kreatywnej i innowacyjnej 	
<p>2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego, wyrównywanie dostępu do dóbr i usług kultury, m.in. przez inwestycje w infrastrukturę kultury i poprawę warunków jej funkcjonowania • rozwój turystyki przez wykorzystanie istniejącego potencjału kulturowego • polityka integracji obcokrajowców ze społecznością lokalną, w tym promowanie wśród migrantów czynnego udziału w społeczeństwie obywatelskim • działania na rzecz dopasowania oferty usług publicznych do zmieniających się potrzeb demograficznych, m.in. budowa wysoko wyspecjalizowanych ośrodków świadczenia usług zdrowotnych (np. Ośrodek Prototerapii, Centrum Diagnostyczne Instytutu Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk, Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego) • upowszechnienie programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców POM • zwiększenie dostępności do realizowanych na terenie POM usług społecznych oraz budowa/modernizacja placówek je świadczących 	<p>Cel strategiczny I</p> <p>Cel operacyjny I.2. Poprawa spójności przestrzennej dostępności komunikacyjnej</p> <p>Cel strategiczny II</p> <p>Cel operacyjny II.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Cel operacyjny II.2. Podniesienie znaczenia turystyki i rekreacji w gospodarce Gminy</p> <p>Cel operacyjny II.3. Wzmocnienie działań promocyjnych</p>

		<p>Cel strategiczny III</p> <p>Cel operacyjny III.1. Podniesienie jakości edukacji, wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi do lat 3</p> <p>Cel operacyjny III.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych</p> <p>Cel operacyjny III.3. Wzmacnianie aktywności i integracji społecznej</p>
<p>3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności komunikacyjnej przez rozwój infrastruktury transportowej, utworzenie efektywnego systemu komunikacyjnego, w tym rozbudowa Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (m.in. w układzie pierścieniowym), poznańskiego węzła kolejowego (w tym usunięcie wąskiego gardła na odcinku Poznań Wschód – Poznań Główny; budowa dodatkowego korytarza kolejowego), budowa północno-wschodniej obwodnicy Poznania, inwestycje dotyczące ulicy Obornickiej w Poznaniu i Suchym Lesie, budowa/modernizacja dróg (m.in. S 5, S 11, DK nr 92, DW nr 430, nr 434) • rozbudowa i integracja transportu zbiorowego w oparciu o partnerstwa międzygminne, powiatowo-gminne o charakterze pozamiejskim i innymi poziomami samorządu terytorialnego w obszarze metropolitalnym oraz zmniejszenie jego emisyjności • zapobieganie kongestii na drogach POM przez rozbudowę bezkolizyjnego układu drogowego, budowę mostów i wiaduktów, węzłów przesiadkowych • rozbudowa sieci tras tramwajowych na obszarze miasta Poznania 	<p>Cel strategiczny I</p> <p>Cel operacyjny I.1. Podniesienie jakości infrastruktury technicznej</p> <p>Cel operacyjny I.2. Poprawa spójności przestrzennej dostępności komunikacyjnej</p> <p>Cel operacyjny I.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zagęszczenie sieci dróg i ścieżek rowerowych, ze szczególnym uwzględnieniem łączenia odcinków już istniejących, w tym pomiędzy sąsiadującymi jednostkami samorządu terytorialnego • wsparcie kształtowania zielonego pierścienia POM w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom suburbanizacji • ograniczenie niskiej emisji z sektora bytowo-komunalnego i negatywnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców, wdrożenie programów poprawy efektywności energetycznej budynków • przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony bioróżnorodności na obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego • działania na rzecz racjonalnej gospodarki odpadami – promowanie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym • zwiększenie zdolności retencyjnej POM i zagospodarowanie wód opadowych 	
<p>4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie i kreowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Poznania • rewitalizacja obszarów zdegradowanych oraz obszarów o wysokich wartościach historycznych i kulturowych • promocja i wsparcie inicjatyw obywatelskich oraz kontynuacja procesów włączania organizacji pozarządowych, partnerów społeczno-gospodarczych do prac programowych w rozwoju ZIT MOF Poznania • przeciwdziałanie chaotycznej suburbanizacji w zakresie budownictwa mieszkaniowego • koordynowanie polityk przestrzennych samorządów lokalnych POM oraz wsparcie rozwoju nowoczesnych usług, w tym e-usług (np. Metropolitalna Platforma Danych, Metropolitalny System Informacji Przestrzennej) 	<p>Cel strategiczny I</p> <p>I.2. Poprawa spójności przestrzennej dostępności komunikacyjnej</p> <p>Cel strategiczny II</p> <p>II.3. Wzmocnienie działań promocyjnych</p> <p>Cel strategiczny III</p> <p>III.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych</p>

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Gmina Nekla zaklasyfikowana została do:

- obszarów wiejskich uczestniczących w procesach rozwojowych – gmin położonych w miejskim obszarze funkcjonalnym Poznania,
- obszarów ochronnych gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszarów ochrony krajobrazów kulturowych – gmin, w granicach których przebiegają szlaki kulturowe o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym.

Dla Gminy zaplanowano do realizacji również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Zalicza się do niej działanie *Modernizacja linii kolejowych*, inwestycja: *Prace na linii kolejowej E20 na odcinku Warszawa – Poznań – pozostałe roboty, odcinek Sochaczew – Swarzędz*. Ponadto w wykazie planowanych przedsięwzięć w zakresie **elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej** nieujętych jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wpisuje się *Budowa stacji GPZ Kostrzyn wraz z zasilaniem stacji po stronie WN-110 kV jako wcięcie w linię WN-110 kV relacji GPZ Swarzędz (SWA) - GPZ Nekla (NEK.)*. Z kolei w wykazie planowanych przedsięwzięć w zakresie **sieci i urządzeń gazowniczych** nieujętych jako inwestycje celu publicznego wpisuje się gazociąg wysokiego ciśnienia DN250 relacji Tulce – Kostrzyn – Nekla oraz DN200 relacji Nekla – SRP Września.

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Miasta i Gminy Nekla, Rada Miejska Gminy Nekla oraz odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Burmistrz Miasta i Gminy Nekla	<ul style="list-style-type: none">• stymulowanie i koordynacja działań• integrowanie zasobów
Rada Miejska	<ul style="list-style-type: none">• wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji strategii i podejmowaniu decyzji strategicznych
komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy	<ul style="list-style-type: none">• koordynacja działań• poszukiwanie nowych źródeł finansowania• monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji• realizacja

Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego. Obecnie obowiązującymi dokumentami w Gminie są:

- Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta i Gminy Nekla na lata 2022-2032,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nekla,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Nekla na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Nekla na lata 2018-2023,
- Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy Nekla,

- Wieloletni planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Nekla na lata 2022-2025,
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nekla na lata 2019-2023,
- Miejsko-Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025,
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Nekla na lata 2020-2034,
- Strategie sołeckie na lata 2021-2026 (Gąsiorowo, Gierłatowo, Targowa Górka).

Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji, sporządzenia lub przyjęcia w okresie realizacji Strategii będą m.in. program ochrony środowiska, gminny program opieki nad zabytkami, plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, strategia rozwiązywania problemów społecznych, miejsko-gminny program wspierania rodziny, program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, strategie sołeckie czy programy jednoroczne, takie jak program współpracy Gminy Nekla z organizacjami pozarządowymi, miejsko-gminny program przeciwdziałania narkomanii, miejsko-gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W przypadku konieczności poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina sporządzi ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności powiat wrzesiński. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Miasta i Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności

wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje czy dane działanie zostało zrealizowane czy nie. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony kierunek działań, a dalej cel strategiczny.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Nekla na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023);
- ogólnopolskie programy operacyjne, m.in. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, który został wydłużony o 2 lata, czyli do 2025 roku oraz z nowej perspektywy na lata 2021-2027;
- regionalne programy operacyjne, np. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+,
- **FST** – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, będący częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

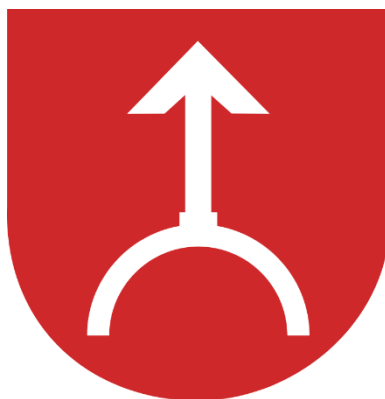
- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii

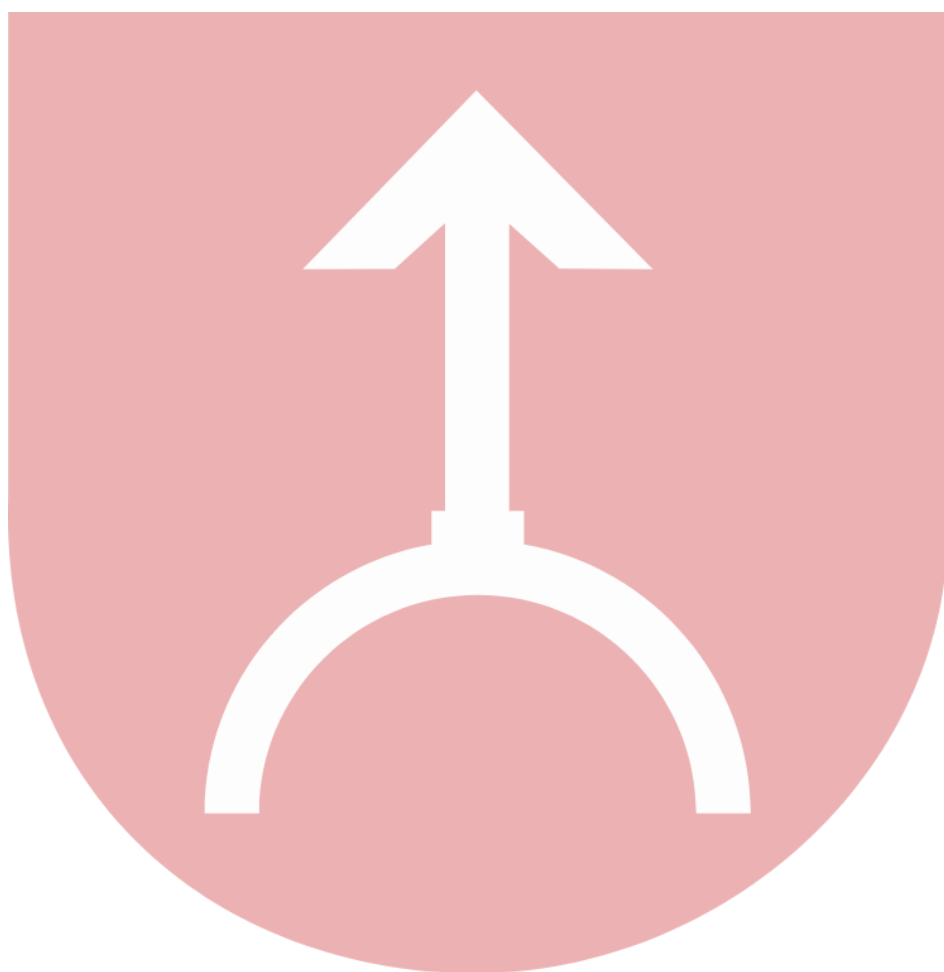
realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy Nekla.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem wrzesińskim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy. Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta i Gminy Nekla na lata 2022-2032, potencjał inwestycyjny Gminy w latach 2022-2030 wyniesie około 31,3 mln zł.

Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Nekla

SPIS TREŚCI

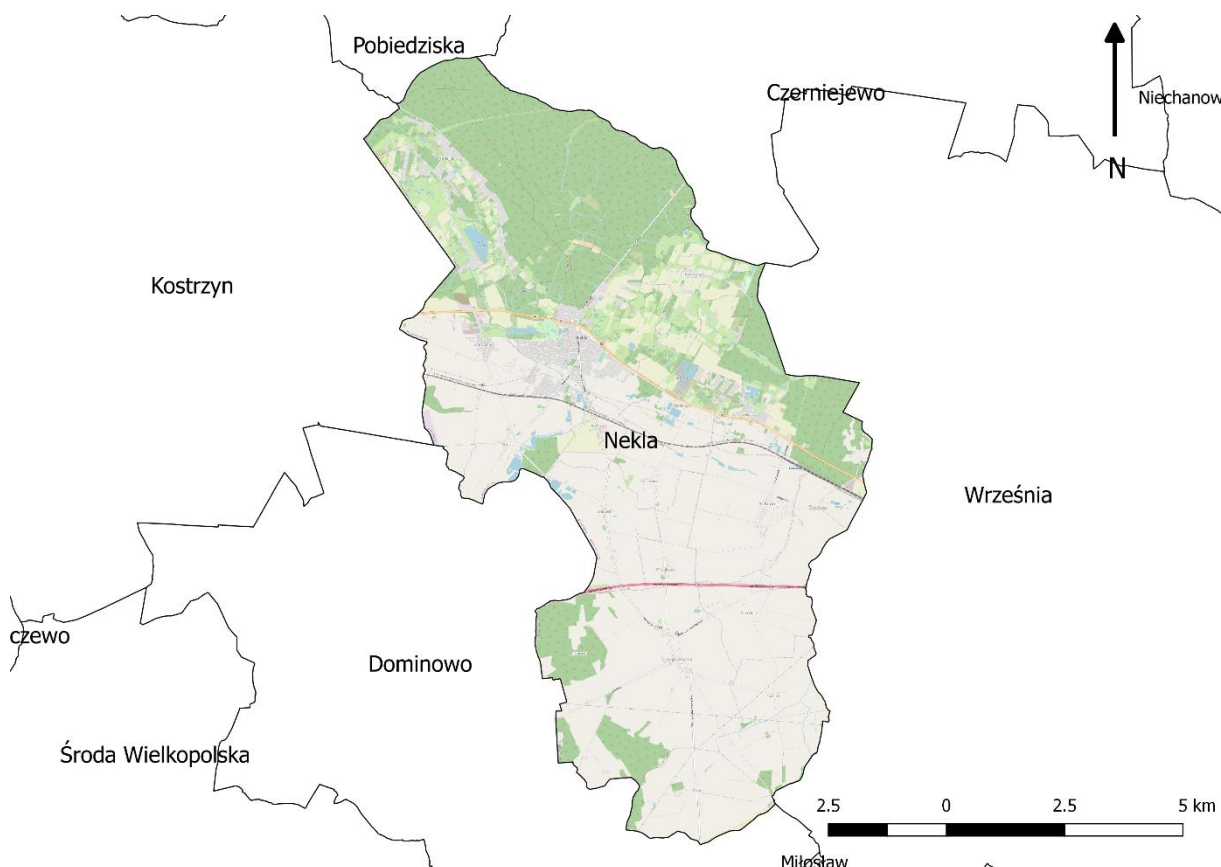
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	71
1.1. Informacje ogólne.....	71
1.2. Transport i łączność	72
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	73
1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne.....	77
 CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY.....	80
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	80
2.2. Infrastruktura i środowisko	84
<i>Urządzenia sieciowe</i>	<i>84</i>
<i>Gospodarka odpadami</i>	<i>87</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	<i>88</i>
2.3. Stan finansów samorządowych.....	90
<i>Wykonanie budżetu</i>	<i>90</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków</i>	<i>92</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>95</i>
 CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	97
3.1. Demografia	97
3.2. Kapitał społeczny.....	101
<i>Przedszkola i żłobki</i>	<i>101</i>
<i>Szkoły</i>	<i>103</i>
<i>Kultura i sport</i>	<i>106</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	<i>110</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy</i>	<i>112</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	115

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Nekla jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w zachodniej części powiatu wrzesińskiego. Według danych GUS Gmina Nekla w roku 2020 liczyła 7 617 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 79 os./km². Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 95,86 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 64,3%, zaś powierzchnia leśna 27,5%. Sąsiaduje ona z gminami:

- od północy z Czarniejewem (powiat gnieźnieński),
- od północno-zachodu z Pobiedziskami (powiat poznański),
- od zachodu z Kostrzynem (powiat poznański),
- od zachodu i południa z Dominowem (powiat średzki),
- od wschodu z Wrześnią (powiat wrzesiński).

Ryc. 7. Położenie Gminy Nekla na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Głównym ośrodkiem w strukturze osadniczej Gminy jest miejscowość Nekla, zlokalizowana przy drodze krajowej nr 92 relacji Poznań – Warszawa. Ponadto przez teren Gminy przebiega autostrada A2.

W skład Gminy wchodzi 15 sołectw: Barczyzna, Chwałszyce, Gąsiorowo, Gierłatowo, Kokoszki, Nekiłka, Mała Górka, Opatówko, Podstolice, Raclawki, Starczanowo, Stępcin, Stroszki, Targowa Górka (obejmujące wsie Targowa Górka oraz Mystki), Zasutowo oraz miasto Nekla.

1.2. Transport i łączność

Sieć dróg oraz możliwości komunikacji transportowej z innymi ośrodkami mają duży wpływ na rozwój funkcjonalno-przestrzenny Gminy. Sieć dróg na terenie Gminy Nekla tworzą drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe. Do kluczowych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren Gminy należą:

- autostrada A2 Świecko – Poznań – Warszawa przebiegająca przez południową część Gminy, pomiędzy wsią Chwałszyce i Targowa Górka. W obszarze Gminy brak jest dostępu do autostrady, ponieważ najbliższe węzły autostradowe znajdują się we Wrześni 10 km od Nekli (10 min jazdy samochodem) i w Kleszczewie około 30 km od Nekli (ok. 20 min jazdy samochodem). Wiadukty nad autostradą znajdują się na przecięciu z następującymi drogami:
 - droga powiatowa nr 2933P Mystki – Targowa Górka – Nekla,
 - droga gminna nr 404532P Gąsiorowo - Chwałszyce – Targowa Górka,
 - droga powiatowa nr 2932P Podstolice – Opatówko – Mała Górka.
- droga krajowa nr 92 Świecko – Poznań – Warszawa, która jednocześnie jest drogą międzynarodową o numerze E-30 zapewniającą połączenie Gminy Nekla z ośrodkiem wojewódzkim oraz powiązania zewnętrzne na kierunku wschód-zachód.
- droga wojewódzka nr 432 Środa Wlkp. – Września, która przebiega przy południowej granicy Gminy.

Na terenie Gminy położonych jest 7 dróg powiatowych o łącznej długości około 43 km. Siatkę połączeń drogowych na terenie Gminy Nekla uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 166,94 km. Ich stan można określić jako dobry. Jak w każdej jednostce, niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub poprawy ich jakości. Gmina posiada elektroniczną ewidencję dróg gminnych w oprogramowaniu RoadMan i portalu LP-Portal, oraz kilka razy w roku przeprowadzana jest kontrola stanu technicznego dróg.

Sieć dróg jest rozmieszczona w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami na terenie Gminy, lecz charakteryzują się one zróżnicowanym standardem i stanem technicznym, często wymagającym remontu lub rozbudowy.

Udogodnieniem związanym z transportem na terenie Gminy Nekla jest kolej. W miejscowości Nekla oraz w Podstolicach znajduje się stacja kolejowa. Połączenia odbywają się na linii kolejowej nr 3 (E-20/C E-20) Berlin – Kunowice – Poznań – Kutno – Warszawa – Terespol – Moskwa, która jest elementem transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T i stanowi II paneuropejski

korytarz komunikacyjny. Ponadto linia ta zaliczana jest do linii kolejowych o znaczeniu państwowym w sieci międzynarodowej oraz dla transportu kombinowanego jako korytarz główny (AGC oraz AGTC).

Gmina Nekla 20 grudnia 2019 roku zawarła z Województwem Wielkopolskim umowę, której przedmiotem jest udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej przeznaczonej na zadanie pn. „Wzmocnienie wojewódzkich kolejowych przewozów pasażerskich na obszarze oddziaływania Aglomeracji Poznańskiej poprzez zwiększenie ilości połączeń kolejowych – dofinansowanie Poznańskiej Kolei Metropolitalnej”. W ramach umowy na linii komunikacyjnej Poznań Główny – Kutno kursuje w dni robocze nie mniej niż 20 par pociągów na dobę, zgodnie z obowiązującym rozkładem jazdy. Pomoc finansowa dla Województwa Wielkopolskiego została udzielona w roku:

- 2020 w wysokości 219 586,09 zł,
- 2021 w wysokości 224 516,96 zł,
- 2022 w wysokości 266 862,34 zł.

Pomoc finansowa w ramach dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Nekla będzie udzielana do 2024 roku.

Gmina Nekla dostrzega potrzebę dalszego rozwoju publicznego transportu kołowego.

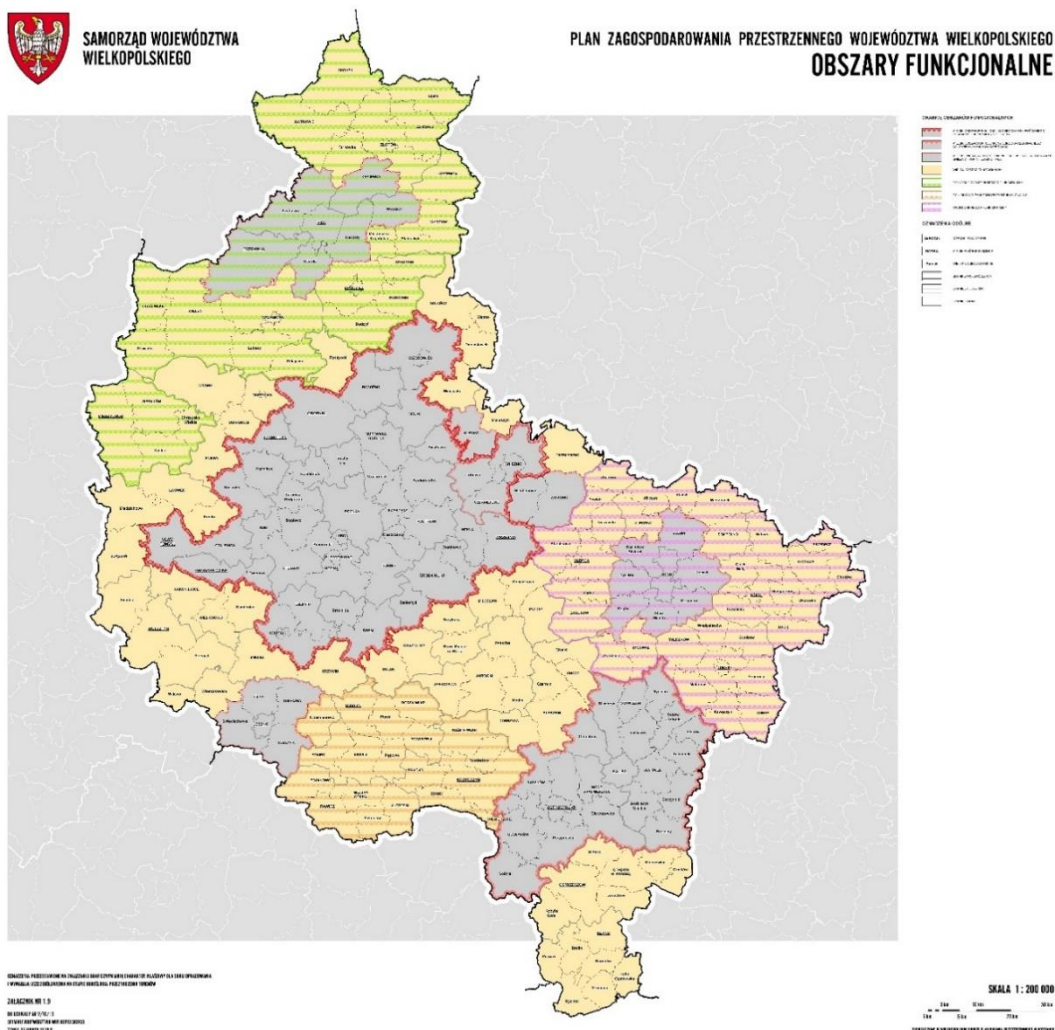
Rozwój cywilizacyjny nieodzownie wiąże się z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na dostęp do Internetu. Mieszkańcy coraz częściej pracują zdalnie, do sieci przenoszą się również zakupy czy załatwianie spraw urzędowych. W odpowiedzi na ten trend konieczne jest zapewnienie mieszkańcom Gminy dostępu do sieci. W Gminie Nekla do miejscowości z dostępem do Internetu szerokopasmowego zalicza się miejscowości tj.: Nekiłka, Starczanowo, Stroszki i Nekla (na zachód od Rynku i ul. Dworcowej), Kokoszki, Zasutowo, Targowa Górka (w większej części), Chwałszyce, Stępocin, Podstolice, Opatówko (częściowo), Nekla (wschód) ul. Wrzesińska, ul. Sportowa, ul. Mała (częściowo), Kokoszki. Głównym operatorem i dostawcą Internetu na obszarze Gminy jest INEA, Servcom Sp. z o.o. (Serv-net) oraz Orange. W Gminie są również miejsca, które są wykluczone cyfrowo m.in.: Nekla – głównie nowe osiedla/ulice np. rejon ul. Małej (Boczna, Krótka, Prostopadła, Kręta) oraz leśne osady np. ul. Rajmundowo, Targowa Górka ul. Madera, Raclawki, Mystki, Barczyzna (poza budynkami położonymi do hotelu Barczyzna), Gierłatowo, Mała Górka, Opatówko (za lasem) oraz Gąsiorowo. Dalszy rozwój sieci szerokopasmowej uzależniony jest od planów inwestycyjnych w/w operatorów.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz

z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

- podstawowe typy obszarów funkcjonalnych:
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego – Aglomeracja Kalisko-Ostrowska,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Gniezno,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Konin,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Leszno,
 - miejski obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego – Piła,
 - wiejski obszar funkcjonalny,
- obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnego:
 - Południowo-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
 - Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny,
 - Wschodni Obszar Funkcjonalny.

Ryc. 8. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie wielkopolskim

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Gmina Nekla należy do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny. Poznański Obszar Metropolitalny, zgodnie z zasadami i kryteriami przyjętymi przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr 478/2015 z 30 kwietnia 2015 r., stanowi 45 jednostek gminnych o różnym statusie administracyjnym: 6 gmin miejskich, 21 gmin miejsko-wiejskich, 18 gmin wiejskich. Na podstawie analiz sporządzanych na etapie delimitacji Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego wykazano wewnętrzne zróżnicowanie intensywności procesów rozwojowych obszaru i w sposób generalny podzielono go na trzy strefy. Są to: Poznań jako metropolia, rdzeń obszaru metropolitalnego, charakteryzujący się silnymi zjawiskami metropolitalnymi (powiat poznański) i strefa zewnętrzna, ze znacznym

udziałem użytków rolnych i obszarów cennych przyrodniczo, które w istotny sposób zmieniają uwarunkowania urbanizacji i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Gmina również została zakwalifikowana do obszaru wiejskiego uczestniczącego w procesach rozwojowych. Obszary te mają szczególne znaczenie dla rozwoju całej Wielkopolski oraz najważniejszych miast w sieci osadniczej województwa. Biorą one udział w najbardziej dynamicznych procesach rozwojowych. Bezpośrednie sąsiedztwo z najważniejszymi ośrodkami regionu powoduje, że gminy te znajdują się w strefie bezpośredniego oddziaływania potencjału rozwojowego. Przewagę konkurencyjną zyskują również dzięki dobrym połączeniom komunikacyjnym z miastem wojewódzkim czy miastami regionalnymi i subregionalnymi.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego. W Gminie Nekla obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nekla, zatwierdzone uchwałą nr XXXIV/293/2021 z 8.12.2021 roku.

Na terenie Gminy Nekla wyróżnia się trzy komplementarne strefy tworzące strukturę funkcjonalno-przestrzenną:

- Strefa przyrodnicza:
 - północna część Gminy;
 - w ramach strefy występują formy ochrony przyrody oraz większe kompleksy leśne.
- Strefa osadnicza:
 - zlokalizowana w środkowej części Gminy,
 - obejmuje pas zainwestowania wzdłuż głównych tras komunikacyjnych z centralnym punktem w mieście Nekla.
- Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
 - zlokalizowana w południowej części Gminy;
 - obejmuje pas terenu przeznaczony na cele produkcji rolnej.

W części południowej Gminy jednostki osadnicze skoncentrowane są równomiernie. W części północnej ze względu na liczne kompleksy leśne zachodzi ograniczony rozwój osadnictwa. Głównym ośrodkiem w strukturze osadniczej Gminy jest miejscowość Nekla, zlokalizowana przy drodze krajowej nr 92 relacji Poznań – Warszawa. Na zabudowę poszczególnych wsi w przeważającej części składa się zabudowa zagrodowa, której uzupełnieniem jest zabudowa

mieszkaniowa jednorodzinna oraz wielorodzinna związana z funkcjonowaniem byłych państwowych gospodarstw rolnych. Przeważającymi typami genetycznymi wsi są ulicówki (Podstolice, Opatówko, Kokoszki).

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy (stan na 31.12.2021) obowiązuje 69 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z czego 10 uchwalonych było przed 2003 r.), a udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 15%. Dodatkowo 8 miejscowych planów jest aktualnie w trakcie przygotowania.

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Tabela poniżej przedstawia liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Nekla w latach 2016-2020. Analizując zawarte w niej dane można zauważyć, że liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy utrzymuje się na podobnym poziomie. Średnio w analizowanym okresie wydano 92 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 12,73 decyzji. Wskaźnik ten był wyższy od średniej dla powiatu wrzesińskiego, w którym w analogicznym okresie wydano średnio 7,60 decyzji na 1 tys. mieszkańców rocznie. W roku 2021 w Gminie Nekla wydano 108 decyzji o warunkach zabudowy.

Tab. 1. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Nekla	88	98	83	96	97
	powiat	710	741	728	680	593
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Nekla	11,81	13,13	11,04	12,68	12,73
	powiat	9,21	9,58	9,37	8,72	7,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Brak planów miejscowych, a tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy może jednak utrudniać racjonalną politykę przestrzenną władzom samorządowym, ponieważ rodzi to możliwość przypadkowych i rozproszonych lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnych z założonym łańcem przestrzennym.

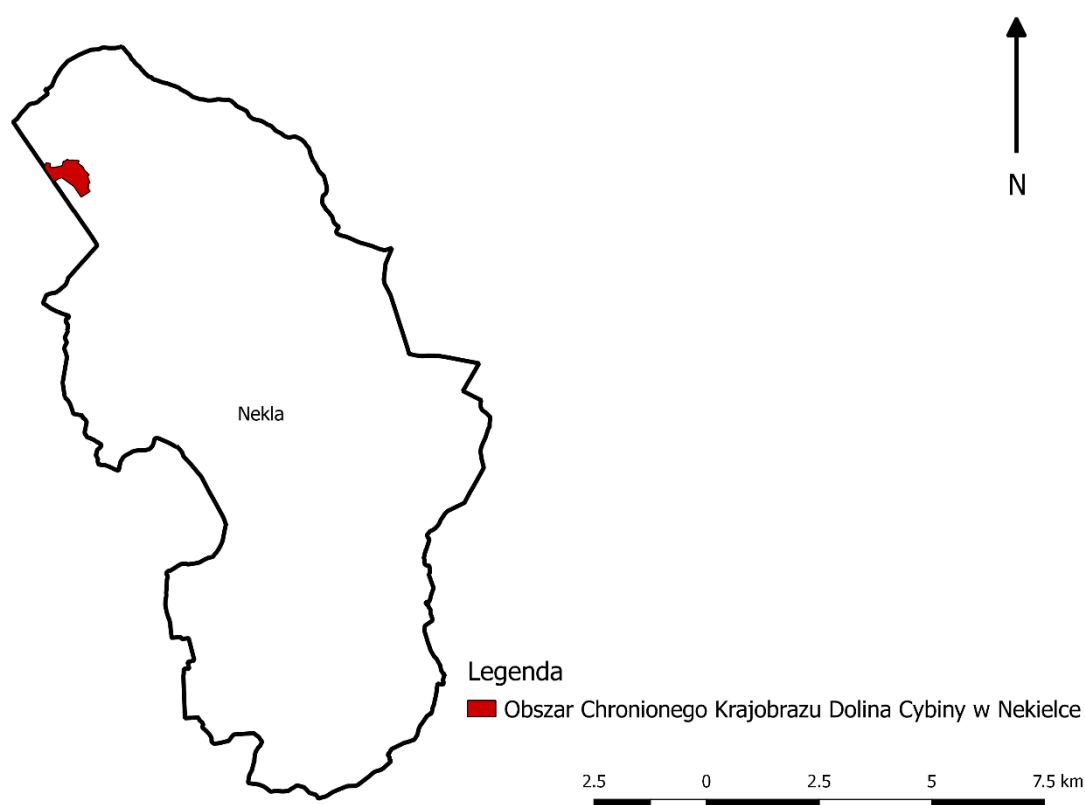
1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego obszar Gminy położony jest na terenie podprovincji Pojezierza Południowobałtyckiego w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie. Gmina Nekla znajduje się w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska, który

rozpościera się na południowy-zachód od Pojezierza Gnieźnieńskiego. Od zachodu graniczy z Poznańskim Przełomem Warty, a od południa z Kotliną Śremską i Doliną Konińską.

Ochrona przyrody na terenie Gminy Nekla odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody ustanowione zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na terenie Gminy Nekla występuje Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Cybiny w Nekielce. Został on utworzony 24.03.2006 roku i ma on powierzchnię 36,05 ha. Powstał w celu ochrony wyróżniającego się krajobrazu powstałego w najbliższym sąsiedztwie rzeki Cybiny. Źródła Cybiny znajdują się w pobliżu wsi Nekielka, w Gminie Nekla. Dolina Cybiny jest niemal bezleśna, a jej dno zajmują liczne rozlewiska. Unikalna przyroda Doliny Cybiny zachowała się do dnia dzisiejszego w niemal naturalnym stanie.

Ryc. 9. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Cybiny w Nekielce

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Na terenie Gminy Nekla zlokalizowane są również pomniki przyrody (8), wśród których wyróżnia się 2 grupy drzew, aleje i jednoobiektowe pomniki przyrody ożywionej, czyli drzewa gatunku dąb bezszypułkowy, dąb szypułkowy, olsza czarna, kasztanowiec zwyczajna, jesion wyniosły, grusza pospolita oraz lipa szerokolistna.

Zgodnie z rejestrem zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, na terenie Gminy Nekla znajduje się 20 zabytków nieruchomych.

Tab. 2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Data wpisu do rejestru	Nr rejestrowy
Nekla	dwór	poł. XIX w.	12.04.1973	1445/A z 1973-04-12, 989/Wlkp/A z 2016-04-26
Nekla	kaplica-kostnica	przełom XIX/XX w.	29.01.1998	2639/A z 1998-01-29
Nekla	kościół parafialny pw. św. Andrzeja Apostoła	przełom XIX/XX w.	29.01.1998	2639/A z 1998-01-29
Nekla	cmentarz przykościelny	data nieznana	29.01.1998	2639/A z 1998-01-29
Nekla	park	XVIII w.	14.11.1958	Kl.IV-83/41/58 z 1958-11-14, 1726/A z 1975-04-23, 990/Wlkp/A z 2016-05-06
Kokoszki	wiatrak koźlak	1751 r.	05.03.1970	953/A z 1970-03-05
Mystki	pałac	1870 - 1880	08.06.1973	1453/A z 1973-06-08
Mystki	park	XIX w.	08.06.1973	1453/A z 1973-06-08
Nekielka	kościół ewangelicki	4. ćw. XIX w.	24.11.1992	2256/A z 1992-11-24
Opatówko	kościół parafialny pw. św. Katarzyny	1754 r.	22.12.1932	2440/A z 1932-12-22
Podstolice	dwór	poł. XIX w.	22.04.1988	2154/A z 1988-04-22
Podstolice	park	pocz. XIX w.	16.01.1985	1987/A z 1985-01-16
Targowa Górka	kościół rzymskokatolicki parafialny pw. św. Michała Archanioła	1839 - 1840	06.02.2018	1046/Wlkp/A z 2018-02-06
Targowa Górka	poczta, ob. dom mieszkalny	przełom XVIII/XIX w.	06.03.1970	969/A z 1970-03-06
Targowa Górka	dzwonnica	XVIII w.	06.03.1970	968/A z 1970-03-06, 1046/Wlkp/A z 2018-02-06
Targowa Górka	brama wejściowa	data nieznana	06.02.2018	1046/Wlkp/A z 2018-02-06
Targowa Górka	cmentarz przykościelny	XIII w.	06.02.2018	1046/Wlkp/A z 2018-02-06
Targowa Górka	park dworski	XVIII w.	14.11.1958	2367/A z 1958-11-14
Targowa Górka	grobowiec rodziny Karśnickich	1861 - 1870	06.02.2018	1046/Wlkp/A z 2018-02-06
Targowa Górka	ogrodzenie	1839 - 1840	06.02.2018	1046/Wlkp/A z 2018-02-06

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu.

Ponadto w gminnej ewidencji zabytków zostały ujęte 177 zabytki nieruchome (nieruchomości). Na terenie gminy zewidencjonowano 420 stanowisk archeologicznych.

Przez teren Gminy przebiega szlak rowerowy Osadnictwa Olęderskiego. Szlak przebiega przez województwo wielkopolskie, na terenie powiatu wrzesińskiego, ale również fragmentami przez powiat poznański. Ma on charakter pętli, który rozpoczyna się i kończy w Nekli. Przebiega przez tereny leśne i rolnicze, związane z historyczną działalnością Olędrów. Został wytyczony w 2005 w związku z 600-leciem Nekli. Na szlaku znajduje się 20 miejsc oznaczonych numerami i tablicami informacyjnymi m.in.: zespół parkowo – dworski w Nekli i Podstolicach, cmentarze ewangelickie, kościoły i pomniki przyrody. W sierpniu każdego roku na trasie szlaku organizowany jest rodzinny rajd rowerowy.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu wrzesińskiego w latach 2016-2020. Obserwuje się przyrost funkcjonujących przedsiębiorstw. Na terenie powiatu największą zmianę obserwuje się dla Gminy Września, gdzie liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 548. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Nekla stanowią udział 10,3% (965 podmiotów) wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie wrzesińskim. Udział ten ulokował Gminę na drugim miejscu wśród gmin powiatu. Na pierwszym miejscu znalazła się Gmina Września, w której zarejestrowanych na koniec 2020 roku było 6 286 podmiotów (67,2%).

Tab. 3. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie wrzesińskim w latach 2016-2020

JST	2016		2020		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2016-2020
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat wrzesiński	8 517	100,0%	9 355	100,0%	838
Kołaczkowo	500	5,9%	542	5,8%	42
Miłosław	855	10,0%	949	10,1%	94
Nekla	840	9,9%	965	10,3%	125
Pyzdry	584	6,9%	613	6,6%	29
Września	5 738	67,4%	6 286	67,2%	548

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największy udział wśród podmiotów działających na terenie Gminy Nekla stanowią podmioty zaklasyfikowane do sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W 2020 roku było ich 183, co stanowiło 19% spośród wszystkich działających na terenie Gminy podmiotów. W następnej kolejności znajdują się przedsiębiorstwa działające w branży: budowlanej (167 firmy), przetwórstwie przemysłowym (35 przedsiębiorstw), pozostałej działalności usługowej (25 podmiotów) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (75 firm). W ramach pozostałych sekcji liczba funkcjonujących podmiotów jest mniejsza niż 60.

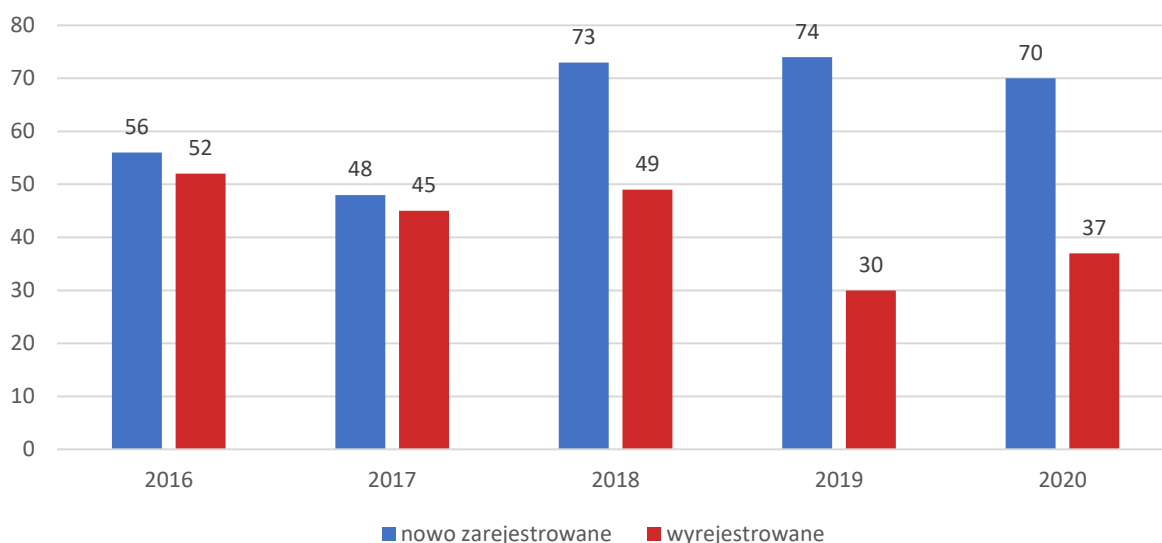
Na terenie Gminy Nekla nie działają podmioty zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych ani żadne organizacje i zespoły eksterytorialne.

Tab. 4. Podmioty działające na terenie Gminy Nekla w 2020 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	183	19%
SEKCJA F Budownictwo	167	17%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	128	13%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	83	9%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	75	8%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	56	6%
SEKCJA P Edukacja	35	4%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	33	3%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	32	3%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	29	3%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	29	3%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	26	3%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31	3%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	24	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	16	2%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	1%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	5	1%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4	0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

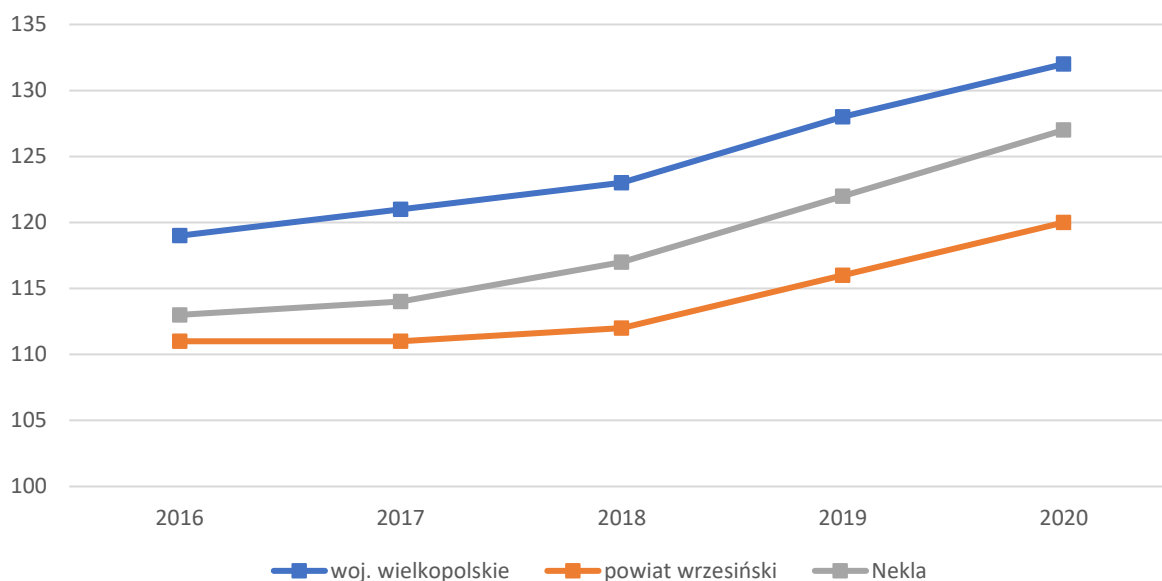
Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Nekla. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2016-2020. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Dodatkowo zauważyć można tendencję spadkową dla jednostek wyrejestrowywanych, co jest zjawiskiem pozytywnym i świadczy o sprzyjających warunkach do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych działalności gospodarczych. Liczba nowych podmiotów w 2020 roku była niższa niż rok wcześniej, na co wpływ mogła mieć sytuacja epidemiczna oraz związane z nią obostrzenia w działalności poszczególnych branż.

Ryc. 10. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2016-2020 działających na terenie Gminy Nekla

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

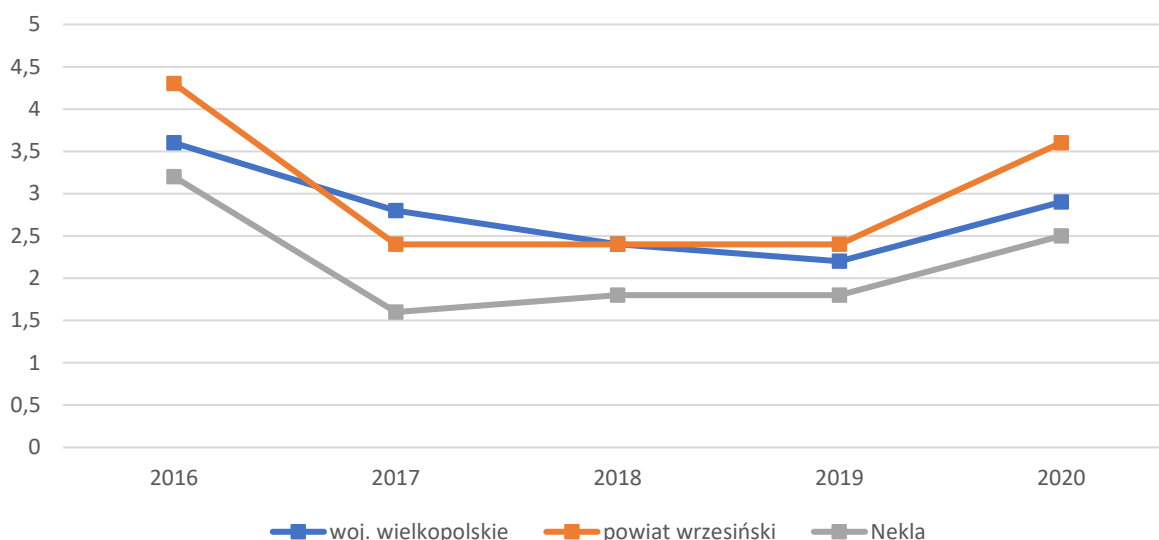
Na poniższej rycinie przedstawione zostało kształtowanie się liczby podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Nekla na tle powiatu i województwa. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców najwięcej zarejestrowanych podmiotów znajduje się średnio w województwie (132 przedsiębiorstw), następnie w Gminie Nekla (127 przedsiębiorstw), a najniższa liczba dotyczy średniej dla powiatu (120 przedsiębiorstwa). Dla wszystkich jednostek obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika na przestrzeni analizowanych lat.

Ryc. 11. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Nekla na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy jednostki wiąże się również z rynkiem pracy. Możliwość stabilnego zatrudnienia oraz posiadania satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na rycinie poniżej przedstawiono kształtowanie się udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Nekla. Dane te zestawiono ze średnimi dla powiatu i województwa w latach 2016-2020. Można na nim zaobserwować, że do 2019 roku zauważalny był trend malejący w Gminie Nekla w zakresie liczby bezrobotnych zarejestrowanych (z poziomu 3,2% w roku 2016, do poziomu 1,8% w roku 2019). Jednak od roku 2019 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia zaczęła ponownie rosnąć do poziomu 2,5% w roku 2020. Jednocześnie podobną tendencję w kształtowaniu się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie wrzesińskim oraz województwie wielkopolskim, choć w całym analizowanym okresie wskaźnik ten utrzymywał się na wyższym poziomie niż w Gminie Nekla. Wśród głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia można wskazać epidemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia m.in. zamrożenie gospodarki.

Ryc. 12. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Nekla na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Duże zakłady pracy, oferujące zatrudnienie dla wielu pracowników oraz łatwość uzyskania w nich zatrudnienia mogą stanowić konkurencję dla lokalnych przedsiębiorców poszukujących pracowników. Zakłady takie znajdują się zazwyczaj w większych miastach czy gminach nastawionych na rozwój przemysłu. Dla Gminy Nekla ośrodkiem konkurencyjnym pod względem rynku pracy jest Września.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców Gminy w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Gmina Nekla.

Aglomeracja Nekla wyznaczona została na podstawie uchwały nr XXVIII/248/2021 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 1 czerwca 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Nekla.

Równoważna liczba mieszkańców aglomeracji (RLM) dla aglomeracji Nekla wynosi 3 653 RLM i obejmuje:

- 3 423 RLM składającej się z liczby stałych mieszkańców aglomeracji (3 348 RLM) oraz czasowo przebywających na terenie aglomeracji korzystających z istniejącej sieci kanalizacyjnej (75 RLM),
- 39 RLM pochodzące od stałych mieszkańców aglomeracji, którzy mają techniczną możliwość korzystania z istniejącej lub budowanej sieci kanalizacyjnej i którzy zostaną do

niej podłączeni (obecnie korzystają ze zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków),

- 191 RLM stanowiącej liczbę stałych mieszkańców aglomeracji, którzy będą korzystali z planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej,
- 0 RLM pochodzących od przemysłu odprowadzającego ścieki do istniejącej sieci kanalizacyjnej – wyliczonych zgodnie z art. 86 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Aglomeracja posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków w miejscowości Nekla na działce ewidencyjnej nr 640/4, którą zarządza Urząd Miasta i Gminy Nekla poprzez Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Maskawa w km 52+010. Projektowa wydajność istniejącej oczyszczalni ścieków wynosi 8 237 RLM, a obecne obciążenie oczyszczalni wynosi 1 781 RLM.

Mieszkańcy, którzy nie mają możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków, dla których Gmina Nekla prowadzi inwentaryzację.

W 2020 roku długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Gminy wynosiła 128,4 km, a liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych stanowiła 1 992 sztuk.

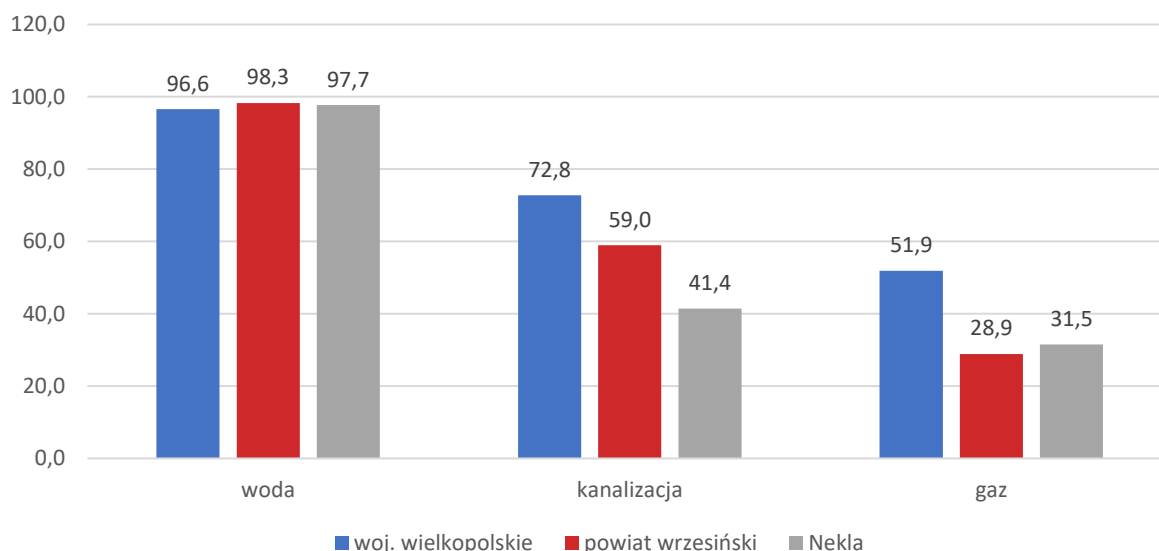
System zaopatrzenia w wodę oparty jest na 4 ujęciach wód podziemnych trzeciorzędowych, eksploatowanych przez Gminę Nekla:

- SUW Nekla o wydajności 55 m³/h,
- SUW Targowa Górka o wydajności 30 m³/h,
- SUW Podstolice o wydajności 20 m³/h,
- SUW Stroszki o wydajności 40 m³/h.

Przez środkową część Gminy na kierunku zachód-wschód przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia o średnicy 150/100 mm Poznań – Września.

Sieć gazowa na terenie Gminy Nekla według danych GUS z roku 2020 miała 46,38 km długości i podłączonych było do niej 702 gospodarstw domowych.

Poniższy wykres przedstawia udział mieszkańców Gminy Nekla korzystających z instalacji sieciowych w 2020 roku w porównaniu do powiatu i województwa. Warto zauważyć, iż Gmina jest zwodociągowana w bardzo wysokim stopniu, a dostęp do sieci wodociągowej w 2020 roku miało 97,7% mieszkańców. Był to wynik zbliżony zarówno do średniej dla powiatu, jak i dla województwa. Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej kształtuje się na niższym poziomie w analizowanych jednostkach, gdzie dostęp do kanalizacji w województwie miało 72,8% mieszkańców, w powiecie 59%, natomiast w Gminie 41,4%. Udział procentowy korzystających z instalacji gazowej w Gminie Nekla wyniósł w 2020 roku 31,5% i był minimalnie wyższy niż udział dla powiatu wrzesińskiego (28,9%) i niższy niż dla województwa wielkopolskiego (51,9%).

Ryc. 13. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Nekla w 2020 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Nekla opracowała Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Nekla na lata 2022-2025 zgodnie z art. 5 i 21 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028). Plan dotyczy inwestycji rozwojowych oraz modernizacyjnych mających na celu rozwój infrastruktury oraz utrzymanie urządzeń wodno-kanalizacyjnych w należytej sprawności i gotowości oraz racjonalizację zużycia wody. Zakres inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych obejmował zadania tj.:

- Modernizacja stacji uzdatniania wody w Targowej Górze;
- Modernizacja stacji uzdatniania wody w Podstolicach;
- Rozbudowa przepompowni ścieków w Starczanowie;
- Budowa sieci wodociągowej i sanitarnej na terenie gminy Nekla;
- Budowa zbiornika podziemnego na gromadzenie i wykorzystanie zebranych wód opadowych lub roztopowych na cele nawadniania boiska trawiastego na terenie Zespołu Szkół w Zasutowie;
- Zakup agregatów prądotwórczych do zabezpieczenia stacji uzdatniania wody w Podstolicach, Targowej Górze oraz Stroszkach;
- Projekt techniczny rurociągu tłocznego do oczyszczalni ścieków ul. Łąkowa – Nad Maskawą;
- Projekt techniczny stacji uzdatniania wody w Nekielce.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Firmy odbierające i transportujące oraz zagospodarowujące odpady komunalne wyłaniane są zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych.

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nekla przyjęty uchwałą Rady Miejskiej nr XXXIX/323/2022 z dnia 20 kwietnia 2022.

W 2022 r. opłata za odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych wynosi 35 zł miesięcznie od każdego mieszkańca za odpady zbierane w sposób selektywny oraz 70 zł w przypadku nie stosowania się do obowiązku selektywnego zbierania odpadów.

Harmonogram odbioru odpadów od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych reguluje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nekla przyjęty uchwałą Nr XXII/193/2020 Rady Miejskiej Gminy Nekla.

Odpady odbierane są z podziałem na 5 frakcji z terenu nieruchomości oraz z Punktu Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych. PSZOK zlokalizowany jest na terenie Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Nekli (ul. Nad Maskawą 5 przy Oczyszczalni Ścieków). Czynny jest w soboty w godz. 8:00-14:00.

W poniższej tabeli przedstawiony został stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nekla w latach 2016-2020. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów zbieranych z obszaru Gminy zwiększyła się. Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów wyniósł średnio 24% i od 2016 roku zwiększył się.

Analizie poddane zostały również poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Gmina Nekla przewyższa wskaźniki dotyczące poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Natomiast poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie przekroczył dopuszczalnego poziomu w analizowanych latach.

Tab. 5. Stan gospodarki odpadami w Gminie Nekla w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		6 713	6 864	6 922	7 019	7 102
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		2 578,73	2 778,10	3 240,44	3 537,53	3 508,59
zmieszane		2 264,59	2 342,56	2 445,79	2 458,90	2 262,98
segregowane		314,14	435,54	794,65	1 078,63	1 245,61
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		12%	16%	25%	30%	36%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,35	0,38	0,47	0,50	0,49
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	36,35	34,755	35,416	42,16	55,49
	wymagany	18	20	30	40	50
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	gmina	96,88	99,97	100	100	96,71
	wymagany	42	45	50	60	70
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	gmina	31,698	12,296	23,067	17,48	3,31
	wymagany	<45	<45	<40	<40	<35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Ochrona środowiska w Gminie Nekla jest realizowana w oparciu o Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nekla na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku oraz na podstawie strategii i aktów prawnych wyższego szczebla w ramach zadań bieżących Gminy. Działania realizowane w ramach Programu Ochrony Środowiska doprowadzą do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnią skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzą warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. W Programie ochrony środowiska dla Gminy Nekla wyznaczono następujące cele ekologiczne:

- Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza;

- Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi;
- Powszechny dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego;
- Ochrona i zrównoważone wykorzystanie gleb i zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko;
- Racjonalna gospodarka odpadami;
- Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawalnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych.

Gmina Nekla współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Poznaniu w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE.

Zgodnie z uchwałą nr XXII/192/2020 rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 30 listopada 2020 r. Gmina Nekla dofinansowuje w formie dotacji celowej koszty inwestycji w zakresie ochrony środowiska związane z zmianą systemu ogrzewania. Dofinansowanie zmiany systemu ogrzewania poprzez udzielenie dotacji na wymianę istniejącego źródła ciepła nie spełniającego wymagań klasy energetycznej przyczynia się do obniżenia stężeń zanieczyszczeń powietrza, w szczególności pyłów zawieszonych, benzo(a)pirenów i dwutlenku węgla, co przekłada się na poprawę jakości życia i zdrowia mieszkańców.

W celu poprawienia stanu środowiska na terenie Gminy oraz rozwiązania problemu niewłaściwego pozbywania się ścieków, szczególnie na obszarach o rozproszonej zabudowie, gdzie budowa zbiorczej sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie nieuzasadniona, optymalnym rozwiązaniem jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. W związku z tym zgodnie z uchwałą nr XXII/191/2020 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 30 listopada 2020 r. dofinansowywane są przedsięwzięcia tego typu ze środków budżetu gminy co wpływa na wzrost zainteresowania wykorzystaniem tej technologii na obszarach nieuzbrojonych w sieć kanalizacji sanitarnej.

Zgodnie z obowiązującym krajowym Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, Gmina Nekla finansuje z budżetu przeznaczonego na realizację zadań ekologicznych oraz z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, usługi transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest.

Wychodząc naprzeciw potrzebom rolników na terenie Gminy Nekla organizowane są zbiórki odpadów pochodzących z działalności rolniczej (folie, siatki, sznurki do owijania balotów, opakowania po nawozach, opakowania typu bigbag), na które uzyskano dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W trosce o środowisko, mając na celu poprawę bioróżnorodności lokalnych ekosystemów oraz umożliwienie bytowania na nich owadów zapylających, Gmina Nekla regularnie zwiększa areał roślin miododajnych poprzez realizację nasadzeń drzew miododajnych wykorzystując przy tym możliwości z dotacji uzyskiwanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego na przedmiotowy cel.

W 2020 r. uchwałą nr XX/165/2020 Rady z dnia 30 września 2020 r. przyjęty został „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Nekla”. Opracowanie projektu „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Nekla” pozwoli na kształtowanie gospodarki energetycznej gminy w sposób uporządkowany i dostosowany do warunków lokalnych. Ponadto założenia dokumentu będą syntezą zarówno celów jak i zasad polityki energetycznej, gospodarczej i społecznej państwa.

W 2021 roku uchwałą nr XXXIII/283/2021 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 25 listopada 2021 r. przyjęty został Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nekla na lata 2021-2027. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został opracowywany w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego poprzez podjęcie działań zmierzających do budowania bardziej konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej, która będzie korzystać z zasobów w sposób racjonalny i oszczędny, zapewniając zrównoważony rozwój. Przewiduje m. in. zadania z zakresu termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, w tym montaż instalacji fotowoltaicznych.

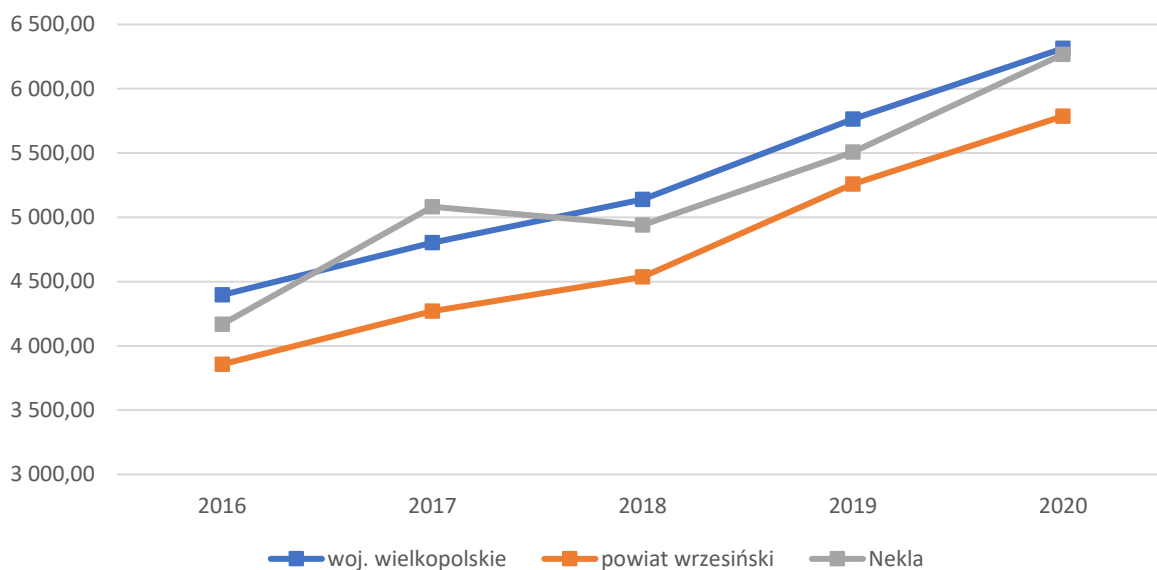
2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

W latach 2016-2020 dochody Gminy Nekla corocznie się zwiększały z poziomu 30,9 mln zł w 2016 roku do 47,5 mln zł w 2020 roku. Największy wzrost nastąpił w 2017 roku, gdzie widoczny jest skok o prawie 7 mln zł w stosunku do roku wcześniejszego. Było to w dużej mierze konsekwencją zwiększenia głównie ze względu na wzrost dotacji z tytułu programu „Rodzina 500+”.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się średniego dochodu na jednego mieszkańca Gminy Nekla na tle porównywanych jednostek. Analizując powyższe dane zauważyć można, że dochód na 1 mieszkańca w Gminie Nekla stale rósł, osiągając w 2020 roku wielkość 6 268,30 zł. Dodatkowo, wskaźnik ten, od 2016 roku wzrósł nominalnie o 2 100 zł.

Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Nekla w 2020 roku był wyższy od średniej wyznaczonej dla powiatu wrzesińskiego (5 786,9 zł) o 481,4 zł oraz niższy niż średnia wyznaczona dla województwa wielkopolskiego (6 314,53 zł, różnica 46,23 zł).

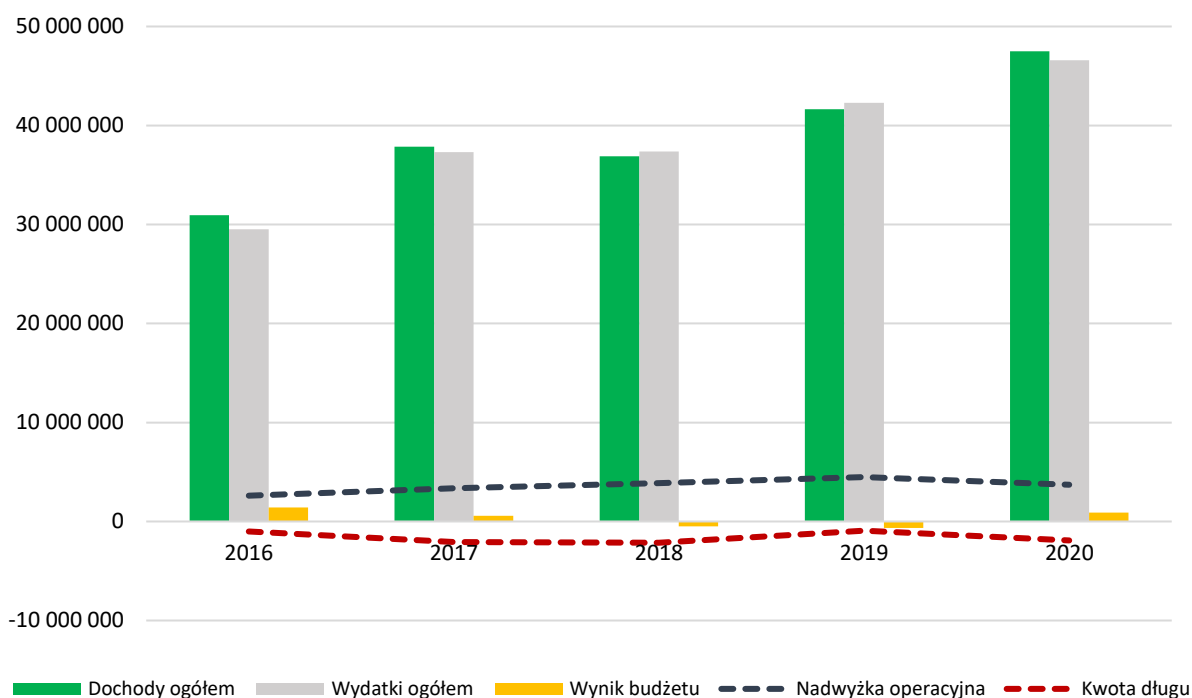

Ryc. 14. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Nekla na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 97,1%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów z tyt. dotacji na cele bieżące.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2016 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 27,6 mln zł i do 2020 roku wzrosły o ponad 14 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Nekla w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 2,6 mln zł w 2016 roku do poziomu 3,7 mln zł w 2020 roku, co świadczy o stabilnej sytuacji finansowej Gminy. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na zmiany w przepisach podatkowych w ramach wprowadzenia programu Polski Ład, w 2022 roku zmniejszeniu ulegną wpływy z udziału w podatku PIT. Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2022-2030 dochody z tyt. podatku PIT w 2022 roku w Gminie będą wynosić 8,9 mln zł co stanowi o 3,4 mln mniej w porównaniu do planowanych dochodów sprzed zmianą przepisów. Dodatkowo dotychczas corocznie obserwuje się wzrost wydatków bieżących (energia elektryczna, gaz), co łącznie przełoży się na zmniejszenie się nadwyżki operacyjnej i skutkować będzie ograniczeniem możliwości inwestycyjnych Gminy.

Ryc. 15. Wykonanie budżetu Gminy Nekla w latach 2016-2020

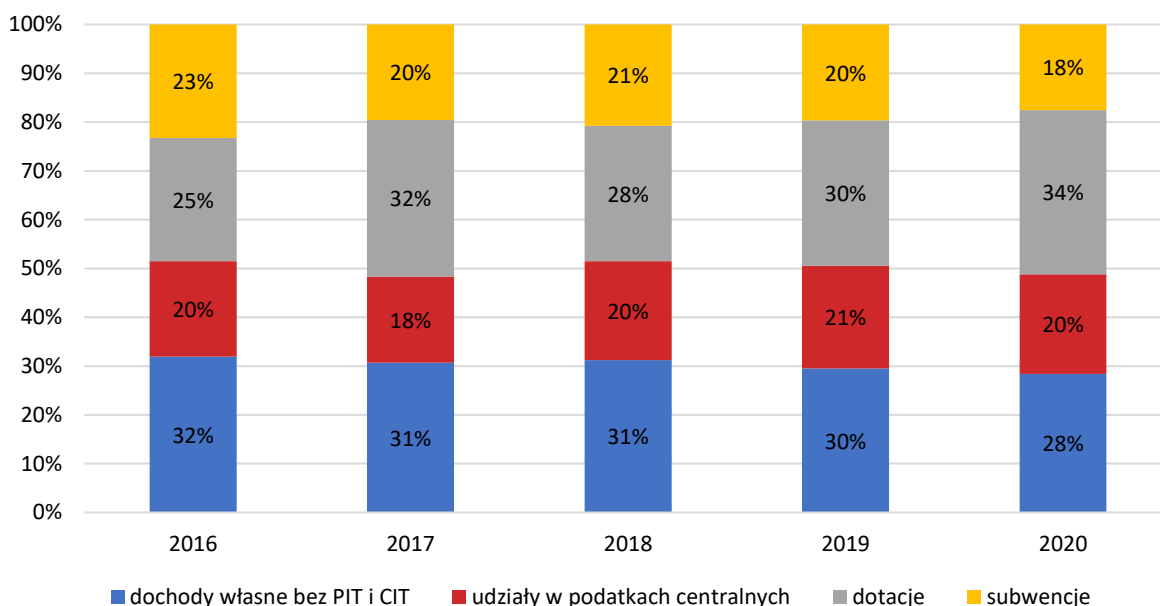
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Ujemny wynik budżetu biorąc pod uwagę lata 2016-2020 wystąpił w roku 2018 i 2019 (ok. 477 tys. zł i ok. 650 tys. zł) i był spowodowany wyższymi nakładami na inwestycje w tym okresie.

Należy jednak mieć na uwadze, iż niestabilna sytuacja na rynku usług oraz rosnąca inflacja może wpłynąć na obniżenie dochodów własnych Gminy, a w konsekwencji spadek jej zdolności inwestycyjnych.

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów Gmina posiada kompetencje do wydawania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

Ryc. 16. Struktura dochodów Gminy Nekla w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2016 roku udział dochodów własnych Gminy w ogólnych dochodach stanowił 32%. W roku 2020 nastąpił ich spadek do poziomu 28%. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa. Wówczas nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Gminy do poziomu 34%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Nekla w 2020 roku wynosiły 48%, co dawało dużą możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tyt. udziału w podatku PIT generujące w analizowanym okresie średnio 7,4 mln rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 5,2 mln zł i podatek od środków transportowych – 475 tys. zł. Z kolei wpływy z podatku CIT w analizowanym okresie wynosiły średnio 305 tys. zł rocznie.

Należy również mieć na uwadze, że potencjał finansowy Gminy w zakresie podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych i podatku rolnego jest wyższy. Wynika to z tego, że Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2016-2020 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła 7,6 mln zł (średnio 1,3 mln zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 237 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych), z tytułu podatku od środków transportowych 1,7 mln zł (średnio 344 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 1,7 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych), natomiast z tytułu podatku rolnego 361 tys. zł (średnio 72 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych).

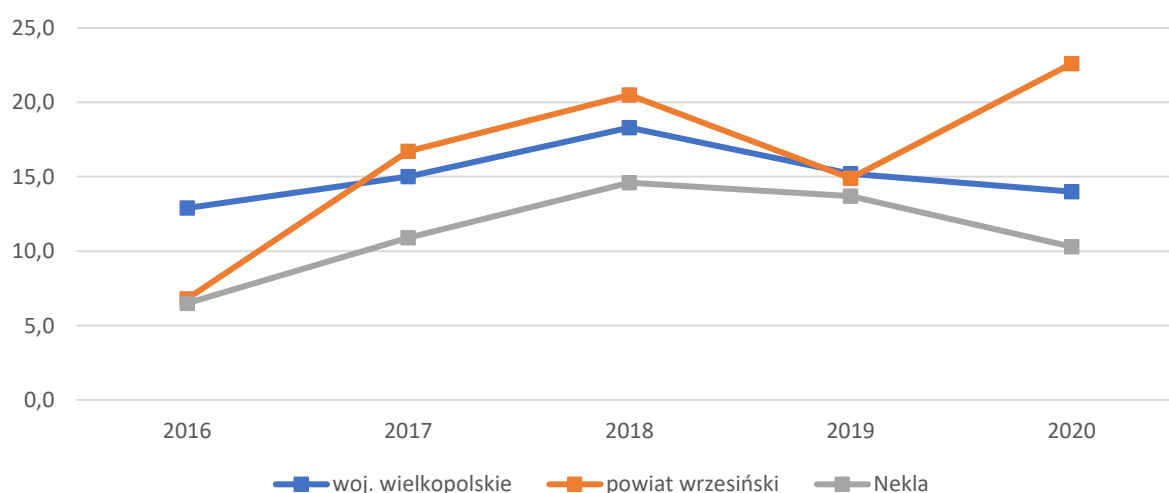
Tab. 6. Dochody podatkowe Gminy Nekla w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
PIT	5 610 062,00	6 246 535,00	7 111 908,00	8 686 572,00	9 431 728,00
CIT	423 576,70	430 399,07	356 917,71	62 344,94	250 848,12
podatek rolny	413 462,60	400 905,45	417 500,50	319 743,15	341 780,26
podatek od nieruchomości	4 794 600,89	4 733 374,77	5 187 740,90	5 443 543,54	5 713 011,37
podatek leśny	78 978,50	77 519,90	80 130,00	77 602,00	77 851,40
podatek od środków transportowych	413 975,50	466 431,40	402 680,13	566 494,67	529 462,60
karta podatkowa	713,53	4 937,83	3 397,00	2 675,00	2 008,00
podatek od czynności cywilnoprawnych	377 777,00	400 545,00	364 744,99	543 456,98	640 715,02
wpływy z opłaty skarbowej	26 463,00	26 743,50	28 903,40	35 636,80	37 228,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	38 895,80	73 795,60	8 954,32	6 062,20	7 880,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Z kolei biorąc pod uwagę wydatki, największy ich udział przypadają w działach: oświata i wychowanie (średnio 37% w latach 2016-2020), administracja publiczna (28%), pomoc społeczna (13%), transport i łączność (9%), kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (8%) oraz kultura fizyczna i sport (4%).

Na poniższej rycinie przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Nekla na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020. Wydatki inwestycyjne w roku 2020 wynosiły 10,3% ogólnych wydatków. Był to wynik niższy niż w powiecie i w województwie.

Ryc. 17. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Nekla na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Nowe inwestycje publiczne to element sprzyjający nie tylko podnoszeniu jakości życia mieszkańców, ale także poprawiający uwarunkowania dla rozwoju czy budujący przyjazny wizerunek obszaru dla każdego z jego użytkowników.

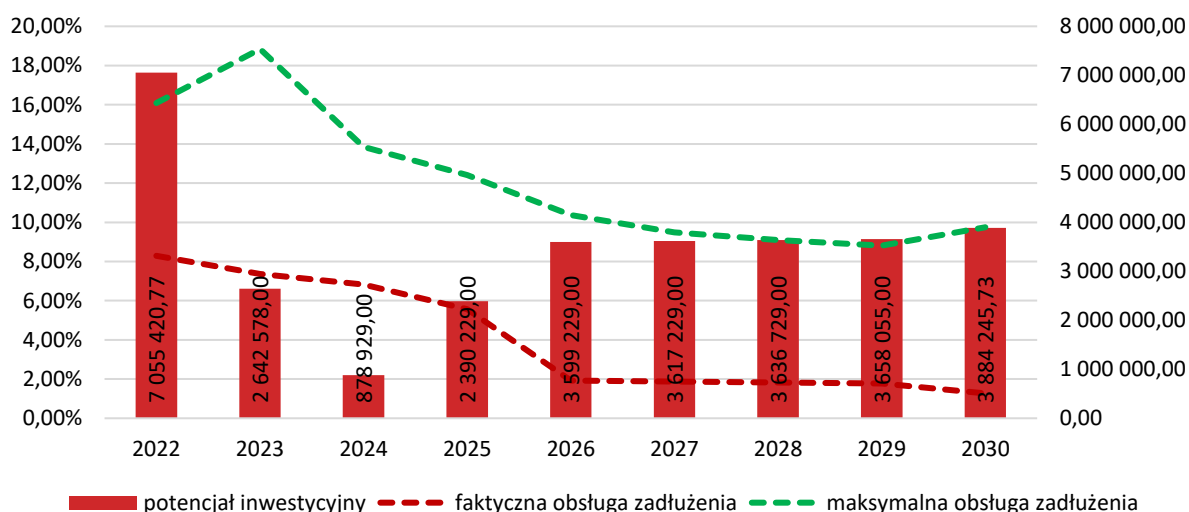
W 2020 roku kwota przeznaczona na wydatki majątkowe wyniosła 4,8 mln zł i zrealizowano z niej zadania takie jak:

- Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie m. Nekla – ok. 1,28 mln zł;
- Przebudowa drogi gminnej w m. Nekla i Starczanowo wraz z budową kanalizacji sanitarnej w Starczanowie – ok. 1,18 mln zł;
- Przekazanie dotacji celowej na zakup samochodu pożarniczego typu średniego dla OSP Targowa Górka – 230 tys. zł;
- Zakup zabudowanej nieruchomości (Pałac, budynek wozowni, park) – 200 tys. zł.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Nekla na lata 2022-2030 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2022-2032 (uchwała nr XXXVI/302/2022 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 11 stycznia 2022 r.). Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Nekla pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 18. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Nekla na lata 2022-2030

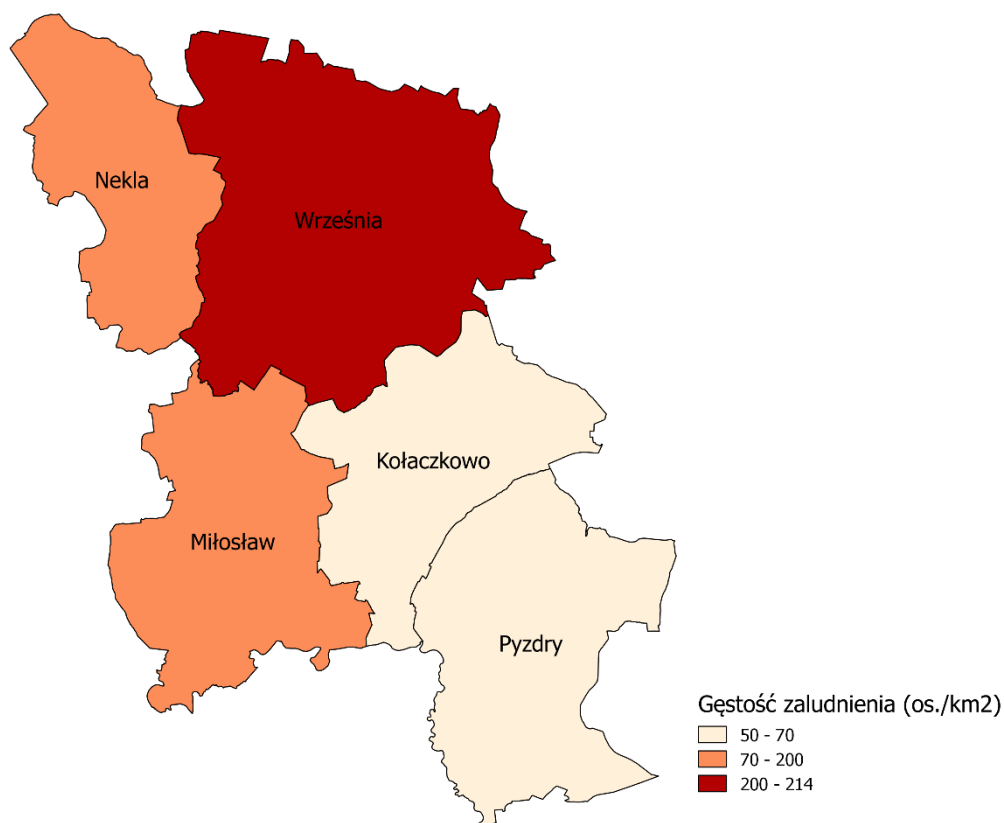
Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXXVI/302/2022 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta i Gminy Nekla na lata 2022-2032.

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2022-2030. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 31,3 mln zł.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Według danych GUS Gmina Nekla w roku 2020 liczyła 7 617 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 79 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedna z wyższych w powiecie wrzesińskim, gdzie gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 111 os./km². Największa gęstość zaludnienia występowała w Gminie Września (460 os./km²), a najniższa w Gminie Pyzdry (50 os./km²).

Ryc. 19. Gęstość zaludnienia w powiecie wrzesińskim w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

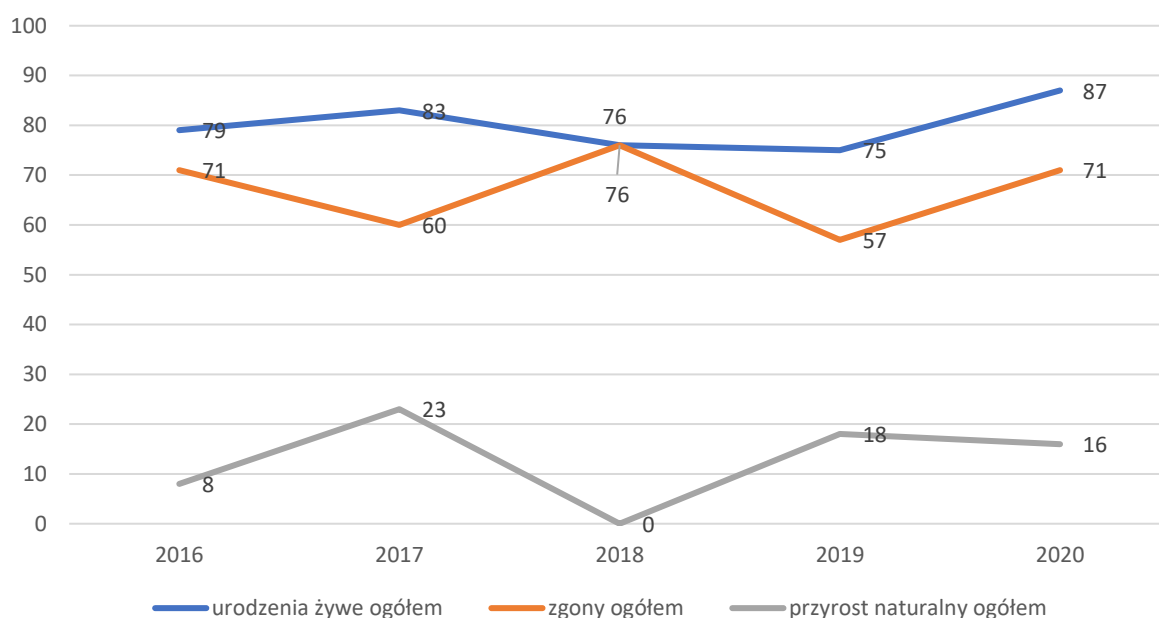
W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie wrzesińskim w latach 2016-2020 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w Gminie wzrasta. Z zestawienia wynika również, że liczba ludności w Gminie jest porównywalna do Gminy Pyzdry i stanowi 10% mieszkańców powiatu. Z zestawienia wynika również, że Gmina Nekla jest jedną z dwóch gmin (po Gminie Września), w której średnia dynamika zmian liczby mieszkańców się nie zmniejszyła.

Tab. 7. Zmiany liczby ludności w powiecie wrzesińskim w latach 2016-2020

JST	2016	2017	2018	2019	2020	udział w 2020 r.	średnia dynamika
powiat wrzesiński	77 073	77 361	77 667	77 994	78 037	100%	100,3%
Kołaczkowo	6 084	6 065	6 045	6 025	5 988	8%	99,6%
Miłosław	10 370	10 316	10 286	10 202	10 144	13%	99,5%
Nekla	7 451	7 461	7 515	7 571	7 617	10%	100,6%
Pyzdry	7 096	7 080	7 026	6 937	6 863	9%	99,2%
Września	46 072	46 439	46 795	47 259	47 425	61%	100,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są od przyrostu naturalnego oraz salda migracji.

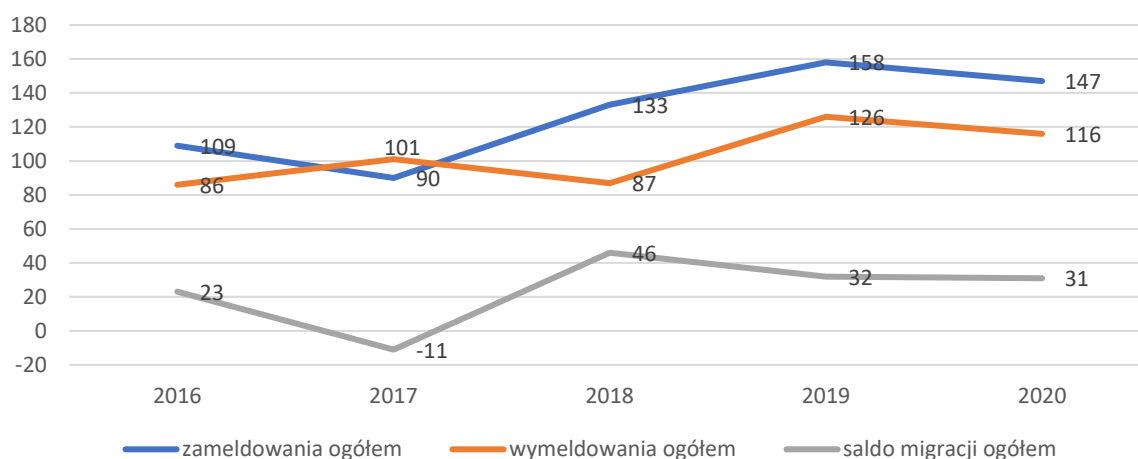
Ryc. 20. Przyrost naturalny w Gminie Nekla w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2016-2020 przyrost naturalny w Gminie Nekla był dodatni na średnim poziomie 13 osób, przy rocznej liczbie urodzeń oscylującej między 75 a 87 osób, a zgonów między 57 a 76 osób. Jedynie w 2018 roku liczba urodzeń była równa liczbie zgonów.

Drugim czynnikiem wpływającym na liczbę mieszkańców w gminie jest saldo migracji, czyli różnica między zameldowaniami i wymeldowaniami.

Saldo migracji w badanym okresie w Gminie Nekla było dodatnie, z wyjątkiem roku 2017. Od 2018 roku utrzymywało się na stabilnym poziomie, choć od roku 2019 obserwowany jest również spadek liczby zameldowań i wymeldowań w Gminie.

Ryc. 21. Saldo migracji w Gminie Nekla w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Aby odnieść powyższe dane do innych jednostek należy przeliczyć je na liczbę osób zamieszkujących poszczególne jednostki. Z tego względu wartości te przeliczone na 1 tys. mieszkańców oraz obliczono średnią dynamikę zmian tego wskaźnika w latach 2016-2020.

Jak wcześniej stwierdzono, Gmina Nekla charakteryzuje się dodatnim przyrostem naturalnym, którego wskaźnik w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2020 roku wyniósł 2,11, najwyższym wynikiem w porównaniu do innych gmin powiatu oraz średniej w województwie. Na przestrzeni lat 2016-2020 wartość wskaźnika wzrastała. Korzystnym aspektem jest również kształtowanie się współczynnika salda migracji, który w 2020 roku również był najwyższy w powiecie. Na podstawie powyższych informacji można wnioskować, że Gmina Nekla posiada korzystną sytuację demograficzną i liczba ludności w następnych latach będzie stale wzrastać. Dodatkowo wskaźnik ten średniorocznie wzrastał.

Tab. 8. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Nekla w latach 2016-2019 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.
woj. wielkopolskie	-1,18	-0,72	0,50	0,05
powiat wrzesiński	-0,55	-0,59	0,90	0,38
Kołaczkowo	-3,00	-1,74	-3,00	0,35
Miłosław	-2,07	-1,32	-6,40	-0,63
Nekla	2,11	0,26	4,10	0,25
Pyzdry	-5,20	-1,76	-7,70	0,15
Września	0,34	-0,24	3,70	0,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przechodząc do struktury demograficznej Gminy Nekla można zauważyć, że wyraźnie zmniejsza się w niej odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym (ludność w wieku 25-34 lat), czyli osób mogących stanowić główną siłę napędową jednostki samorządu terytorialnego. Dynamika spadku tego wskaźnika w latach 2016-2020 była na poziomie 90% – wynika z tego, że udział ludności w wieku kreatywnym spada, jednak wolniej niż ma to miejsce w stosunku do średniej powiatu i województwa. Mimo, iż dane są na ten moment zadowalające, należy zwrócić uwagę na wymiar długofalowy, w efekcie, którego zmniejszy się liczba osób aktywnych zawodowo, co może mieć negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy.

Odnosząc się do struktury ludności, konieczne jest również przeanalizowanie wskaźnika senioralnego obciążenia demograficznego przedstawiającego ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. W 2020 roku wskaźnik ten był niższy w Gminie (20,4) niż w powiecie (24,8) i niższy niż w województwie wielkopolskim (26,1), co jest sytuacją korzystną. Niepokoić może natomiast dynamika wzrostu, która wyniosła 125% i była wyższa niż w województwie (118%) i powiecie (118%). Świadczy to o szybko rosnącej liczbie seniorów, co w przyszłości spowoduje konieczność większego zapewnienia im odpowiedniej opieki oraz dostosowania infrastruktury i systemu usług społecznych.

Tab. 9. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Nekla w 2016 i 2020 roku na tle innych jednostek

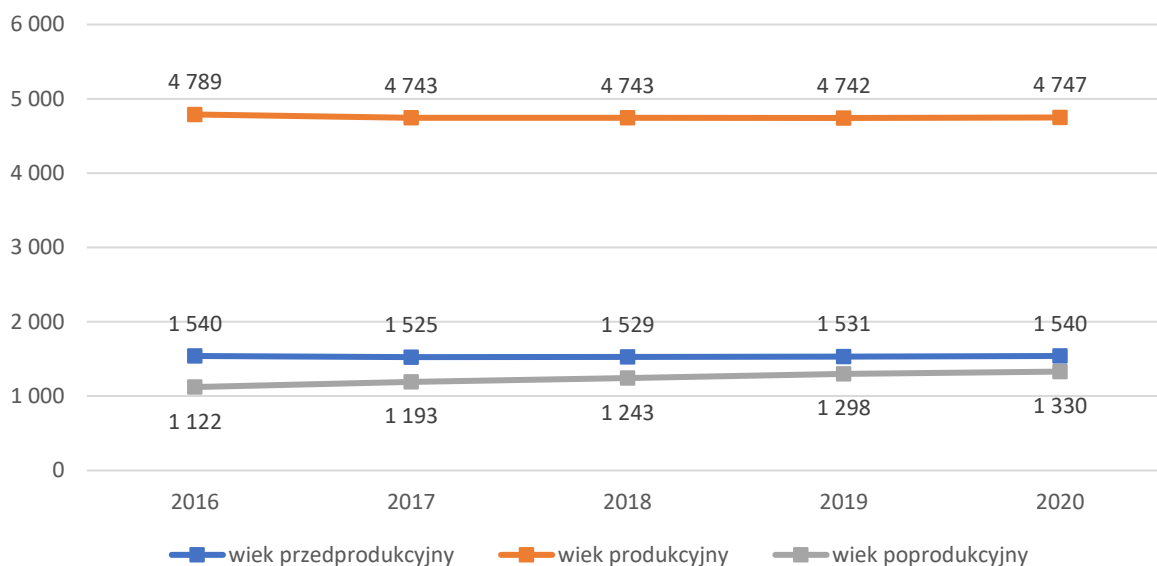
JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym ¹ (%)			senioralne obciążenie demograficzne ² (%)		
	2016	2020	dynamika	2016	2020	dynamika
woj. wielkopolskie	15,99	13,94	87%	22,10	26,10	118%
powiat wrzesiński	16,03	14,07	88%	21,10	24,80	118%
Nekla	15,90	14,36	90%	16,30	20,40	125%

¹ ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższej rycinie przedstawiono zmianę struktury ludności w Gminie Nekla na przestrzeni lat 2016-2020, poprzez graficzne zestawienie liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Wynika z niej, że liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie. Z kolei liczba ludności w wieku poprodukcyjnym corocznie rośnie.

Ryc. 22. Struktura ludności w Gminie Nekla w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i żłobki

Do form opieki nad dziećmi do lat 3 zalicza się żłobki oraz kluby dziecięce. Na terenie Gminy Nekla nie funkcjonują publiczne placówki tego typu.

Według rejestru Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej⁴ na terenie Gminy Nekla w 2021 r. funkcjonowała 1 niepubliczna placówka opieki dla dzieci w wieku do 3 lat – „Akademia Malucha”. Placówka działa w godzinach od 6.30 do 16:30. Liczba miejsc wynosi 20.

Tab. 10. Placówki opieki nad dziećmi w wieku 0-3 lata na terenie Gminy Nekla

L.p.	Nazwa placówki	Typ	Adres	Liczba miejsc
1.	„Akademia Malucha”	żłobek	ul. Dworcowa 33, Nekla	20

Źródło: <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow>

Dzieci powyżej 3 roku życia mają możliwość uczęszczania do przedszkoli publicznych. Na terenie Gminy Nekla funkcjonują 3 przedszkola publiczne, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nekla:

- Przedszkole Miś Uszatek w Nekli,
- Przedszkole w Zasutowie,

⁴ <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow>

- Przedszkole w Targowej Górze.

Ponadto w Gminie działają 2 przedszkola publiczne, ale są prowadzone przez organ inny niż JST.

Tab. 11. Przedszkola na terenie Gminy Nekla

Nazwa przedszkola/oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkole Miś Uszatek w Nekli	25	1	25	6.30 - 16.30
Przedszkole w Zasutowie	34	2	17	7.30 - 16.00
Przedszkole w Targowej Górze	27	2	13,5	7.00 - 16.00
Przedszkole Publiczne "Mali Einstein" w Nekli	115	5	23	6.30 - 17.30
"Akademia Talentów" Przedszkole Publiczne	132	6	22	6.30 - 17.30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Nekla.

W poniższej tabeli przedstawiono informacje o liczbie dzieci zamieszkujących Gminę Nekla, ale uczęszczających do przedszkola poza jej terenem oraz odwrotnie – o liczbie dzieci zamieszkujących inne gminy, ale zapisanych do placówki na obszarze Gminy Nekla. Liczby te ulegają niewielkim zmianom na przestrzeni lat. W roku szkolnym 2020/2021 13 dzieci będących mieszkańcami Gminy Nekla uczęszczało do przedszkoli na terenie gmin sąsiadujących, a 39 dzieci spoza Gminy dowożone były do placówek na jej obszarze. Corocznie zwiększa się miesięczny koszt utrzymania dziecka w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę Nekla. W 2020 roku kwota ta stanowiła 816,69zł i była o 145,32 zł większa niż w pierwszym badanym roku.

Tab. 12. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Nekla

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	20	13	11	14	13
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy (os.)	25	24	32	44	39
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę Nekla (zł)	671,37	628,26	827,82	709,62	816,69
Wysokość miesięcznej dotacji na 1 dziecko w przedszkolu publicznym prowadzonym przez inną niż JST osobę prawną (zł)	671,37	628,26	827,82	709,62	816,69

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Nekla.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1 930 i 2 445) oraz uchwałą nr XXXV/277/2018 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych i publicznych przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną lub fizyczną inną

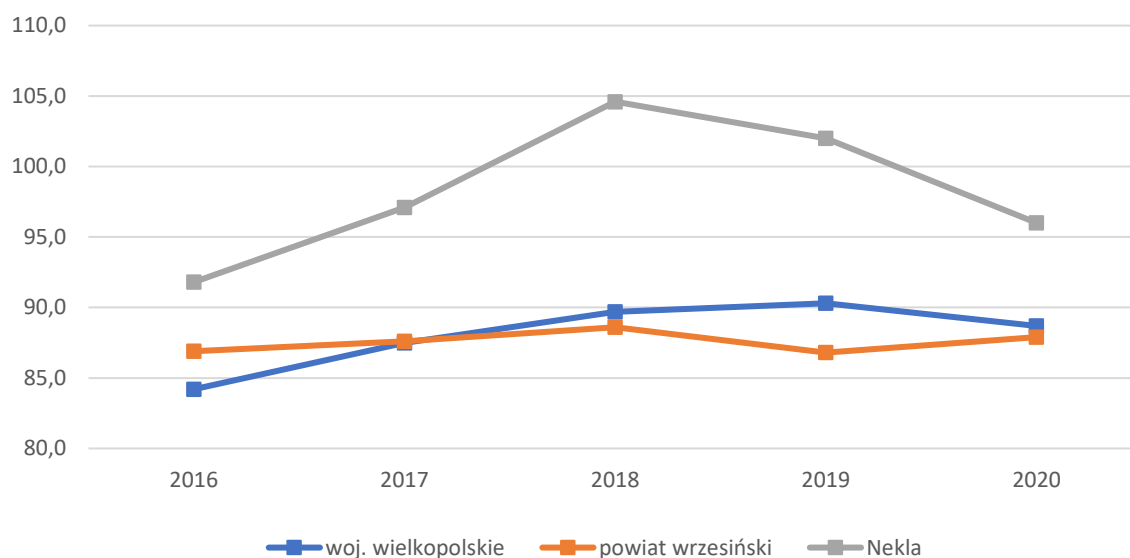
niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania oraz wykorzystania (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 2565, z 2019 r. poz. 6219), przedszkola publiczne prowadzone przez inne podmioty otrzymują z budżetu gminy dotację.

Tab. 13. Dotacje dla przedszkoli publicznych prowadzonych przez inne podmioty

Dotacja	2017	2018	2019	2020
	wykonanie (zł)			
	1 591 050,09	1 963 935,78	2 129 569,62	2 400 000,00

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2019/2020.

Uszczegółowieniem informacji dotyczących poziomu upowszechnienia opieki przedszkolnej na terenie Gminy jest poniższy wykres obrazujący kształtowanie się wskaźnika odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat będących mieszkańcami Gminy. Dane dla Gminy przedstawione zostały na tle powiatu i województwa. Zgodnie z analizą, na terenie Gminy Nekla wskaźnik ten ulega nieznacznym wahaniom utrzymując się jednak na bardzo podobnym poziomie, jednak wyższym w porównaniu do powiatu i województwa.

Ryc. 23. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Nekla w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Szkoły

Gmina Nekla była organem prowadzącym dla:

- Zespołu Szkół w Nekli, w skład którego wchodzi przedszkole „Miś Uszatek”, szkoła podstawowa i szkolne schronisko młodzieżowe w Nekieli;
- Zespołu Szkół w Targowej Górze, w skład którego wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa;

- Zespołu Szkół w Zasutowie, w skład którego wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa.

W szkołach podstawowych w roku 2020 uczyło się łącznie 718 dzieci, a średnia wielkość oddziału wynosiła 16,51. Największą szkołą podstawową na terenie Gminy jest Zespół Szkół w Nekli, do którego uczęszczało 508 uczniów w 26 oddziałach. W Zespole Szkół było zatrudnionych 56 nauczycieli na 54,92 etatu. Jest to również jedyna szkoła, która prowadzi zajęcia w zmianowym systemie pracy. Najmniejszą szkołą natomiast jest Zespół Szkół w Targowej Górcie, do którego uczęszczało 86 uczniów w 7 oddziałach.

Tab. 14. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Nekla

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy
Zespół Szkół w Nekli	508	26	19,54	54,92	tak
Zespół Szkół w Targowej Górcie	86	7	12,28	17,64	nie
Zespół Szkół w Zasutowie	124	7	17,71	17,71	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Nekla.

W tabeli poniżej zaprezentowany został stan bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych na terenie Gminy Nekla w roku szkolnym 2019/2020. Wskazać można, iż każda ze szkół miała dostęp do obiektów sportowych oraz do pracowni językowych. W każdej ze szkół funkcjonował monitoring, gabinet pielęgniarstwa, świetlica oraz był parking dla kadry i rodziców. Do użytku nauczycieli oraz uczniów w Zespole Szkół w Nekli udostępnionych zostało 51 komputerów oraz 32 projektorów multimedialnych, co stanowi 1 komputer na 16 uczniów oraz 1 projektor na 1 salę lekcyjną. W Zespole Szkół w Targowej Górcie było 29 komputerów i 14 projektorów, co stanowi 1 komputer na dwóch uczniów i 2 projektorów na 1 salę lekcyjną. Natomiast w Zespole Szkół w Zasutowie było 32 komputerów i 10 projektorów, co stanowiło 1 komputer na 4 uczniów i 2 projektorów na 1 salę lekcyjną.

Tab. 15. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Nekla

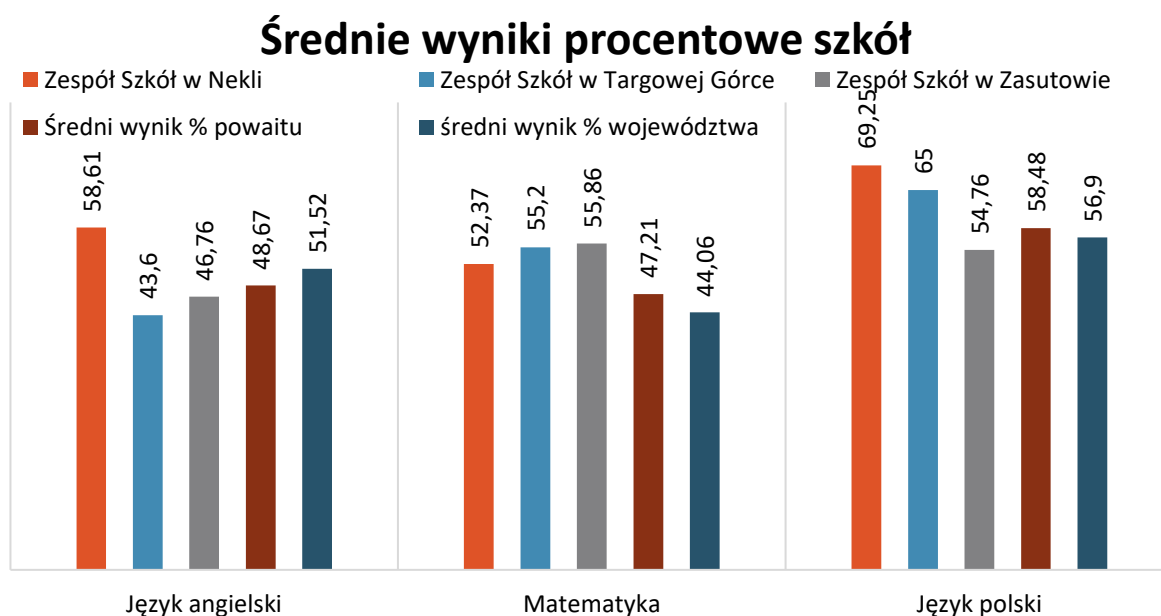
Nazwa szkoły:	Zespół Szkół w Nekli	Zespół Szkół w Targowej Górcie	Zespół Szkół w Zasutowie
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	31	11	12
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna i hala widowiskowo-sportowa (stan dobry)	sala gimnastyczna - stan dobry	hala sportowa - stan dobry
Pracownie językowe	tak	tak	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	tak	nie	nie
Komputery do użytku uczniów	51	29	32
Projektory multimedialne	32	14	10
Kamery - monitoring szkolny	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak	nie	tak

Świetlice	tak (6.45 - 16.15)	tak (6.30 - 8.45; 12.45 - 15.45)	tak (7.00 - 16.00)
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak	tak
Gabinet pielęgniarstwa	tak	tak	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Nekla.

We wszystkich szkołach na terenie gminy Nekla realizowane są zajęcia pozalekcyjne, m. in.: zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia o charakterze terapeutycznym, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedia, fakultety, przygotowanie do egzaminu, praca z uczniem zdolnym, koła zainteresowań, zajęcia sportowe, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna. W latach 2016-2020 wydatki przeznaczone na ten cel systematycznie rosły: z 249 532,33 zł w roku szkolnym 2016/2017 do 563 820,05 zł w 2019/2020. Ponadto w ramach świetlic środowiskowych funkcjonujących w Opatówku, Stępcinie oraz Targowej Górcie, realizowany jest program zajęć opiekuńczo-wychowawczych, m.in. pomoc dzieciom w nauce (na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nekla na lata 2018-2023). W latach 2016-2020 wydatki na w/w zajęcia rosły z 42 922,00 zł w 2016 roku do 67 560,00 zł w 2020 roku.

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Wyniki klas VIII szkół podstawowych z egzaminu na zakończenie szkoły podstawowej w roku szkolnym 2019/2020 obrazuje poniższe zestawienie. Ich analiza wskazuje, że poziom kształcenia ze wszystkich przedmiotów jest wyższy niż średnia wyznaczona dla powiatu wrzesińskiego i województwa wielkopolskiego.

Ryc. 24. Średnie wyniki procentowe egzaminu ósmoklasisty w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2019/2020

Źródło: OKE Poznań.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2016-2020. Można z niej wnioskować, że wydatki bieżące na oświatę co-rocennie wzrastały. Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (średnio 65,8% wydatków bieżących). Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 3,8-5,1 mln zł rocznie. Najwyższe wydatki majątkowe wystąpiły w 2019 roku (wynosiły ok. 450 tys. zł).

Tab. 16. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Nekla w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
WYDATKI OGÓŁEM	11 743 906,90	11 933 420,60	12 246 046,21	13 850 569,59	14 860 679,03
Wydatki bieżące, w tym:	11 532 274,91	11 901 420,60	12 246 046,21	13 397 556,45	14 695 708,64
<i>Wynagrodzenia i po- chodne</i>	7 696 739,08	7 796 906,51	8 008 190,76	8 904 802,54	9 589 387,62
<i>Pozostałe wydatki bie- żące</i>	3 835 535,83	4 104 514,09	4 237 855,45	4 492 753,91	5 106 321,02
Wydatki majątkowe	211 631,99	32 000,00	0,00	453 013,14	164 970,39
SUBWENCJA OŚWIA- TOWA	6 479 975,00	6 676 823,00	6 882 882,00	7 355 513,00	7 438 225,00
Różnica między subwen- cją oświatową a wydat- kami w dziale 801	5 263 931,90	5 256 597,60	5 363 164,21	6 495 056,59	7 422 454,03
Stopień pokrycia	55%	56%	56%	53%	50%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Nekla.

W tabeli można również zwrócić uwagę na poziom przyznanej subwencji oświatowej oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w Gminie. Wynika z niej, że subwencja oświatowa w żadnym z analizowanych lat nie pokrywała w całości wydatków na oświatę. Dodatkowo zauważalny jest również malejący stopień pokrycia wydatków subwencją, co oznacza, że coraz więcej wydatków oświatowych Gmina musi pokrywać z dochodów własnych. W 2016 roku wskaźnik ten wynosił 55%, a w roku 2020 zmniejszył się do 50%.

Kultura i sport

Wysoka jakość życia i zadowolenie mieszkańców wiąże się w dużej mierze w możliwościach zaspokojenia ich potrzeb w zakresie kultury, sportu i rekreacji. W związku z tym na terenie Gminy funkcjonują instytucje kulturalne, odbywają się także imprezy i wydarzenia w tym zakresie.

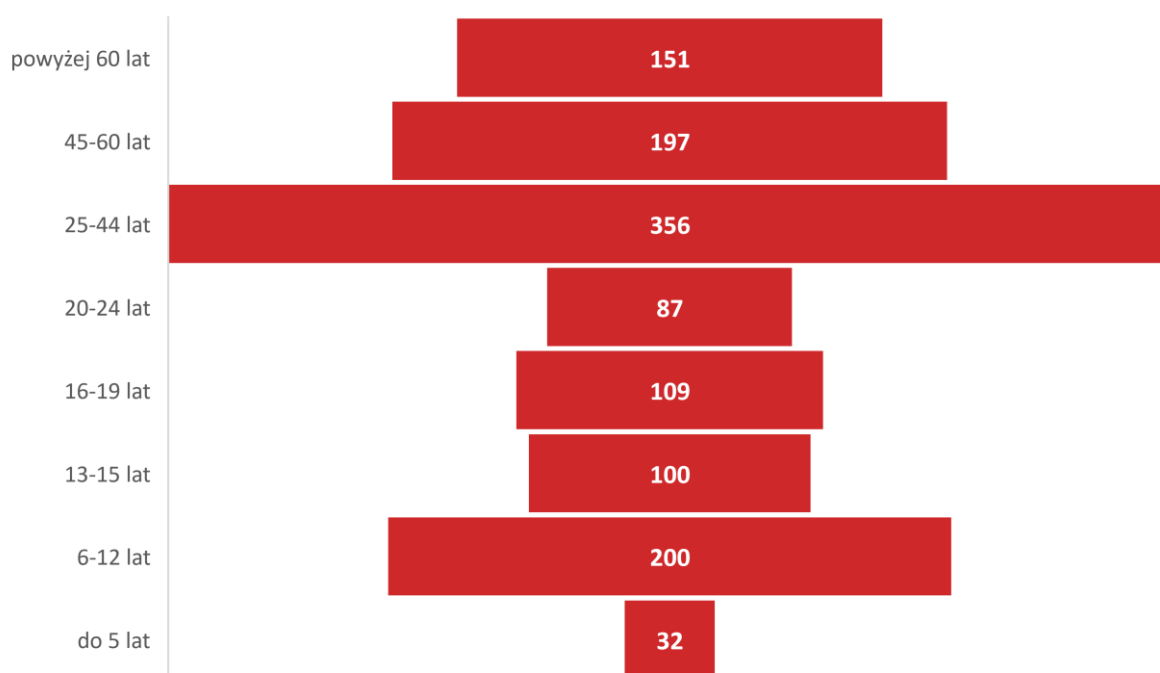
Gmina Nekla zleca realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym, które poprzez własne inicjatywy, jak również wspieranie działań podejmowanych przez samorząd, w istotny sposób wzbogacają działalność w zakresie kultury, kultury fizycznej i sportu.

Zadania realizowane przez kluby sportowe i stowarzyszenia, kierowane są do dzieci, młodzieży, dorosłych, jak i seniorów. Wśród kluczowych dyscyplin sportowych znajdują się m.in.: piłka nożna, piłka siatkowa, strzelectwo, badminton czy motocross.

Pula środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej, sukcesywnie wzrasta: 2016 r. – 72 000,00 zł; 2017 r. – 80 000,00 zł; 2018 r. – 95 000,00 zł; 2019 r. – 97 000,00 zł; 2020 r. – 99 500,00 zł.

Z kolei wydatki z budżetu gminy na realizację zadań publicznych w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego wyniosły: w 2016 r. – 30 000,00 zł; 2017 r. – 12 000,00 zł; 2018 r. – 19 000,00 zł; 2019 r. – 22 000,00 zł; 2020 r. – 12 000,00 zł. Udzielone organizacjom pozarządowym wsparcie umożliwiło zorganizowanie wielu wydarzeń kulturalnych, wystaw, warsztatów, wydanie publikacji.

Na terenie Gminy Nekla znajduje się Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Nekla z filią w Targowej Górcie. W zbiorze biblioteki na koniec 2020 roku znajdowało się 30 296 woluminów książek, w tym w bibliotece w Nekli 23 770, w filii w Targowej Górcie 6 526. Księgozbiór biblioteki jest stale aktualizowany, w roku 2020 zostało zakupionych 1 407 nowych pozycji. Biblioteka udostępnia swoje zbiory czytelnikom na miejscu oraz poprzez wypożyczanie książek na zewnątrz. W 2020 r. w bibliotece było zarejestrowanych 1 232 osób, które łącznie wypożyczyli 27 952 książek i czasopism.

Ryc. 25. Czytelnicy według kategorii wiekowych

Źródło: Raport o stanie Gminy za rok 2020.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Nekla oferuje m.in.:

- szeroki zbiór literatury beletrystycznej, popularno-naukowej oraz regionalnej (łącznie 30 296 woluminów),
- katalog on-line na stronie internetowej biblioteki, możliwość zdalnego rezerwowania i zamawiania książek,

- dostęp do LEGIMI – najpopularniejszej aplikacji zawierającej ponad 75 000 ebooków i audiobooków,
- 3 stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu, 3 tablety do zabaw i zajęć z dziećmi,
- 21 tytuły prasowe w czytelnicy,
- dostęp do ACADEMICA – cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek naukowych i czasopism,
- usługi w zakresie ksero, skanowania i wydruku,
- zbiór książek dla dzieci i młodzieży w języku angielskim,
- zbiór książek z serii DUŻE LITERY,
- organizacje teatrzyków dla dzieci przedszkolnych,
- organizacje lekcji bibliotecznych, zajęć literackich, warsztatów komiksu,
- organizacje akcji czytelniczych np. Mała Książka Wielki Człowiek, Przerwa na wspólne czytanie, Narodowe Czytanie,
- współprace z innymi bibliotekami i placówkami kulturalno-oświatowymi.

Działania na rzecz mieszkańców Gminy Nekla w zakresie kultury, promocji i sportu realizowane są zarówno przez Nekielski Ośrodek Kultury, jak i Referat Promocji, Kultury, Ochrony Zdrowia, Pożytku Publicznego i Sportu oraz Urząd Miasta i Gminy Nekla. Nekielski Ośrodek Kultury, zlokalizowany jest przy ul. Wiosny Ludów 2b w Nekli. Do dyspozycji użytkowników obiektu jest 6 sal: sesyjna, muzyczna, plastyczna, taneczna, konferencyjna oraz widowiskowa o łącznej powierzchni 622,64 m². Dodatkowo: biura, magazyny, pomieszczenie socjalne oraz szatnia o łącznej powierzchni 84,24 m². W Ośrodku w godzinach popołudniowych realizowane są spotkania, zebrania, szkolenia, przedsięwzięcia dla szkół i przedszkoli oraz zajęcia dla uczestników programu Senior+. Natomiast w godzinach popołudniowych, tj. 16:00–21:30 zajęcia artystyczne, plastyczne, naukowe, muzyczne, taneczne i sportowe oraz przedsięwzięcia kulturalne skierowane do mieszkańców Gminy Nekla. Ponadto odbywają się próby Orkiestry Dętej i grupy wokalne NOK Band. Organizowane są również zajęcia dla dzieci w czasie wakacji letnich oraz ferii zimowych, a także przedsięwzięcia kulturalne skierowane do różnych grup wiekowych, tj. koncerty, spektakle czy przedsięwzięcia realizowane z okazji różnych świąt.

Wśród najważniejszych wydarzeń kulturalnych i sportowych organizowanych na terenie Gminy Nekla integrujących jednocześnie różne grupy wiekowe wyróżnia się:

- Powitanie Lata – Wianki – koncerty gwiazd muzyki różnego rodzaju, konkurs na najpiękniejszy wianek, pochód z pochodniami i spektakularny pokaz sztucznych ogni;
- Festiwal Alternatywny Bash – dwudniowa bezpłatna impreza muzyczna (House Night, Rap Night), która gromadzi w jednym miejscu fanów z całej Wielkopolski - występują początkujący raperzy i znani artyści sceny muzycznej oraz znani z rozgłośni radiowych DJ'e;
- Dożynki;

- Kiermasz Bożonarodzeniowy z Mikołajkami oraz kiermasz Wielkanocny – podczas kiermaszów organizowany jest jarmark, na którym można zakupić lokalne produkty, organizowane są koncerty kolęd, a dla dzieci spektakle i animacje, prezenty dla najmłodszych;
- Rajd Rowerowy „Śladami Osadnictwa Olęderskiego” – bierze w nim udział ok. 700 fanów turystyki rowerowej z Nekli i okolic. Uczestnicy pokonują trasę część trasy będącej elementem Szlaku Rowerowego Osadnictwa Olęderskiego, który przebiega przez teren Gminy. Rajd kończy się wspólnym piknikiem w Hotelu Barczyzna Medical Spa w Barczyźnie;
- Nekielski Bieg Do Lata.

W 2020 roku ze względu na pandemię Gmina Nekla zorganizowała kilka akcji online:

- Nekielska Wiosna w Obiektywie – w ramach której należało w komentarzach na profilu Facebook publikować zdjęcia, przedstawiające jak piękna jest Gmina Nekla wiosną. Na uczestników akcji czekały ekologiczne torby promocyjne.
- Dzień Dziecka – na portalu społecznościowym Facebook została ogłoszona akcja pn. „Wymarzony dzień dziecka”, która polegała na wykonaniu pracy plastycznej dowolną techniką na w/w temat. Akcja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, każdy z uczestników otrzymał gminny gadżet w postaci worko-plecaka.
- Międzynarodowy Dzień Kawy – 29 września 2020 roku z okazji Międzynarodowego Dnia Kawy dla mieszkańców Gminy Nekla zostało przygotowane zadanie polegające na pokazaniu najpiękniejszego kawowego wspomnienia i udostępnieniu w komentarzu na nekielskim profilu na facebook’u. Do zdobycia były zestawy składające się z Kawy Nekielskiej i gminnego kubka.
- Nekielska Kartka Świąteczna – akcja dla dzieci, zadanie polegało na wykonaniu świątecznej kartki (dowolną techniką i z użyciem dowolnych materiałów). Przesyłkę ze świątecznymi upominkami od Gminy Nekla otrzymał każdy, kto wziął udział. Dodatkowo wśród uczestników zostało rozlosowanych 5 świątecznych zestawów kreatywnych.

Istotną formą promocji Gminy są gadżety promocyjne, które są udostępniane organizatorom imprez, odbywających się pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Nekla (np. zawody sportowe, konkursy, akcje realizowane przez koła i stowarzyszenia), stanowiące również produkt lokalny Gminy. Są to m.in.:

- Nekielska Kawa (niedostępna na rynku mieszanka kaw, wypalana i skomponowana specjalnie dla gminy – produkt Palarni Kawy Astra znajdującej się na terenie Gminy);
- Nekielska herbata (słoiczek stylizowany na podobieństwo kawy - produkt Palarni Kawy Astra, znajdującej się na terenie Gminy);
- miód (otrzymywany od Koła Pszczelarzy w Nekli, w słoiczku stylizowanym jak kawa i herbata);
- leżaki (nowe, wykorzystywane zarówno na nagrody, jak i z przeznaczeniem na widowiska plenerowe, tj. kino plenerowe, spektakle czy koncerty plenerowe);

- body dla dzieci (body z herbem Gminy Nekla, przesyłane wraz z listem gratulacyjnym do nowonarodzonych dzieci z Gminy Nekla);
- Gra Memory (układanka dla dzieci, młodzieży i dorosłych stworzona ze zdjęć wykonanych przez mieszkańców w ramach konkursu fotograficznego);
- kolorowanka (produkt dla dzieci, z obrazkami do kolorowania oraz opisem imprez i uroczystości charakterystycznych dla Gminy Nekla).

W zależności od kategorii wiekowej, rodzaju oraz rangi wydarzenia, referat promocji przygotowuje zestawy gadżetów, wśród których znajdują się również: torby ekologiczne, workopelcaki, kubki eco, kubki porcelanowe, bidony, parasole, notesy, długopisy, smycze, znaczki, pendrive, zestawy piśmiennicze, sakwy rowerowe, kominy, ekologiczne pudełka na jabłka, Nekielskie krówki, publikacje – wszystkie produkty są znakowane.

Gmina wydaje „Przegląd Nekielski”. To bezpłatny biuletyn informacji publicznej Gminy Nekla, wydawany nieprzerwanie od 1990 r. Miesięcznik zwyczajowo udostępniany jest mieszkańcom w wersji papierowej oraz elektronicznej. Miesięcznik jest jedną z dróg dotarcia do mieszkańców Gminy z najważniejszymi komunikatami i informacjami. Na łamach „Przeglądu Nekielskiego” publikowane są również zapowiedzi i relacje z prowadzonych inwestycji, wydarzeń kulturalnych i promocyjnych czy z działalności gminnych szkół i przedszkoli czy organizacji pozarządowych. Składem, opracowaniem graficznym i korektą tekstu zajmują się pracownicy urzędu. Druk zlecający jest drukarni. Każdy numer drukowany jest w ilości 1 800 sztuk, ma 28-32 strony.

W Gminie Nekla znajdują się obiekty sportowe zadane, tj. hala widowiskowo-sportowa i sala gimnastyczna przy ZS w Nekli, sala gimnastyczna przy ZS w Targowej Górcie, sala gimnastyczna przy ZS w Zasutowie, a także obiekty znajdujące się na wolnym powietrzu. Do najważniejszych należą: gminny stadion sportowy w Nekli, stadion lekkoatletyczny przy ZS w Nekli (boisko do piłki nożnej i biegania), kompleksy boisk wielofunkcyjnych i miejsc rekreacji przy ZS w Nekli, Targowej Górcie, Zasutowie a także w Podstolicach i przy ul. Dąbrowskiego w Nekli, tor motocrossowy w Opatówku.

W 13 sołectwach znajdują się miejsca rekreacji, wyposażone w urządzenia placu zabaw, fitnessy, altany, grille. Miejsca te wykorzystywane są przez mieszkańców do wypoczynku i spotkań – stanowią alternatywę dla świetlicy wiejskiej. W pozostałych 2 sołectwach nie zostały utworzone takie miejsca ze względu na brak działki gminnej do przeznaczenia na ten cel.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Na terenie Gminy Nekla funkcjonują dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Obie jednostki ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym i jako takie spełniają wymagania

sprzętowe określone w normatywach wyposażenia jednostek OSP. Strażacy OSP Nekla i Targowa Górka posiadają właściwe wykształcenie do prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczych: wśród druhów są dowódcy, operatorzy sprzętu ratowniczego, kierowcy, ratownicy medyczni, ratownicy techniczni, przeszkoleni w zakresie współpracy z LPR. Położenie Gminy Nekla, duże kompleksy leśne Nadleśnictwa Czarniejewo, przebiegająca autostrada A2, droga krajowa nr 92 i linia kolejowa powodują, że jednostki dysponowane są do zdarzeń nie tylko na terenie powiatu wrzesińskiego, ale również gmin sąsiednich z powiatu poznańskiego, gnieźnieńskiego i średzkiego. W 2020 r. OSP Nekla dysponowana była do 76 zdarzeń, a OSP Targowa Górka do 22. Coraz częściej jednostki dysponowane są do likwidacji skutków awarii spowodowanych ekstremalnymi zjawiskami atmosferycznymi. Infrastruktura użytkowana przez jednostki, dzięki systematycznym działaniom inwestycyjnym i modernizacyjnym, jest w dobrym stanie technicznym. Jednostki posiadają również dobre wyposażenie, jednakże mając na uwadze bezpieczeństwo druhów oraz rosnącą liczbę zdarzeń, czynione są starania na rzecz ciągłej poprawy zdolności operacyjnych jednostek poprzez doposażanie w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych oraz usuwania skutków awarii i katastrof naturalnych, a także uczestnictwo w szkoleniach.

Tab. 17. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Nekla

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
OSP Nekla	Nekla, Powstańców Wlkp. 3	tak
OSP Targowa Górka	Targowa Górka, ul. Średzka 9	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Nekla.

Zaangażowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z Nekli i Targowej Górki w działania polegające na zabezpieczeniu imprez sportowo – kulturalnych, realizowanych przez gminę Nekla, jest niezbędnym elementem w organizacji powyższych przedsięwzięć. Powitanie Lata – Wianki, Rajd Rowerowy „Śladami osadnictwa olęderskiego” czy Nekielski Bieg do Lata, to tylko niektóre z imprez gminnych, podczas których OSP gwarantują wsparcie organizacyjne, kadrowe i merytoryczne.

Członkowie jednostek OSP biorą czynny udział w uroczystościach patriotycznych, gminnych, religijnych i innych o podniosłym charakterze, uświetniając swoją obecnością te wydarzenia.

Na terenie Gminy, przy ulicy Dworcowej 8 w Nekli, zlokalizowany jest Posterunek Policji, który obsługuje czterech funkcjonariuszy. Dyżury pełnione są w Posterunku Policji w Nekli w każdy roboczy poniedziałek w godzinach 15:30 do 17:30 oraz w każdy czwartek od godziny 7:30 do 9:30.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring. Punkty monitoringu znajdują się w Nekli przy Urzędzie Miasta i Gminy Nekla, Referacie Promocji, Kultury i Pożytku Publicznego, Referacie Gospodarki Komunalnej, miejscu rekreacji przy fontannie, pałacu i wozowni, miejscu rekreacji przy ul. Kosińskiego,

Rynku, Bibliotece Publicznej, targowisku, kładce nad drogą krajową nr 92, skrzyżowaniu przy ul. Zawodzie/Dworcowa, miejscu rekreacji przy ul. Sikorskiego, boisku Płomienia oraz przy Świątlicy w Stępcinie, przy Schronisku Młodzieżowy w Nekieli i miejscu rekreacji w Podstolicach przy ul. Kasztanowej. Łącznie zamontowane są 83 kamery (64 kamer zewnętrznych i 19 kamer wewnętrznych).

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Do najważniejszych partnerów społecznych, gospodarczych i kulturalnych Gminy Nekla należy:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Nekli,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Targowej Górze,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Nekli,
- Nekielskie Towarzystwo „Amazonki”,
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło nr 3 w Nekli,
- Nekielskie Stowarzyszenie Kulturalne,
- GKS Płomień Nekla,
- Klub Honorowych Dawców Krwi PCK,
- Klub Motorowy MKS Nekla,
- Koło Pszczelarzy w Nekli,
- Stowarzyszenie Strzelecko - Rekreacyjne Ogończyk,
- UKS „Płomyk”,
- Klub Miłośników Syren i Warszaw,
- UKS Milesza Targowa Górka,
- Stowarzyszenie Miłośników Gierłatowa,
- Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”,
- Stowarzyszenie „Zakątek Weteranów”.

Na terenie Gminy Nekla działają również Koła Gospodyń Wiejskich: w Barczyźnie, Gąsiorowie, Nekieli i Targowej Górze.

Gmina współpracuje z organizacjami poprzez:

- udostępnianie oraz przygotowanie obiektów gminnych – Gmina posiada bogate zaplecze lokalowe, co pozwala organizacjom, na korzystanie z obiektów gminnych podczas regularnych oraz okazjonalnych spotkań, przedsięwzięć kulturalnych, zebrań, itp.;
- zabezpieczenie techniczne realizowanych przedsięwzięć – w odpowiedzi na potrzeby organizacji, które polegają najczęściej na nagłośnieniu, jak również obsłudze sprzętu

multimedialnego. Z takiego zakresu pomocy organizacje mogą korzystać podczas: spotkań autorskich, zebrań, jubileuszy, uroczystości patriotycznych, wydarzeń kulturalno-rozrywkowych, turniejów i zawodów sportowych, pikników, debat, wydarzeń religijnych;

- przygotowywanie i wykonywanie zaproszeń, plakatów, podziękowań i gratulacji, prezentacji multimedialnych – Referat Promocji, Kultury, Sportu, Zdrowia i Pożytku Publicznego w ramach swoich działań wykonuje projekty graficzne plakatów, zaproszeń, podziękowań i listów gratulacyjnych. Przy okazji organizacji większych przedsięwzięć wykonywane są również prezentacje multimedialne czy wystawy fotograficzne;
- pomoc w składaniu zamówień na puchary, nagrody, gadżety, itd. – pomoc mailowa, telefoniczna, pomoc w wyborze nagród;
- relacje fotograficzne z przedsięwzięć realizowanych przez stowarzyszenia – przy okazji uczestniczenia w przedsięwzięciach realizowanych przez organizacje, pracownicy referatu wykonują relacje fotograficzne z ww. przedsięwzięć;
- wsparcie organizacyjne, m.in. pomoc administracyjna, udostępnianie materiałów i urządzeń na potrzeby stowarzyszeń – polegające na przepisywaniu tekstów, korekcie materiałów, skanowaniu, kserowaniu, wysyłaniu maili;
- pomoc w zakresie publikowania informacji w prasie lokalnej i Internecie oraz promowanie działań realizowanych przez stowarzyszenia – dotycząca rozpowszechniania informacji/plakatów/ogłoszeń dotyczących planowanych przedsięwzięć, jak i relacji po ich zakończeniu. Informacje zamieszczane są w Przeglądzie Nekielskim, na stronie Gminy, jak również na Facebooku;
- konsultacje merytoryczne przed złożeniem ofert oraz sprawozdań, jak również w trakcie realizacji zadań publicznych – każda z organizacji pozarządowych, biorąca udział w otwartym konkursie ofert, może korzystać z pomocy pracownika urzędu, który objaśnia, jak poprawnie wypełniać poszczególne punkty oferty/sprawozdania. Na bieżąco członkom stowarzyszeń udzielane są informacje na temat najważniejszych terminów w ofercie, umowie i sprawozdaniu;
- obejmowanie patronatem Burmistrza Gminy przedsięwzięć realizowanych przez organizacje – poza finansową formą współpracy, stowarzyszenia mogą liczyć na pozafinansowe wsparcie w ramach patronatu Burmistrza obejmuje promocję wydarzeń na stronie internetowej www.nekla.eu, portalach społecznościowych i w Przeglądzie Nekielskim, projekt i druk plakatów i ulotek, udostępnienie gadżetów promocyjnych, itp.;

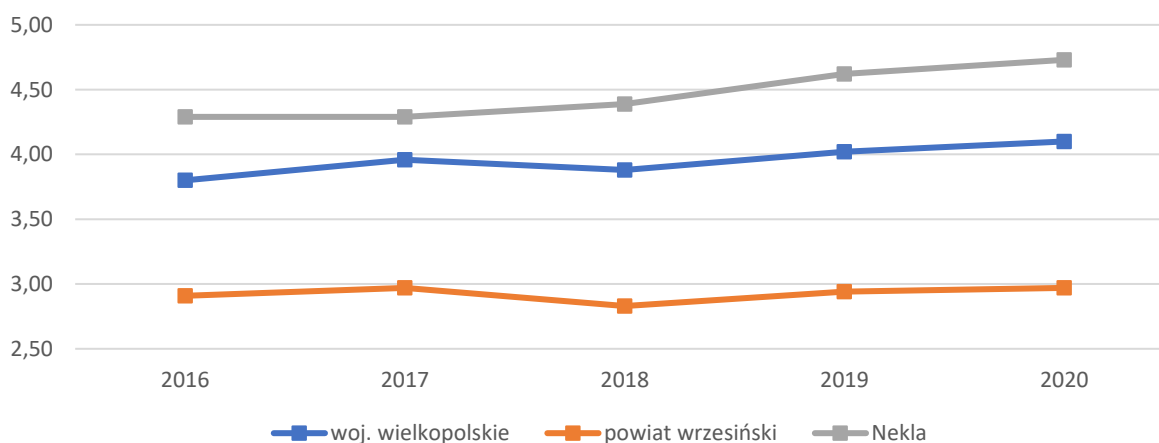
Wzajemne promowanie Gminy Nekla oraz organizacji pozarządowych i współpraca w tworzeniu ich pozytywnego wizerunku. Organizacje pozarządowe przyczyniają się do promocji Nekli poprzez udział w wydarzeniach własnych gminy oraz informowanie o otrzymanych dotacjach w ramach otwartego konkursu ofert. Z drugiej strony Gmina Nekla promuje stowarzyszenia poprzez udostępnianie informacji o wydarzeniu danej organizacji, publikując plakaty, artykuły i relacje fotograficzne.

Organizacje pozarządowe są ważnym partnerem Gminy Nekla, a ich działalność znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców gminy. Gmina współpracuje z organizacjami, zlecając im realizację zadań własnych z przekonaniem, że znając potrzeby społeczności lokalnej mogą działać skuteczniej i efektywniej w różnych obszarach życia społecznego. Zadania adresowane były do różnych grup społecznych. Nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, poprawy jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia im przyjaznej i otwartej przestrzeni sprzyjającej podejmowaniu działań odpowiadających na faktyczne potrzeby społeczności lokalnej.

Zadania do realizacji w ramach otwartych konkursów ofert w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; ochrony i promocji zdrowia oraz w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego na terenie Gminy Nekla w latach 2016 – 2020, kształtują się następująco:

- 2016 r. – 110 000,00 zł,
- 2017 r. – 97 000,00 zł,
- 2018 r. – 120 000,00 zł,
- 2019 r. – 135 000,00 zł,
- 2020 r. – 133 500,00 zł.

O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Zestawiając ten wskaźnik dla Gminy Nekla, powiatu wrzesińskiego i województwa wielkopolskiego zauważyć można, iż charakteryzuje się on tendencją wzrostową na przestrzeni analizowanych lat. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, iż wskaźnik ten jest najwyższy dla Gminy, wśród porównywanych jednostek.

Ryc. 26. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Nekla na tle porównywanych jednostek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ponadto Gmina jest członkiem stowarzyszeń i związków gminnych m.in. takich jak:

- Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych – działania edukacyjno-doradcze oraz informacyjno-wydawnicze skierowane do pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy Nekla;
- Stowarzyszenie Samorządowe A-2 Wielkopolska – działania ukierunkowane na rozwój i promocję Gminy Nekla jako terenu leżącego przy autostradzie;
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej – działania na rzecz obszarów wiejskich;
- Związek Międzygminny „Schronisko dla Zwierząt – SCHRONISKO” z siedzibą w Kostrzynie – prowadzenie schroniska dla zwierząt w Skałowie (zapewnienie opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Nekla);
- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski – działania na rzecz rozwoju Gminy;
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Z Nami Warto” z siedzibą we Wrześni – działania na rzecz rozwoju i promocji obszarów wiejskich, a także aktywizowania mieszkańców wsi.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Mieszkańcy Gminy Nekla w zakresie ochrony zdrowia mogą korzystać z usług świadczonych przez Przychodnię Zespołu Lekarza Rodzinnego „AMICOR” działającą przy ulicy Poznańskiej 33 w Nekli od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 18:00. Przychodnia rodzinna posiada gabinet lekarza rodzinnego, gabinet pielęgniarki środowiskowej, gabinet położnej środowiskowej oraz gabinet zabiegowy. Przychodnia świadczy bezpłatne usługi medyczne w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia dla pacjentów, którzy złożyli deklarację wyboru lekarza, pielęgniarki środowiskowej, położnej środowiskowej do placówki.

Mieszkańcy Gminy z opieki szpitalnej korzystają w Szpitalu Powiatowym we Wrześni ul. Słowackiego 2. Szpital zlokalizowany jest od Gminy Nekla ok. 13 km (ok. 15 min jazdy samochodem).

Na terenie Gminy działają dwie apteki:

- apteka Medica ul. Rynek 20/21, Nekla – czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 20:00 raz w sobotę w godzinach od 8:00 do 15:00;
- apteka Betula ul. Chopina 43A, Nekla – czynna od poniedziałku do soboty w godzinach od 8:30 do 18:30.

Gmina współpracuje z innymi podmiotami w zakresie programów profilaktycznych:

- OPEN, LARGO – badania mammograficzne,
- SKN ONKOMA – Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka w edycji 2020/2021.

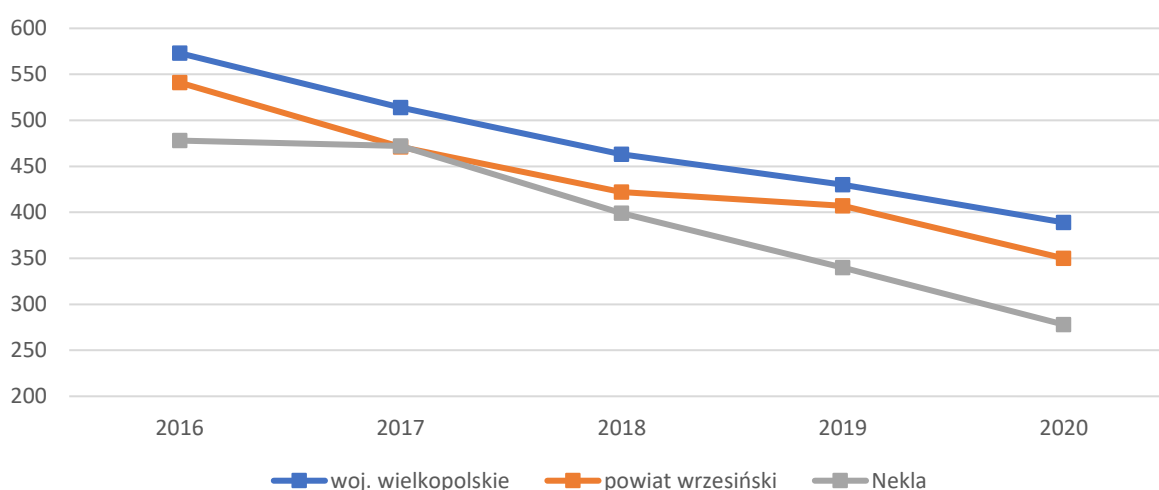
Ponadto Gmina Nekla zleca organizacjom pozarządowym do realizacji zadania publiczne, których celem jest szeroko rozumiana ochrona i promocja zdrowia. W rezultacie ze środków budżetu gminy prowadzone były bezpłatne badania profilaktyczne oraz diagnostyczne dzieci i młodzieży w kierunku wykluczenia wystąpienia wybranych chorób: w 2019 r. za kwotę 8 000,00 zł oraz w 2020 r. za kwotę 8 890,00 zł.

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Nekla odpowiedzialny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nekli.

MGOPS realizuje zadania, które zostały określone w art. 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2 268 z późn. zm.). Do zadań tych należy:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- praca socjalna;
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Na poniższej rycinie przedstawiono kształtowanie się wskaźnika liczby osób będących beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Gminie Nekla, powiecie wrzesińskim i województwie wielkopolskim. Zauważyć należy, iż liczba beneficjentów corocznie spada i jest to sytuacja charakterystyczna dla całego kraju. Dla Gminy Nekla wskaźnik ten w analizowanych latach był niższy niż w województwie i w powiecie.

Ryc. 27. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Nekla na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

MGOPS jest również koordynatorem działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Nekla na lata 2018-2023. Dokument określa założenia polityki społecznej Gminy i opiera się na następujących celach strategicznych: zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom Gminy; wzmacnianie potencjału rodzin w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego; zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia; wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym; przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu; przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom; rozwój kapitału społecznego i ludzkiego. Strategia stanowi swego rodzaju mapę drogową do konstruowania szczegółowych programów i projektów realizowanych w sferze społecznej.

Na terenie Gminy w ramach Programu Wieloletniego „SENIOR+” na lata 2015-2020 utworzony został Klub „Senior+”, do którego mogą uczęszczać osoby w wieku 60+, kobiety i mężczyźni zamieszkujący Gminę Nekla. Celem klubu jest przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych, rozwijanie ich sprawności psychofizycznej oraz wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz prowadzeniu samodzielnego życia. Klub Senior+ zrzesza 30 pełnoprawnych członków oraz 5 osób wpisanych na tzw. listę rezerwową. Mimo zakończenia Programu Wieloletniego „SENIOR+” na lata 2015-2020, Klub Seniora funkcjonował po 2020 roku.

Ze względu na COVID Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Chorób Układu Moczowo - Płciowego Mężczyzn w Województwie Wielkopolskim (wykonawca OPEN) oraz Program profilaktyczny schorzeń układu oddechowego dla mieszkańców gmin Województwa Wielkopolskiego (wykonawca - Wojewódzki Specjalistyczny ZOZ Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy) zostały odroczone.

Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym Gminy oraz kryteria przyznawania mieszkania komunalnego oparte są na uchwale nr VII/38/2011 Rady Miejskiej Gminy Nekla z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie: zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nekla. W 2020 roku w zasobie Gminy znajdowało się 25 mieszkań komunalnych oraz jedno mieszkanie socjalne.

Umowy najmu lokalu mogą być zawarte z osobami, które spełnią warunek:

- Lokal socjalny może być oddany w najem osobom, których średni miesięczny dochód w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia lub aktualizacji wniosku zgodnie z § 24 ust. 4 uchwały nie przekracza 70% najniższej emerytury w gospodarstwach jednoosobowych, a w gospodarstwach wieloosobowych 60% najniższej emerytury;
- Zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony przysługuje osobom, których średni miesięczny dochód w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia lub aktualizacji

wniosku zgodnie z §24 ust. 4 uchwały nie przekracza 200% najniższej emerytury w gospodarstwach jednoosobowych a w gospodarstwach wieloosobowych 170% najniższej emerytury.

Tab. 18. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Nekla w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkań komunalnych	29	28	26	26	25
Liczba mieszkań socjalnych	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Nekla.

W latach 2016-2020 liczba osób spełniających wymagane kryteria, oczekujących na mieszkanie komunalne/socjalne wynosiła odpowiednio:

- 2016 rok – brak osób,
- 2017 rok – 2 osoby,
- 2018 rok – 5 osób,
- 2019 rok – 5 osób,
- 2020 rok – 6 osób.

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Nekla na lata 2022-2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa, a wyniki będą prezentowane w formie zbiorczej.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi będą pomocne przy formułowaniu kierunków rozwoju Gminy Nekla do 2030 roku.

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Dostęp do żłobków?						
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?						
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (współpraca z organizacjami zrzeszającymi seniorów)						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych publicznych przez Urząd Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						

Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług komercyjnych na terenie Gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?						
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						
Środowisko i przestrzeń						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Dostęp sieci wodociągowej?						
Dostęp sieci kanalizacyjnej?						
Dostęp sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka, sport i rekreacja						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						

Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wypożyczenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci i młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie sportu?						
Edukacja						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji?						
Kultura						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)						
Działalność domu kultury i biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						
Współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w Nekli
 - ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
 - ☐ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego między gminami
 - ☐ budowa ścieżek pieszo-rowerowych
 - ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
 - ☐ rozwój infrastruktury sportowej/rekreacyjnej
 - ☐ budowa sieci wodociągowej
 - ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej
 - ☐ rozwój sieci gazowej
 - ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
 - ☐ rozwój przedsiębiorczości
 - ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
 - ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
 - ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
 - ☐ stworzenie dodatkowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
 - ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
 - ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
 - ☐ zmniejszenie bezrobocia
 - ☐ promocja gminy
 - ☐ inwestycje w rozwój turystyki
 - ☐ zagospodarowanie przestrzeni publicznych (tereny zielone)
 - ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
 - ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
 - ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
 - ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
 - ☐ rozwój kultury
 - ☐ aktywizacja osób starszych
 - ☐ inne (*jakie?*)
-

Część III:

1. Proszę o uzasadnienie wyboru aspektów zaznaczonych w części II ankiety.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
- ☐ 18-25 lat
- ☐ 26-35 lat
- ☐ 36-45 lat
- ☐ 46-55 lat
- ☐ 56-65 lat
- ☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student
- ☐ rolnik ☐ przedsiębiorca
- ☐ osoba pracująca
- ☐ osoba bezrobotna
- ☐ emeryt / rencista
- ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem miasta
- ☐ jestem mieszkańcem wsi
- ☐ nie jestem mieszkańcem gminy

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL STRATEGICZNY I: Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Nekla dzięki rozwiniętej infrastrukturze, zapewniającej bezpieczeństwo, ochronę środowiska i spójność przestrzenną						
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
I.1. Podniesienie jakości infrastruktury technicznej	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa drogowego dzięki rozwiniętej infrastrukturze drogowej, uzupełnionej o chodniki, odpowiednie oświetlenie, sygnalizację świetlną, oznaczenia drogowe, itp.	<ul style="list-style-type: none"> • długość wyremontowanych dróg (km), • długość wybudowanych chodników (km), • liczba zamontowanych punktów oświetlenia (szt.), • liczba zamontowanych punktów sygnalizacji świetlnej i oznaczeń drogowych (szt.), 				
	Współpraca z Powiatem Wrzesińskim w zakresie rozbudowy sieci ścieżek rowerowych łączących gminne miejscowości jako alternatywa do transportu samochodowego	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanych ścieżek rowerowych (szt.), 				
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i rozwój usług świadczonych na jej bazie	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej (km), • długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km), • udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej (%), 				

		<ul style="list-style-type: none"> • udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej (%), 				
	Współpraca z operatorami i umożliwienie rozwoju wysokiej jakości Internetu bezprzewodowego na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej sieci światłowodowej (km), • długość wybudowanej sieci szerokopasmowej (km), • średnia prędkość łącza (Gb/s), 				
I.2. Poprawa spójności przestrzennej i dostępności komunikacyjnej	Współpraca z operatorami w zakresie rozwoju sieci gazowej na terenie Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej sieci gazowej (km), • udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej (szt.), 				
	Kontynuacja wsparcia i zachęcanie mieszkańców do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	• liczba gospodarstw domowych wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków (szt.),				
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury melioracji szczegółowej oraz wspierane małej retencji wodnej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba działających urządzeń melioracyjnych (szt.), • liczba obiektów małej retencji wodnej (szt.). 				
	Dbłość o ład przestrzenny poprzez opracowywanie i aktualizację miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP)	<ul style="list-style-type: none"> • liczba obowiązujących MPZP (szt.), • udział powierzchni Gminy objętej MPZP (%), 				
	Podniesienie poziomu estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych m.in. poprzez remonty budynków, utrzymanie zieleni	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wyremontowanych budynków (szt.), • liczba istniejących barier przestrzennych (szt.), 				

	Rewitalizacja i rewaloryzacja obszarów zdegradowanych oraz zespołu pałacowo-parkowego w Nekli	<ul style="list-style-type: none"> • liczba obiektów poddanych rewitalizacji/rewaloryzacji (szt.), • powierzchnia terenów poddanych rewitalizacji/rewaloryzacji (ha), 				
	Współpraca z Powiatem Wrzesińskim, Zarządem Dróg Wojewódzkich i Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie rozbudowy i modernizacji dróg o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym przebiegających przez teren Gminy Nekla	<ul style="list-style-type: none"> • długość wyremontowanych dróg powiatowych (km), • długość wyremontowanych dróg wojewódzkich (km), • długość wyremontowanych dróg krajowych (km), 				
	Poszerzenie oferty komunikacji publicznej, w tym przejęcie terenu od PKP celem utworzenia centrum przesiadkowego	<ul style="list-style-type: none"> • dobową liczbą połączeń międzygminnych (szt.), • liczbą środków transportu komunikacji publicznej oferowana na terenie Gminy (szt.). 				
I.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego	Wspieranie działań na rzecz ograniczenia emisji CO2 i innych zanieczyszczeń powietrza, w tym m.in. wymiana kotłów grzewczych, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wymienionych kotłów grzewczych na niskoemisyjne (szt.), • liczba budynków poddanych termomodernizacji (szt.), • poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM2,5 (µm), 				
	Rozwój odnawialnych źródeł energii	<ul style="list-style-type: none"> • ilość energii wyprodukowanej przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii (J), 				
	Kształtowanie proekologicznych postaw wśród mieszkańców i zwiększanie ich świadomości ekologicznej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt.), 				
	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności poprzez promowanie selektywnej zbiórki odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie odpadów (%), • liczba zorganizowanych akcji proekologicznych np. Sprzątanie Świata (szt.), 				
	Zachowanie obszarów chronionych, terenów cennych przyrodniczo i terenów zieleni	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia terenów chronionych (ha), 				

		• powierzchnia terenów zieleni na terenie Gminy (ha),				
	Podjęmowanie działań adaptacji do zmian klimatu, w tym zapobieganie skutkom powodzi oraz suszy	• liczba podjętych działań (szt.).				

CEL STRATEGICZNY II: Rozwój gospodarczy wzmacniający konkurencyjność w regionie						
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
II.1 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w adaptacji do zmian społeczno-gospodarczych i środowiskowych oraz z przezwyciężaniu kryzysu gospodarczego	• liczba wyrejestrowanych z rejestru REGON podmiotów gospodarczych (szt.),				
	Rozwój uzbrojonych obszarów inwestycyjnych wzdłuż drogi krajowej nr 92 i linii kolejowej oraz ich promocja	• powierzchnia wyznaczonych terenów inwestycyjnych (ha),				
	Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy, w tym zachęty dla inwestorów w postaci ulg i zwolnień z podatków	• kwota udzielonych ulg i zwolnień (zł), • liczba przedsiębiorstw korzystających z ulg i zwolnień (szt.),				
	Wsparcie okołorolniczych działalności gospodarczych i promocja nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa	• liczba akcji promujących rolnictwo ekologiczne (szt.), • liczba podjętych inicjatyw w zakresie wsparcia okołorolniczych działalności gospodarczych (szt.).				
II.2. Podniesienie znaczenia turystyki i rekreacji	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o nowe obiekty skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży (Skate Park, ścianka wspinaczkowa, itp.)	• liczba nowopowstałych obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie Gminy (szt.).				

w gospodarce Gminy	Utrzymanie i bieżąca modernizacja istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba obiektów sportowych poddana modernizacji (szt.), • liczba obiektów rekreacyjnych poddanych modernizacji (szt.), 				
	Rozwój turystyki jednodniowej w oparciu o szlak Osadnictwa Olęderskiego, gminne zabytki oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • liczba atrakcji turystycznych (szt.), • liczba obiektów gastronomicznych (szt.), 				
	Rozwój miejsc wypoczynku, ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich	• liczba miejsc wypoczynku na terenie Gminy (szt.),				
II.3. Wzmocnienie działań promocyjnych	Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać	• liczba pojętych inicjatyw w zakresie kształtowania pozytywnego wizerunku Gminy (szt.),				
	Promocja produktów lokalnych i wykorzystanie gminnych gadżetów	• liczba wydarzeń podczas których wykorzystanie zostały gminne gadżety (szt.),				
	Promocja lokalnych atrakcji turystycznych, zabytków, miejsc rekreacji	• liczba przeprowadzonych akcji promocyjnych (szt.).				

CEL STRATEGICZNY III: Bogata oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb wszystkich mieszkańców Gminy Nekla, zapewniająca wysoki poziom edukacji, rozwój kulturalno-sportowy oraz opiekę społeczną na najwyższym poziomie						
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
III.1. Podniesienie jakości edukacji, wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi do lat 3	Rozwój oraz modernizacja infrastruktury oświatowej i sportowej (wraz z ich wyposażeniem i rozwojem bazy dydaktycznej) dedykowanej dzieciom i młodzieży wspomagającej rozwój fizyczny i psychiczny od najmłodszych lat życia	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych obiektów (szt.), • liczba nowych obiektów (szt.), • wysokość środków finansowych poniesionych z tytułu doposażenia bazy oświatowej (zł), 				
	Opracowanie i wdrożenie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych umożliwiających rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbywających się zajęć dodatkowych (szt.), • liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych (os.), • liczba godzin zajęć pozalekcyjnych (h), 				
	Opracowanie i wdrożenie programów wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów wsparcia (szt.), • liczba uczniów otrzymujących dodatkowe wsparcie (szt.), 				
	Monitoring i dostosowywanie opieki nad dziećmi do lat 3 oraz wychowania przedszkolnego do potrzeb mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • poziom upowszechnienia opieki nad dziećmi do lat 3 (%), • poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego (%) 				

III.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych	Rozwój gminnej polityki senioralnej uwzględniającej potrzeby aktywnych osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbywających się wydarzeń (zajęć, wycieczek, imprez) skierowanych do seniorów (szt.), • liczba uczestników Klubu „Senior+” (os.), • liczba organizacji (np. Uniwersytet III Wiek) działających dla seniorów (szt.), 				
	Rozwój usług opiekuńczych, skierowanych w szczególności do osób niesamodzielnych, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> • liczba opiekunów osób niesamodzielnych (szt.), • liczba osób korzystających z usług opiekuńczych (os.), 				
	Dążenie do integracji społecznej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób starszych	• liczba podjętych inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu (szt.),				
	Zapewnienie dostępności architektonicznej i cyfrowej dla osób ze szczególnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none"> • liczba usuniętych barier architektonicznych (szt.), • liczba budynków użyteczności publicznej wymagających usunięcia barier architektonicznych (szt.), • liczba wprowadzonych usprawnień dla osób ze szczególnymi potrzebami (szt.), 				
	Rozwój systemu świadczenia usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych, w tym walki z ubóstwem, alkoholizmem, narkomanią, przemocą	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin/osób objętych wsparciem (os.), • liczba zrealizowanych projektów i programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych (szt.), 				
	Wsparcie zdrowia mieszkańców poprzez realizację programów profilaktyki zdrowotnej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.), • liczba mieszkańców biorących 				

		udział w programach profilaktyki zdrowotnej (os.),				
	Wspieranie działań zmierzających do rozwoju i poprawy dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych inicjatyw (szt.), • liczba placówek medycznych funkcjonujących na terenie Gminy (szt.). 				
III.3. Wzmacnianie aktywności i integracji społecznej	Rozwój oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych, w tym organizacja zajęć, wydarzeń, imprez	<ul style="list-style-type: none"> • liczba odbywających się zajęć, wydarzeń, imprez kulturalnych (szt.), • liczba odbywających się zajęć, wydarzeń, imprez sportowych (szt.), 				
	Kreowanie grupowej aktywności i integracji społecznej w wymiarze lokalnym, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, w tym włącznie do użytkowania świetlic wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podejmowanych inicjatyw integracyjnych (szt.), • liczba wydarzeń odbywających się w świetlicach wiejskich (szt.), 				
	Kontynuacja dobrych praktyk w zakresie współpracy z organizacjami pożytku publicznego i wspieranie ich działalności	<ul style="list-style-type: none"> • liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Gminą (szt.) • liczba wspólnych inicjatyw Gminy i organizacji pozarządowych (szt.), 				
	Krzewienie wśród mieszkańców poczucia tożsamości lokalnej i poszanowania dla tradycji i dziedzictwa lokalnego	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podejmowanych inicjatyw zwiększających poczucie tożsamości lokalnej (szt.), 				
	Upowszechnienie i promocja wolontariatu	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych akcji wolontariackich (szt.), • liczba przeprowadzanych akcji promujących wolontariat (szt.). 				